

ଉତ୍କଳ ଦୀପିକା

ଅଗ୍ରଣୀ ତା ୨୧ ରିଙ୍ଗ ଶକ୍ତିକାର

ସାଧୁତି ଶାସନ

ଚିଳାଇବା କଠିନ ହୋଇ ପଡ଼ିବ । ଆସନ୍ତି
ନିର୍ବିନନ୍ଦ ସକାଶେ ହେଉମାନେ ପୁରୀ
ଟିକିବାକୁ ଲଜ୍ଜାକୁ ସେମାନଙ୍କର ଏହି ସମ-
ଦ୍ୱାରୁ ସାଧାରଣ ହତ କାହିଁରେ ମନୋଗୋଗୀ
ହୋଇ ନିଜର ଘୋଗ୍ରତା, କର୍ତ୍ତବ୍ୟ-
ପରମ୍ପରାକାରୀ ଦେଖାଇବା ନିମନ୍ତେ ସହବାନ
ହେଉଥିବା ।

କରକରେ ବର୍ଷା ଓ ସଂନିମିପାଳିତି

ତେ ପନ୍ଦିବାର ବହୁ ବର୍ଷା ଥର୍ମ୍‌
ହୋଇ ରବିବାର ଓ ସୋମିବାର ଦିନାଗତିଃ
ଅଛ୍ୟନ୍ତ ଦୃଷ୍ଟି ହୋଇଥିଲା । କଟକ ସହର
ମଧ୍ୟରେ ଅନେକ କାନ୍ଦୁ ପଡ଼ୁଥାଇଥିବା ।
ମୁଖ୍ୟପାଳିଟିର କର୍ତ୍ତ୍ତମାନେ ଘୋର
ଅପରି ସବୁ ନର୍ଦମା ପରିଷାର ପ୍ରତି ଅଦୌ
ଦୃଷ୍ଟି ଦେଉଥାଏନ୍ତି । ସହର ମଧ୍ୟରେ ବଜା
ବଜା ଏବଂ ପ୍ରଧାନ ପ୍ରଧାନ ନର୍ଦମା ମଧ୍ୟ
କୋଣ୍ଠ ହୋଇନାହିଁ । ବଜାର ମଧ୍ୟରେ
ନର୍ଦମା ଏହି ଯାହା ଗୋଲା ବେଳିଅଛୁ
ତାହାର କାର୍ଯ୍ୟ ଯେଉଁ ମୁଖ୍ୟପାଳିଟିର
ତୁଳିମାନେ କର୍ତ୍ତ୍ତମାନ୍ତି ସେଥି ସକାଶେ
ମୁଖ୍ୟପାଳିଟିର ଯାହା କଥ୍ୟ ହେଉଥିଲା
ତାହା ଅପବଳ୍ୟ ଛଡ଼ା ଥିଲା କିନ୍ତୁ କୁହା—
ଯାଇ ନ ପାରେ; ଅର୍ଥନ୍ତକ ପ୍ଲଟରେ କେବଳ
ବାହୀ ଆହୁରି ଦେଇ ଯାଉଥିଲା, କେବେଳ
ପ୍ଲଟରେ ଅଛି ଅଳ୍ପପରିମାଣର ମଟି ଉଠାଇ
ଖୋଲିବା ଝୁକନର ଠିକ ଉପରେ ସଜାଇ
ଦେଇ ଯାଇଥାଏ । ଅର୍ଥାତ୍ ବର୍ଷା ହେଲା
ଯଣି ଯେଉଁ ଝୁକନର ମଟି ଥେବା ଝୁକନରେ
ପୁନରାୟ ଜମା ହୋଇଥାଏ । ଏପ୍ରକାର
କାର୍ଯ୍ୟ ପ୍ରତି କମିଶନର ମାନଙ୍କର ତାହାର
ଦୃଷ୍ଟି ପଡ଼ୁଥାଏ । ଅର୍ଥାତ୍ କରୁ ଅବେଳା
କାର୍ଯ୍ୟ ହୋଇ ପାରୁ ନ ଥିବାର କଥା
ଶୁଣାଯାଏ । କିନ୍ତୁ ଯେଉଁ ଅର୍ଥ କଥ୍ୟରୁ ଏ
ନାହା ଠେକ୍ କାର୍ଯ୍ୟରେ ଲାଗେ କି ଅପବଳ୍ୟ
ଦ୍ୱାରା ସେତେକ କର୍ତ୍ତ୍ତମା ମାନଙ୍କର ଦେଖିବା
ଭାବରେ କୁହେକ । ଶିଖିଲୁ କେହି ବ୍ୟାପ୍ତି
ବିଶେଷବର ନିଜର ବାବ ଅର୍ଥାତ୍ ର
ହୋଇଥାଏ ରବର ପାଇବା ପାଇବେ
କୌଣସି ମୁଖ୍ୟପାଳିଟି ତାହାମ କହୁ
ଥାଙ୍କର କୁହ ନେଇ ତାହା ପରିଷ୍କାର
କରି ନ ଯାଇବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତ ହୋଇ
ଥିଲେ । କିନ୍ତୁ ନର୍ଦମା ଗୋଲାଇବା
ମୁଖ୍ୟପାଳିଟିର କର୍ତ୍ତ୍ତମା କାର୍ଯ୍ୟ । ନର୍ଦମା
ନ ଗୋଲାତେବାରୁ ସହର ଗାୟଙ୍କର
କେତେ ଲୋକଙ୍କର ଯେ କେତେ କଣ୍ଠ
ହୋଇଥାଏ ଏବଂ ଝାନେ ଝାନେ
ଅଧିକ ପରିମାଣରେ ପାଇ କରି ଯିବାରୁ
ଜ୍ଞାନେ ଦୂରଦିନ କାଳ ଯେତେ ଅଧିକା
ହେବା କରିଥିଲା ସେଥିଥାରେ ମୁଖ୍ୟ—
ପାଳିଟିର କର୍ତ୍ତ୍ତମାନେ ଦାହୁ କୁହ କି ୧
ଝାନେ ଝାନେ ପ୍ରାପ୍ତ କି ଅବସ୍ଥା ହୋଇ
ଅଛି ତାହା କି କାହାର ନିଜରରେ ପଡ଼ିଥାଏ ।
ଏତେ ପ୍ରକାର ଅଧିକା ଧାରା
କେବଳ ଟାକ୍ସ କୁହି ପ୍ରତି ଦୃଷ୍ଟି ଦେବା
ଏବଂ ଟାକ୍ସ ଅବାୟ ଦେଲକୁ କରିବାରୀ
କରି ଥର ଦରଜାର କରାର କାହିତା ସମ୍ଭବ
ନାହିଁ କର୍ତ୍ତ୍ତମାଙ୍କର ଦୁଇପ୍ରତିରେ ଚିକିତ୍ସା
ମାତି ଅବାକ ଲାଗେ ଲାହୁକ । କିନ୍ତୁ
ଦୁଇକର ବିଷ୍ୟ । ଶିଖିଲୁ କେହି କିମ୍ବଦ୍ଵାରା
ତାକମ କହିଲେ କଟକର ରହୁ ଶୁଣକ
ବୋଲି ବୁଝିବ । ଶିଖି କେହି କେହି ମତ
ପ୍ରକାଶ କଲେ ବୋଧକୁଏ ହାତମ ମହା-
ବ୍ୟକ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତମରେ ଏହି ମତ ପ୍ରକାଶକରେ,
ନ ହେଲେ କଟକର କଥା ବସ୍ତା ତାହା
ଏ ଅଧିକୀର୍ଣ୍ଣ ମଧ୍ୟ ହେବି ମାତା

ଏଗୁଳିକ ଶୁଣାଯିବା କହାଗ ତୁମଙ୍କା
ବଥା କରେ ।

ଆମେରିକାର ସଂକାଦପତ୍ର ଓ ମହାମା ଗାନ୍ଧୀ

ଆମେରକା ସୁଲ୍ଲ ସଳିଖର ହେବାଲ୍ଲ ନାମର
ପଢ଼ିଲା ମହାରାଜା ଗାନ୍ଧୀଙ୍କ ସମ୍ବନ୍ଧରେ
ଲେଖି—

ଭବତରେ ହନ୍ତୁ ମହାମ୍ବାଗାଙ୍ଗୀଙ୍କ ବୃତ୍ତିର
ବତ କଠିନ । ସେ ତାଙ୍କର ଦେଶର
ଲୋକଙ୍କ ସାୟତ୍ରା ଶାଖାନ ପାଇବାର ଉପ-
ସୁତ୍ର କରିବାକୁ ଚଣ୍ଡା କରୁଅଛନ୍ତି
ସଂପ୍ରତି ସେ ସେଇ ଆମ୍ବାଗାଙ୍ଗୀଙ୍କ ଲେଖନ
ଅଛନ୍ତି ତାହା ଚିତ୍ରାମୋର ସାମ୍ବାହିକ
ସଂକାଦପଦ କରିବାରେ ପୁରୁଷମାତ୍ର ତଥା
ହେଉ ଅଛି । ଏହି ଅମ୍ବାଗାଙ୍ଗୀ ବାପୁବିନ
ସରଜତା ପୁଣ୍ୟ ଏବଂ ବୈଶିଷ୍ଟ୍ୟଧର୍ମୀ ।

ଏହା ପାଠକଲେ ଅନ୍ତର ମଧ୍ୟ କୁହାୟାଏ
ଯେ ପୃଥିବୀର ସବୁଠାରେ ମନ୍ଦୁଷ୍ୟ ଏକ
ଧାରୁରେ ଗଢା; ଉଠା, ଅଣା, ଭାଙ୍ଗା ଏବଂ
ପ୍ରକାଶି ସମସ୍ତ ବିଷସ୍ତରେ ପୁଅଳର ସମସ୍ତ
ଜ୍ଞାନ ଏକ । ଆମେପାଇବା ଓ ଆନ୍ତର ମୁକଳ
ମାନ୍ଦ ଯେହି ପ୍ରକାଶନର ବଣବାଣୀ
ହୁଅଛି, ହିମ ମୁକଳ ସେ ପ୍ରକାଶନଠାରୁ
ହୁରରେ ଲହିନ ପାରେ । ଏହି କାହାଣୀ ପଢିବୁ
ହବି ମାନଙ୍କର ଧର୍ମ ଭାବର ପରିଚୟ
ମିଳେ । ମହାୟାଜ୍ଞ ତାଙ୍କର ଧର୍ମଭାବର ଅନ୍ତର
ପ୍ରେରଣା ତାଙ୍କ ମାତ୍ରଙ୍କଠାରୁ ବେଶୀ ପାଇ
ଅଛନ୍ତି । ତାଙ୍କର ମାତ୍ରା ଜଣେ ପରମ ଧର୍ମ-
ପରମୟା ରମଣୀ ସାରେ । ପୃଥିବୀ ଯେ
କୌଣସି ଧର୍ମପରମୟା ମାତ୍ରଙ୍କଠାରୁ ସେ
କୌଣସି ଅଂଶରେ କ୍ଷେତ୍ର ନଥିଲେ ।

ଶ୍ରୀଷ୍ଟୁମ୍ବାକମାନେ ମନେ ତରନ୍ତୁ ହିନ୍ଦୁ
ମାନେ ପୌରିକି; ଧର୍ମ ସମ୍ବନ୍ଧେ ହିନ୍ଦୁ ମାନ୍ଦି
କର ପୁଣ୍ୟ ଖାରଣା କାହାରେ । ଏବଥା ସତ୍ୟ
କୁହେ; ଶ୍ରୀଷ୍ଟୁମ୍ବାକମାନଙ୍କ ଚନ୍ଦ୍ରବିଦ୍ୟା
ସେମାନେ ଧର୍ମ ପୁଣ୍ୟ କିମ୍ବା ପାରନ୍ତି ।
କିନ୍ତୁ ଶ୍ରୀଷ୍ଟୁମ୍ବାକମାନ ମେମାତେ ଏ ଧର୍ମ ପ୍ରକାଶ
ବେଶୀ ଥାରୁଷ ହୁଅଛି । ଧର୍ମ ସେମାନଙ୍କ
କର ଜନମତ ସଂଘାର ଏହା ସେମାନଙ୍କ
ପରିରେ ଆକର୍ଷିତ ନାହିଁ ।

କଡ଼ିଲୀର ସବୁ

ମନ୍ତ୍ର ତା ପିଲାଙ୍କ ଅଗ୍ରଣୀତାରୁ ବଜାଇଲା
ସହାଯେ ଅଧିଗେଶ୍ଵର ଆଗମୀ ହୋଇଥାଏ
ଭବତିର ବର୍ତ୍ତମାନ ବଜାଇଲା ଏଥର ସହାଯେ
ଜଦୁଷ୍ଟମନ ଖାର୍ତ୍ତ ସମ୍ମାନ କରିଥିଲେ
ଜନ୍ମଦିନକ କାଳରେ ସେ ଗୋଟିଏ ବଜାଇଲେ
ମଧ୍ୟ ପ୍ରଦାନ କରିଥାଏ । ଦକ୍ଷିଣ ଅନ୍ତିମ
ସମୟରୁ କହେ କମିଶନରେ ଉପୋଚ
ଭବତିର ହିତ ମୁସଲମକ୍କ ଦ୍ୱାରା ଓଡ଼ିଶାରେ
ପ୍ରକକାର ସମ୍ମାନ ସେ ତାଙ୍କ ବଜୁଡ଼ାରାରେ
ଅଲୋଚନା କରିଥିଲେ । ତାଙ୍କ ଚନ୍ଦ୍ରଗାରେ
ଦିଶେବ କିଛି ଉପେକ୍ଷାଯୋଗିତା କଥା ଗାହି
ସାଧାରଣ କୁଟରେ ଘୟ ବଜନ୍ତା ମାନକରାର
ବର୍ତ୍ତନା କରିଥାଏ ମାତ୍ର । ତେବେବୁବା
କେହି କେହି ତାଙ୍କ ବଜୁଡ଼ାର ପ୍ରଣାମ ମଧ୍ୟ
କରିଥାଏ ।

କିହାର ଓଡ଼ିଶା ବ୍ୟବପାପକ ସଙ୍ଗ

ଗଢ଼ ଅଗ୍ରମ୍ବ ମାର ତା ୧୭ ରଜାତା
କିହାର-ଡେଶା ବାନ୍ଦୁଷ୍ଟାପଦ ସରାର
ଅଧିବେଶନ ହେଉଥିଲା । ଉତ୍ତରବିନ ଲେଖିପୁ
ଲେଖିବ ଓ ପାଇନାର୍ମ୍ବାଳୁ ଶ୍ରୀଦମାନ
ପାଇନାର୍ମ୍ବାଳୁ

ତାରୁଣ୍ୟକ
ବେସରକାରୀ ପ୍ରସ୍ତାବମାନ
ଅଲୋଚିତ ହେବାର ମୁହଁ ହୋଇଥିଲା ।
୧୯୬୭୪ ତାରିଖ ଦିନ ମଧ୍ୟ ବେସରକାରୀ
ପ୍ରସ୍ତାବମାନ ଅଲୋଚିତ ହେବାର ପୁରୀ
ହୋଇଥିଲା । ପ୍ରଦେଶର ବେଳୀରସମସ୍ୟା
ସମ୍ବନ୍ଧାନ କଲେଖ ବାବୁ ଅରହିତ ପିଂହ ଓ
ଲାଲ ବୈଜନାଥ ଗୋଟିଏ ପ୍ରସ୍ତାବ
ଉପସ୍ଥିତ ଉଚିତ । ବାବୁ ଗୁରୁଷହାୟ ଲାଲ
କୃତେସନ୍ଧରେ ଅନୁଷ୍ଠାନ କରିବାପାଇଁ
ଗୋଟିଏ କମିଟି ନିର୍ମିତ କରିବା ପାଇଁ
ପ୍ରସ୍ତାବ ମଧ୍ୟ ଉପସ୍ଥିତ କରିବେ । ଅତ୍ରର
ଅନେକ ସ୍ଵପ୍ନବନ୍ଧ ଏହାରେ ଅଲୋଚିତ
ହେବାରପୁରୀ ହୋଇଥିଲା । ସେ ଗୁଡ଼ିକ
ପରେ ପ୍ରକାଶ କରିବୁଁ ।

ପରକାରୀ ଇତ୍ସାର

ଏଥର ବିଭାଗରେଣ୍ଟଙ୍କ ସମ୍ପର୍କ ହେଲା
ସରେ ୧୯୭ ନିଯୁକ୍ତ କରାଯାଇଛନ୍ତି । ତଥା-
ଧର୍ମ ଜ୍ଞାନ କୁତନ ଲୋକ ନାହାରୁ ବିଆ-
ଶିବେ ଏହା ଅବଶିଷ୍ଟ ଜ୍ଞାନ କର୍ତ୍ତମାନ ଗର୍ଭର୍ତ୍ତ-
ମେଳେ ସମ୍ପର୍କରେ ଥାରା କର୍ମବୁଦ୍ଧିକୁ ଉଚ୍ଚୀକ
କରାଯାଇ ନାହାଯାଇ ।

ସୁବୋଦନେଟ ହରଳ ସର୍ବତ୍ର ସର୍ବରେ ୧୪୩
କିମ୍ବାଲ୍ଲି ହେବ । ସରକାର ହିର ଲର-
ଅଛିନ୍ତ ଯେ ତଥାରୁ ଗତି ବିର୍ଭମାନ
ଗର୍ବଶିଖେ କର୍ମଗୁଣକ ମଧ୍ୟରୁ ନେଇ
ବାକ ଗତି ବାହାରୁ ଲୁଆ ଲୋକଙ୍କ
ନିପାତିହେବ ।

ଅରନ୍ତା ଅନୁଯାୟୀ ଏମାକର ଜୟନ୍ତି
କରାହେବ । ଆବେଦନ ପଢ଼ ତା ୨୫ ରିଗ
ଅଣ୍ଟ ମଧ୍ୟରେ ଛାତା ଅର୍ଥାତ୍ କିଳଟ
ପଠାଇବାକୁ ହେବ । ଚର୍ବାଚନ କମିଟିକୁ
ସ୍ଵାକ୍ଷରରେ ଯୋଜନା କରାଯିବ ।

ବିହାରରେ ସେବକଙ୍କ ଅଧିକାରୀ
ଅଧିକାରୀ କରିଛନ୍ତି କିନ୍ତୁ କାମ କାଲି-
ହେଲେ ଯେଉଁମନେ ପ୍ରକାଶିତ ଏକ ସଂଗ୍ରହ
କରିଛନ୍ତି ଯର୍ତ୍ତନର ନିମ୍ନତି ପାଇଁ ଅବେ-
ଦନ କରିଥିବେ ତଥାପି ଜୀବନିବିଳା ଅସତ୍ତ୍ଵ
ମରିମୟ ୧୯୭୭ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସମ୍ପର୍କରେ ବୌଣୀର
କାମ ଆଲିହେତାର ପାଶାକାହୁଁ ଓ ବର୍ତ୍ତ-
ମନ ମଧ୍ୟ ଆଜିନାହୁଁ । ଉଚ୍ଚବାହିକୁ ଆଲି-
ହେଲେ ବର୍ତ୍ତନାଳ ପାଠୀମାଳଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ
ଦୁଇଜଣକୁ ଜଣାଇବି କରିଯାଉ କାହାକା
ଅଭିଭୂତ କରସିବା । ଏହି ପ୍ରାଚୀମନଦିନ
ଆବେଦନରେ ଉଦ୍ଦେଶ କରିବା କିନ୍ତୁ ଯେ
ପ୍ରକାଶିତ ଏକ ସଂକଲନ ସଂପର୍କରେ ବୌଣୀର
କାମ କପାଇଲେ ଯେମାକିମୁଁ ସୁନ୍ଦରନେଟ୍
ପିଇଲୁ ସର୍ବତ୍ରରେ ନିମ୍ନତି କରାଗଲେ
ତାକି ଗୁଡ଼ିକ କରିବେ କିନା— ଯେବେ
ତହିଁରେ ସୁଜା କାମ କମିଲେ ତାହାକୁହେଲେ
ସେବକଙ୍କ ଅଧିକାରୀ ଅଧିକାରୀ କରିଲୁଛନ୍ତି
କିମ୍ବା ମହା ଉଦ୍ଦେଶ କରାଃ

ପ୍ରକାଶକ

ଗୋଟିଏ ସରକାରୀ ପ୍ରସ୍ତରହାବୁରୁ ପ୍ରକାଶ
ଯେ ଉନ୍ନ କଲେଇବ ଗର୍ଭଶୁଦ୍ଧି କର ଛାପିବା
ଜାଇଥିବା କାର୍ଯ୍ୟର ପୂରଣ କମନ୍ତେ ଘେରୁ
ପ୍ରତ୍ରାବମାନ କରିବିଲେ ତହର ବାହ୍ୟାବ
ପ୍ରକାଶବାଦ ହେଉଅଛି । ବିଜ୍ଞାନପ୍ରକାଶ
ସମ୍ବନ୍ଧକେତ୍ତାଳ ସର୍ବଧରେ କର୍ମକାଳ-
ଦେବେ ଯେ ପରାର ସିନ୍ଧୁରକ୍ଷକ କମନ୍ତ-
ବିଧରେ ଚିମ୍ବା ଶବ୍ଦ ଦଥିବାଏ ଏଠାରେ
ହେହିପଥ କର୍ମକାଳର ନୟାତ୍ର ଆଜି
ସିନ୍ଧୁପଥ ବିଧିବ୍ୟା ବିଧିବିଧବାବ ପରକାଳ
ସିର କରିଥିଲୁଣ୍ଟ । ଢାଇରେବିଟର ଏ

କଲେକ୍ଟ୍ ପ୍ରିନ୍ଟିଂସ, ବୌଣୀ କାମ-
ଶାଖାରେ ବିଜ୍ଞାପନ ଦେବେ ଏବଂ
ଅବେଳାପତ୍ର ଗୁଡ଼ିକ ବିଷୟରେ ସବୁ-
ଚେତ୍ତକ କମିଟିଟି ସହିତ ପ୍ରକାଶିତ
ଯାଇ କାର୍ଯ୍ୟ କରିଯିବ ।

ବିଭାଗଙ୍କ ଶିଖା

ଶ୍ରେଷ୍ଠ ମାନୁକର କାର୍ଯ୍ୟ ବିବରଣୀ

ଆମ୍ବାମାନେ ୧୯୭୫ ସାଲର ବିହୁ ର-
ତ୍ତଗାରେ ଥିବା କେଳିମାନଙ୍କର ବଣ୍ଟିକ
ବିଦରଣୀ ଖଣ୍ଡିଏ ପାଇଥାରୁ । ତହିଁରୁ
ପ୍ରକାଶ ଚନ୍ଦରପାତ୍ର ବିଦାର ଓଡ଼ିଆରେ
ଯେତେବେଳେ କେଳିଥିଲୁ, ବଣ୍ଟିକ ବର୍ଷରେ
ତହିଁର ବିଶ୍ଵ ପରିବର୍ତ୍ତନ ହୋଇଗାନ୍ତି ।
ବିଦାରତ୍ତଗା ଲେଜ୍‌ମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ୪୩
ଦେଖିଲୁ ଜେଳ, ୧୯୮୮ ଡିସେମ୍ବର, କେଳ,
୧୯୮୯ ସୁଦେନାରାତ୍ରି କେଳ, ଏବଂ ୧୯୯୫
ସବ୍ୟାକାରର କେଳ । ଅଧେରାତ୍ର ସମସ୍ତ
କେଳିମାନଙ୍କରେ ଗତ ୧୯୭୫ ରେ
୨୦୨୯ ଜଣ ବନ୍ଦୀଥିଲେ । ବୁନ୍ଦ ତତ୍ତ୍ଵ
ପ୍ରଦର୍ଶନ ୧୯୮୦ ଜଣ ବନ୍ଦୀଥିଲେ । ବନ୍ଦୀକ
ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ୩୭୦୦୨୭ ଜଣ ବନ୍ଦୀକେଳକୁ
ପାଇଥିଲେ ଓ ୩୦୦୨୭ ଜଣ ଶକ୍ତି
ପାଇଥିଲେ । ବର୍ଷ ଅରମ୍ଭରେ ବନ୍ଦୀ
୩୦୩୬୫୩୫୩ — *୨୨ — ସଥା—୧୭୦
ପୁରୁଷ ୬୧୮ ଜଣ ସ୍ତ୍ରୀ, ବନ୍ଦୀମାନଙ୍କ
ମଧ୍ୟରୁ ପଢିବା ୨୨୦୨୨ ଜଣ ହନ୍ତା ।
ଏବଂ ଅବଶ୍ୟକ ଆପ୍ତିପୁଣ୍ୟ, ମସିମାନଙ୍କ
ପରିପ୍ରକାଶ, ଉଚ୍ଚ ଧର୍ମବିଜ୍ଞାନ । ବନ୍ଦୀମାନଙ୍କର
ଦେବତା ଶ୍ରୀକୃତ୍ତବ୍ୟାପନା ପାଇଁ ବିଦ୍ୱତ
ବନ୍ଦୋବସ୍ତୁ ଜଣ ପାଇଥିଲୁ, ଏବଂ ସେମା-
ନଙ୍କ ଧର୍ମ ଓ ମନ୍ଦିର ବିଦ୍ୟା ଦର୍ଶନିବାର ମଧ୍ୟ
ସବ୍ୟା କଥାକାରର ଜଣ । ବନ୍ଦୀମାନଙ୍କ
ମଧ୍ୟରେ ୨୨ ହର୍ଦାରୁ ୫୦ ବର୍ଷ ଧର୍ଯ୍ୟକୁ
କୁମୁଦର ଲୋକ ସଂଗ୍ରହ କେପାଏ । ବନ୍ଦୀକ
ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ୨୮୨ ଜଣ ସ୍ତ୍ରୀ କେଳ
ପାଇଥିଲେ । ଭଲଧର୍ମ ବର୍ଷ ୪୨୪ ଜଣ
କେଳ ପାଇଥିଲେ ଭଲଧର୍ମର ସେନ୍ଟ୍ରାଲ୍
କେଳକ ଏମାନେ ପଠାଇଥିଲେ ।

ର୍ବ ଅକ୍ଷୟରେ ୧୩୭ ଜଣ ଶିଶୁ-
ବନୀ ଜୟନ୍ତୀରାଜାଳ୍ କେଳୁରେଥିଲେ ।
ପ୍ରାଚୀରୁ କାର୍ତ୍ତିରୁ ୪୫ କଣ, କେଳ୍ ଓ
ସବଗାତତର କେଳ୍ରୁ ୨୨୬, ପଦେଶ
ପାହାରୁ ପାହା ଶତ ବନୀ କୃତ୍ଯନ୍ତୀରାଜାଳ୍
କେଳ୍ରୁ ପଠାଯାଇଥିଲେ । ଏତୁ ମୋଟ
୫୨୦ ଜଣ ବନୀଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ୨୭ ଜଣ
ପ୍ରାଚୀରୁ କେଳ୍ଯଥିଲେ, ୨୨୦ ଜଣ
ଖଲୁ କେଳ୍ଯଥିଲେ । ୧୩ ଜଣ ସରଜାରଙ୍କ
ବରେଣ୍ଯ ଆଦେଶମତେ ଖଲସ ହୋଇଥିଲେ ।
ପଞ୍ଚ ଦିନମିଶେ ମୁଲ୍କ ପଠାଯାଇ-
ଥିଲେ ଏବଂ କଷି ମୁଖ୍ୟମଙ୍କରେ ଯତତ
ହୋଇଥିଲେ । ଦର୍ଶ ଶେଷକୁ ୧୩୯ ଜଣ
କେଳ୍ରେ ପୁରେ । ଶିଶୁମାନଙ୍କ ଶିଶୁପାଇଁ
ଜଗତ୍ତମେଧ ପିଲାକ୍ ଅନ୍ତପାବୀ ବହତ
କରାଯାଇପୁ କରାଯଥିଲେ । ନର୍ତ୍ତ ଶ୍ରେଷ୍ଠରେ
ବୁଲ ହୃଦୟମୁଁ ଘନ୍ୟପ୍ରେକ୍ଷକ ହାତ
ଧେନାନ୍ତର ପଦପା ହୋଇଥିଲା ।
ବୁଲ ବବାନମୁରେ ମଧ୍ୟ ତେବେଳ
ଶ୍ରେଷ୍ଠ କିଅଶାରଯକ । ଅଛୁ ବନ୍ଧୁପାଇଁ
ଯେଇ ମାନେ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ପାଇସରେ ସେମା-
ନଙ୍କ ବିଦ୍ୟାକମ୍ପରେ ପ୍ରତେଷ ଦର୍ଶାଇ

ଶ୍ରେଣୀରେ ନିଆଯାଇଥିଲା । ହିନ୍ଦୁ ବିଦ୍ୟା
କୟାରେ ଏହି ଶ୍ରେଣୀଖୋଲିଯାଇଥିଲା । ଯଥା
ବିବେଳକାମ, କମ୍ପ୍ୟୁଟରକାମ, ଟଣକାମ, ଡିଜିଟଲ
କାମ, ବରଳି କାମ, ବେବରୁଣିକା, ଫିଲ୍ମ୍‌କାମ
ପ୍ରତିକ ଓ ଲଙ୍ଘା କଲନକାମ । ବର୍ତ୍ତିତ ବରସରେ
ବିହାର ଶ୍ରେଣୀରେ ସମସ୍ତ କେଇ ମାନ୍ୟମାନ
କିରେ ମୋଡ଼ରେ ୧୯୯୭ଜଣ ଅନୁର୍ଭବ
ପାଇଥିଲା । ତରୁ ପୂର୍ବ ବରସରେ ୧୯୯୫ ଜଣ
ଯୋଗରେ ଅଛେ । ବର୍ତ୍ତିତ ବରସରେ କେଇକାହେ
ଯେଉଁ ପବାର୍ଥ ଉପରୁ ଓ ପ୍ରତିକ କ୍ଷେତ୍ର
ତନ୍ମଥରେ ବାଜାରୁଧୂର, କଟକ, ମୁକୁପରୁ
ମୁର, ମୋତହାର, ଦବନଙ୍ଗା କେଇମାନ
କିମ୍ବା ପଳ ଦେଆଇଥିଲା । ଲିଟକ କେଇ
କୁ ଏ ସଞ୍ଚରିତରେ ୧୯୯୭/ ଆୟୁଷ୍ମାନ୍ତ୍ରିମାନ
ପଲ୍ଲେ । କେଇର ଯେତେ ଜଣ ବନ୍ଦୀଙ୍କ
ହାର ଏହି ଅୟ ହୋଇଥିଲା । ତହିଁର
ହିରାକରୁ ଦେଖାଯାଏ ଯେ କଣ୍ଠେ ଆୟୁଷ୍ମାନ୍ତ୍ରିମାନ
୩୧୯୭/ କିମ୍ବାକାନ୍ତରୁ ।

ମୁଦ୍ରଣ

ଗନ୍ଧି ପୁରୁଷାର ଦିନ କାଠମୋଡ଼ିଲେ
କିତିପାଞ୍ଚି କବେଷ ପାଠରେ ଧୂ ୨୭ ଟଙ୍କା
ହେବାକୁ ଅଛି ଅଳ୍ପ କାଳ ଦୁଇଲା । ସ୍ଵାକଳ୍ପ
କନ୍ଧରୁ ପଣି ହୁଏଥିଲା । ସହରବାହିକର ବାହି
ଅଭିଜାହେଇଥିଲା । କନ୍ଧରୁ ପଣି ହେବାକୁ
ଆରମ୍ଭ କରୁଥିବ କହି ମରମତ କରିବ
ପରି କହାର ଦୁଷ୍ଟ ନାହିଁ । ଗୁରୁତବର
ଓପରବେଳା ଆମ୍ବମାନଙ୍କୁ କେହି ନାହିଁ
ଅପରି କରଇ ଦେଲୁ ଯେ କାଠମୋଡ଼ି
ଅହ କରୁଛି । ଫେଲାମ ଅପରିଛି ଭୟ—
ପ୍ରଭରେ ଏ ଲକ୍ଷ ଓ ସମ୍ବଲମୁହରେ ଏ ଲକ୍ଷ
ଗର୍ତ୍ତ ହୋଇଥିଲୁ— ସେ ପାଣି ଆମୁଛି ।
ଶବ୍ଦର କେଜାଣି । ସେହି ସକଣ
ଲେକହା କବେଶରେ ସବୁ ଉପସିମାଳନ
କହିଯାଇରେ ରୁଣ୍ଡି ହୋଇଥିବାକୁ ।
ଏକ ବନ୍ଦୀକ ବୋଧହୃଦୟ ସମସ୍ତେ ସେହି-
ବାରେ ଭରିଦୁଇବେ । ଜଳଶିଥ କଣା-
ହାଇଗଲାଗି କେହି ସବୁ ଅବିପରିବେ—
ନାହିଁ । ସେହିବାରେ ଜଳଶିଥ ଖର
କହାକ ବନ୍ଦୀକ ହେବ । ମଧ୍ୟାମା-

କାଳରୁ ଅକାଯାଇଛି ନଈକବତିର ଗୋଟା
ଚନେବେ । କାଠମୋଟି କୁଳରେ ସତ୍ତା
ର ଅନେକ ଲୋକ ସାଇ ଜମାହେବାକୁ
ଦେଖି । ଆମ୍ବେମାନେ ଶୁଣି ମଧ୍ୟ ଅଛିଏବେ
ତଥିବାର ଦ୍ୱାରା ସିଂହାର କରେଇପାଇବା
କଲଗର ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଲୋକରେ ପୀମାକାହୁ
ଶବ୍ଦମୋଟରେ ଗଣେଇବାର ଆଜି କାହିଁ
ଏ ଗଣଶି, କେବଳ କଳଟ ଦେଖାଯାଇଛି । କିମ୍ବା କିମ୍ବା
କୁଳ ଦେଖିଲୁ ନିଯାତିକ ବାରନାରେ
ଏ ଦତ୍ତରୁ ଅବ ବିଶାଖା ପତ୍ର ରହିଛି
ରେ ଟେକଳ ଦେଖିବା ସଜାହୋଇ
। ଅଧିକାରୀରେ ମଧ୍ୟ ସେହିପରି ବିନନ୍ଦା
ହୋଇଥିଲା । ନିଯା କଢ଼ିର ପ୍ରତିକାର
ପାଇ କିମ୍ବା କାହାର ମୁହଁରେ ନାହିଁ ।
ଦିନାରେ ବୁଝାଗଲୁ ଯେ ଶ୍ଵାସକ୍ଷର
ସ୍ଥାନରେ ବିଲେକୁରକୁ ବିବାହ ଦେଇବା
ଏ ଦତ୍ତକୁ ଅଧ୍ୟୋତ୍ତମ ଲୁଜିଥିଲା ।
ତହିଁ ଦୂରଦେଶ । ତହିଁ ଅଧ୍ୟୋତ୍ତମଙ୍କ
ବିଜାତା ଅମୃତାକାଳୁ କିନ୍ତୁ କିମ୍ବା ସାମାଜିକ
ଦରଦେଶ ।

ମୁଖ୍ୟ କଥା ଶୁଣିବାକୁ ଏକପୃଷ୍ଠା ପାଇଁ
ବିନ୍ଦିରେଲୁ ।

ମଧ୍ୟବରୁ ସମ୍ବାଦ ଅଧିକାରୀ ଅନେକ

ମାନ୍ୟାଳ, ଅଳିବଳ ଏହିପରି କେବେ
ଶୁଣିଲିରେ ଗାଇ ଶୁଣିବାର ଜନର ମି
ଥିଲା । ଶୀଘ୍ରି ପ୍ରିୟ ସମ୍ବାଦ ଅବଶ୍ୟ ମିଳିବା
ବର୍ତ୍ତମାନ ପ୍ରିୟସମ୍ବାଦ ପାଇବା ନତି କଲି
ହୋଇଥିଲା । ବୈଷ୍ଣଵୀ-ଅନେକ ପ୍ରାଣାତ୍ମକ
ଧାରୀ ଉତ୍ତର ସତ୍ସମ୍ବାଦ ସମ୍ବାଦ ମିଳିଥିଲା
ଅଳ୍ପ ନିଜଟରେ ମାତୃଶି ଉତ୍ତରିବା
ଅନ୍ତରେଣୁକା ଘୋରାଯାଇ ଧାରୀ ଉତ୍ତର ଦେବୀ
କେନ୍ଦ୍ରୀୟକା ସନ୍ଦର ଜନଟରେ ଗୋବିନ୍ଦ
କେନାଳ ବନ୍ଦର ଧାରୀ ପଣିକାର ସମ୍ବାଦ
ପାଇଥିଲା । କେନ୍ଦ୍ରୀୟକାରୁ ଚାହା ଓ ଗୁରୁ
ପ୍ରକୃତ ନେଇ ଲୋକମାନଙ୍କ ସାହାର
ସକାଶ କେତେକ ବାହାରିଗଲେଣି କୋଣ
କେତେକ ସମ୍ବାଦ ମିଳିଥିଲା । ବନ୍ଦ୍ରୀ ସମ୍ବାଦ
ପ୍ରଥମ ମୋଇନାର୍ଥ । ବନ୍ଦ୍ରୀର ଦୂର୍ଧିଟିମାତ୍ର
ଦରବର ଘଟିଥିଥିଲା । ତେଣୁ ବନ୍ଦ୍ରୀ ସମ୍ବାଦ
ପୂର୍ବରୁ କିମର ସମ୍ପ୍ର କର୍ତ୍ତ୍ତମାନଙ୍କ
ସତକ୍ରମ ଉତ୍ତରିବା ବାହାରୀ । ଆଶାକର୍ତ୍ତ୍ଵ
ସମୟରେ କି ସରଜାୟ ବେ-ସରଜାକାର
ସମସ୍ତେ ଏକକେ ମିଶି ଯେଉଁ, ପ୍ରାନମାନ-
ବନ୍ଦ୍ରୀର ଦୂର୍ଧିଟା ସହିଥିଲା, ଓ ଘଟିବାର
ଶୁଣି ସମ୍ବାଦ ସେଠାରେ ବୁଝିଲ ଚାହା । ଏକ
ତ୍ରିଲାଭାବି ଦେଇ ଲୋକମାନଙ୍କ ସାହାର
ସକାଶେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ରହିବା ଓ ଉପରୁତ ହେବ
ବାହାରୀ ।

୧୭ କାରଣରୁ ଫୁଲବର୍ତ୍ତ ବାରା
ଲାଠୁଆ ଡଳା ଦିନ୍ମୟ କରିବା କାରା
ଏହି ଜଣ ନହାଇଲା ଏବଂ କେତେବେ
ଶୁଭୀର ନାଭିର କରାନ୍ତିର ଦେ
ଆମୁଖରେ ; କୁଆଖାଲ ପାଟେ ଦ୍ୱା
ରିଯାକୁ ସିବାର ଦେଖାନ୍ତର ଉଦେଶ୍ୟ
କରୁ ସେମାନେ ସ୍ଵୋକର ଏହି କୁଆଖା
ଆମୁଖ ପାଇ ପାରିଲେନାହିଁ । କରେ
ତଳାରୁତିକ ଭାବି ଆସିବାକୁ ଲାଗିଲା
କଟକ କଠିଯୋଗୀ ବଜ ହୁବୁନର କିମ୍ବା
ହୁବୁନ ଦେଖାନେ ବଜାଇ ହେଉ ଲାଗି
ପାରିଲେ ସେ ତଳାରୁତିକ ହୁବୁନ
ଆମୁଖ ପୂର୍ଣ୍ଣମୁଣ୍ଡି । କୌଣସି ମନେ
ସମାଜୀ ପାରିବେନାହିଁ । ଆଜିଙ୍କରେ
ବରକାର ବରମାକୁ ଲାଗିଲେ । ପୁଣି
ବୁଝିପାଇଥିଲେ କିମା ପୁରିକ ନିଷ୍ଠା
ବୁବୁନ କିବଟ କଳ ଅବର୍ଦ୍ଦରେ ପଡ଼ି ଦୁଇ
ଦିବ । ଦେଖାନ୍ତର ନିଷ୍ଠା ମୁଣ୍ଡ ବଢ଼ିବା
ଦିନର ଦିନ୍ମୟ କଟକର କେତେବେଳ ଜାହାନୀ
ନାହିଁ ନାହିଁ ସେମାନଙ୍କ ଉତ୍ତକାର ହୁବୁନ
ଯାଇ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ତଳାରୁତିକ ରଥା କରି
ଥିଲେ ।

ପଣ୍ଡିତ ଗୋପବନ୍ଧୁ ଦାଶ
ଗଞ୍ଜାମ ଗ୍ରେ

ପଣ୍ଡିତ ଶୋଇବନ୍ଧୁ ଜହାଡ଼ ପ୍ରମୁଖ ଲୋକ ଗଞ୍ଜାମ ପଟ୍ଟ ବଦୁଗାରୁ ଯାଇଅଳୁଛନ୍ତି
ତଥା ସହିତ ଉଚ୍ଚକ ଖବି ବିଷୟର ଶାମ୍ପୁ
ଦୀର୍ଘ ଥାବୁ ପ୍ରକଟ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ କର୍ମାଗତିମାନ
ହେଉ କରିବେ । ସେ ବାଜାମରେ ଗଢ଼ ଅଟି
ତ ୧୯୫୩ ମେ ଠାରୁ ଆମାରୀ ଛା ୩୧ ଏ
ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଗପୁକରିବାର ପୁରୀ ଗୋରାଇପୁର
ଏହି ସମୟ ନଥିରେ ସେ ଆସିବା, ଗୋରା
ଇଶୀ, ପୋଳସବୁ, କୋଦିଳା, ସମୁନଙ୍କୁଟ
କେଳମ ୦, କୁରୁତା, ଗାନ୍ଧିବଦାର, ଚୋରକୁ
କେଳମ ୦, ଅନ୍ଧାର, ମାନ୍ଦାର ଯିବେ ।

ବିଶ୍ୱାସାଥ କାସକ, ମୋକଦ୍ଦମ୍

କବିପ୍ରକାଶ କାଳିକ ଲେଖନ ପ୍ରସିଦ୍ଧ ମୁଦ୍ରଣ ବିଭାଗ ଏବଂ ବିଜ୍ଞାନ ତୁଳିତର ସାହିତ୍ୟକାରୀ ପରିଷଦ୍ ରେ

ଦ୍ୱାରା ଥିଥା ପଠନମାନକ ଚଣାଅଛି ।
ମେଘନୁ ଲକ୍ଷ ଯାଇଁ ଏ ଅଭ୍ୟଧିତରୀ ଗମାନ
ସତ୍ୟମ ଲାଭଦଶ୍ରୀ ଓ ଶବ୍ଦଗରହଙ୍ଗା ଜ୍ଞାନମାନା
ଜୀବିତକେ । ମାନ୍ଦ୍ରାଜ ହାରବୋଟରେ
ଆର୍ଦ୍ରାର ହୋଇଥିଲା; ହାରବୋଟର ଜଳ
ମାନେ ଗଢ଼ ତା ଗରମ ଅଗ୍ରଷ୍ଟନ ତାହାଙ୍କ
ଖଲୁସ ଦେଇଅଛନ୍ତି ।

ଗାନ୍ଧି ବାହାଦୁ ରକ୍ଷଣ ଅଭ୍ୟାସି

କଟକ ଜମିଖନ୍ଦକ ଅଧିକ ଅମଲ-
ମାନେ ଖାନ୍ଦାହାତୁର ବଳବରାଯିଲୁ
ଗତ ଏ ରଖ ଶକବାଦିତା କମିଶନ୍ଦ
କବିଶାନେ ଅର୍ଥାତା କରିଥିଲେ । ଘରେ-
ମାନେ ପୃଷ୍ଠେ ହେଉଛି ଖାନ୍ଦାହାତୁର
ଦିଲବରାଯି ସେପରିକାର୍ଯ୍ୟବସ୍ଥ, ସେହି-
ପର ଲୋକପ୍ରିୟ । ତାହାର ଅଧୀନିତ
ଅମଲମାନଙ୍କର ଏହିକାର ଅର୍ଥାତା
ପ୍ରଦର୍ଶନରୁ ଶୁଣୁ ପ୍ରକାଶ ପାରିଅଛି ଯେ
ଅମଲମାନଙ୍କ ପ୍ରତି ତାହାଙ୍କର ବ୍ୟକ୍ତିଗତ
ସେପର ଉତ୍ତମ ସେମାନେ ତାହାଙ୍କର
ଉପାୟ ପ୍ରାୟରେ ବିଶେଷ ଅନନ୍ତର ଏହିରେ
ସଂବଦ୍ଧକାର୍ଯ୍ୟ । ଅମଲତୁଳ ସେବକ ଖାନ୍ଦା-
ହାତୁରଙ୍କ ଏବଂ ସହବର କେତେକ
ବିଶୁଦ୍ଧ ବଦ୍ରଲୋକଙ୍କ ମିଶ୍ରକ ଭୋଜନ
ଦେଇ ଖାନ୍ଦାହ ଦୂରଦୂର-ପ୍ରତି ନିଜନିଜର
ପେତ ପ୍ରଦର୍ଶନ କରିବାରେ ।

ଉତ୍ତର ଶଦ୍ଧିପ୍ରଗତି

1

ବିରକ୍ତ ଦୂରାଳ ୨୭ ତାରଙ୍ଗ ସମ୍ପଦ
୨୮୩ବେଳେ ପୁଷ୍ଟ ବନ୍ଧୁଶେଷର ହରରେ
ମାଜିକ ଲାଖନ ସାହାୟ୍ୟରେ ପ୍ରାଚୀନ ଛଟୀର
ଶୀଘ୍ର ଧ୍ୱନି ସାଧନ ସମନ୍ଵେ ଧ୍ୱନିମାନଙ୍କ
ପ୍ରଭୃତିକ ଏକବନ୍ଧୁତା ଦେଇଥିଲେ । ପଣ୍ଡିତ
ଗୋପକଳ ଦାଶ ଏ ସାହାର ସମସ୍ତ ଅମ୍ବୋଜନ
କରିଥିଲେ । ଶ୍ରୀକୃତ ଜିନନନ୍ଦ ପଢ଼,
ଶ୍ରୀକୃତ ବନମାଳୀ ଦାଶ, ବାବାଜା ସମଦାସ,
ଶ୍ରୀମତ୍ତ ନରହିତଚରଣ ସ୍ଵର୍ଗପଣ୍ଡନାୟକ
ପଢ଼ିଲ ହୁନ୍ମାଯୁ ଦବ୍ଦି ଲୋକେ ଯେତେହେଲୁ
ଥିଲେ । ବହୁ ସମ୍ମାନ ଶ୍ରୁତି ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ
ସାଧାରଣ ଯୋଗଦେଇଥିଲେ । କୃତ୍ତିଷ୍ଠାନକ
ଦାଶ ଆମର ଶିଳ୍ପ ସମ୍ମନ କପର ଧ୍ୱନିପ୍ରାଣ
ହୋଇଲୁ ଏବଂ ତାର ପନ୍ଥବୁଦ୍ଧାର ପାଇଁ
ସଫରର ପରିତ ଲୋଚନ ଅରଣ୍ୟ ଜୀବଣ
କର କପର ପଞ୍ଚବାରୀର ଅଦର୍ଶ ହେଉଥିଲା
ତର୍ତ୍ତମାନ ଏକାନ୍ତ ଅକର୍ଷ୍ୟତ, ମୁଣ୍ଡ ସାମାଜିକ
ତୁଳପଣୀ ଯାଏ ତଥାଜ କରି ଶପ୍ତା ବିନ୍ଦୁର
ପରିବର୍ତ୍ତେ ବେଳତ ପୈନ୍ଦକା ସମ୍ପଦର ପଞ୍ଚେ
କପର ମହାତ କର୍ତ୍ତବ୍ୟ, ସୁଧାଦୁରସ୍ଵର ତଥା
ଏବଂ ଦୁର୍ବିନ୍ଦ ପୀତତ ଲୋକଦ୍ୱାରା ଅନ ସମ୍ପଦ
ଲାଭିଥିବ କଷବରେ ବରତା କମ୍ପାରିପାଣୀ

ଶ୍ରୀମତ ରେଣୁକାରୁଜୁ, ବାରୁ ନାରୀଙ୍କିରୁ-
କରଣ ସ୍ଵାଧୟାକାରୀ, ଶ୍ରୀମତ ସମ୍ବର
ଦରଳ ପାଣ୍ଡି ଓ ମାତାମ୍ଭ ସମଦର୍ଶ କରି-
ଛି ଟେଲିଫିଲେ ଜନତା ବିଭି ଉପରୁତେ।
କଥ୍ଯ କ୍ରିକେଟରେ ହରିଂ କଟେ ସାର
ସକରବେ ମାସରେ ୨୫୦୦୦୦-ର ଜନତା
ଅନ୍ତର୍ଭାବେ କହି କୋଇଯାଏ । ଏକଥା
କେବଳ କେବଳ ହୋଇଥିଲା ।

ପାଇସ୍କ

ଅଣେକ ମାସ । ତାହିରୁ ପ୍ରାଚୀ
ଠାରେ ଶ୍ରୀନ୍ଦ୍ର ଦୂରର ସାନ୍ତୁ କରିବ
କିମ୍ କରିବିଲେ । ପ୍ରାଣ୍ୟ କଣେ ପ୍ରେତୀ-
ବକଳ ତାଙ୍କ ଅଜୟର ସମୟରେ ଶିଖିବ
ଗାପୋଗ ସବିକାରେ ସାହୁଯିବ
କରିଲେ । ଠାରେ ଆଶ୍ରମ କିମ୍ବା

ନେଟ୍ ମୁଦ୍ରନ

ଓଡ଼ିଆ ଲେଖଣି ୧ ରଖ

ସୁରାଧିକାର ଉଚ୍ଚର ଶ୍ରୀ ଅଟଳବିହାରୀ ଆଗୁର୍ବଦୀ ଏମ୍, ଚ, ନେ

ଏଣ୍ଟିମେଲେରିଆ ମିଳିଶୂର

ଏହା ପାଇଁକୁଟି, ପ୍ଲାଟିକ, ପଢ଼ିବିର ଓ ମଞ୍ଚରେଣ୍ଟିଆ କୁରର ପତ୍ରଙ୍କ ଧର୍ମନ୍ତରୀ
ଉତ୍ତର ନାନାପ୍ରକାରର ହଜାର ହଜାର ରେଣ୍ଟିଆ ଏବା କଥନାର କର ଅବାର୍ଥିତଳ ପାଇଅଛି
ଏହା ପ୍ଲାଟିକ ନାନାକର ଦେହରେ ରହିଥିବି କରଇ ଓ ସୁରଦେହରେ ବନବୁ ପାଇଁ ଲେଖାଏ
ମାରିଲେ କରିବାର କାର୍ଯ୍ୟ କରୋ। କେହି କେହି ଉଚ୍ଚ ଉତ୍ତର ନାଲ କର ତତୀ କରିବାର
କଣା ପଢ଼ିବାରୁ ! ଡାକ୍ତରର ଉଚ୍ଚ ସର୍ବତ୍ର ରେଣ୍ଟିଷ୍ଟିଆ କରିବାକୁ ପ୍ଲାଟିକମାନେ ଦେଖି ସୁର୍ବ୍ୟ
ମରଦ କରିବେ । ଖେଳୋପତ୍ର ଶିଖି ଦେହରେ ଥାଏ ।

ମୂଲ୍ୟ ପରିମାଣ ଟ ୫

ସୁରଦେହ ଶିଖି ଟ ୧

ସୁରାଧିକାର କୁର ଅବେଗ୍ୟପାଇଁ ଏଣ୍ଟିମେଲେରିଆ ପଳ ଗୋଟିଏକୁ ଟ ୧

ଏବା ପିଲ ଟ ୫

ଡାକମାସିକ ପ୍ଲାଟିକ

ଏହାରେ ଅଟଳ ଗାନ୍ଧିର ନାନାଧିକୃତ କଳା, କୁଣ୍ଡା, ମୁଦ୍ରା, ମରିଲ, ମଳମ—
ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଏବା ପ୍ଲାଟିକ ପରିମାଣ ପରିମାଣ ପରିମାଣ ପରିମାଣ ପରିମାଣ
କରିବାକର ଉଚ୍ଚ ଉତ୍ତର ନାନାକର ଉଚ୍ଚ ଉତ୍ତର ନାନାକର ଉଚ୍ଚ ଉତ୍ତର ନାନାକର

ଏହାରେ ଗାନ୍ଧି, କବିତା ଓ ହୋମିଯୋଗୁଳ ଉତ୍ତର ନାନାକର ଉଚ୍ଚ ଉତ୍ତର ନାନାକର
ଉଚ୍ଚ ଉଚ୍ଚ

ହୋମିଯୋଗୁଳ ଉତ୍ତର ନାନାକର ଉଚ୍ଚ
ଉଚ୍ଚ ଉଚ୍ଚ ଉଚ୍ଚ ଉଚ୍ଚ ଉଚ୍ଚ ଉଚ୍ଚ ଉଚ୍ଚ ଉଚ୍ଚ ଉଚ୍ଚ ଉଚ୍ଚ ଉଚ୍ଚ ଉଚ୍ଚ ଉଚ୍ଚ ଉଚ୍ଚ ଉଚ୍ଚ ଉଚ୍ଚ

ଡାକ୍ତର ଶ୍ରୀ ଅଟଳବିହାରୀ ଆଗୁର୍ବଦୀ
ପାଇଁକୁଟି ପାଇଁକୁଟି

ବି, ଦାସ ଏଣ୍ଟି କିମ୍ବାନୀ ।

ମୁଦ୍ରଣ କରିବାର ପାଇଁ ଏବା କେନେବେଳ ଅଟଳ ପଦ୍ମମୁଖପାଇଁ
ମୁଦ୍ରଣକେତୁ, କେତୁ ।

ଏମେମବେ ସମସ୍ତାଧିକାର ଉଚ୍ଚର, କଳ, ଲୁହର କାମ, ଓ ବରତଥର ବହିବାର
ଲୋକଙ୍କ ଉପକରା ସବସାଧାରଣାରୁ ଯୋଗାଏଗୁଣ୍ଠିତ ଏବା ଉଚ୍ଚର, କେବ ଉଚ୍ଚର ବହିପାରୁ
କୋକୋଜେମ ନତିଆ ପିଅର ଅମ୍ବୋମାନେ ପାଇଁକୁଟି ଉଚ୍ଚରର ଏକମାତ୍ର ଏକମାତ୍ର
ଅଟଳ । ସବସାଧାରଣାର ପରିପାଇଁ ପାଇଁକୁଟି ।

B. Das & Co.

ଆପୁର୍ବ ପ୍ଲାଟିକ !

ଅଟଳବିହାରୀ ଆପୁର୍ବକାର !!

ଉତ୍ତରରେ ନବୟୁଗ !!!

ପୁଣି ପୂଜାର ବିରାଟ ଉପହାର

କେବଳ ଉତ୍ତରଦୀପିକାର ମୁଦ୍ରନ ଓ ପୁରାତନ ଗାହକ ବର୍ଗ ପାଇଁ ।

ଏହି ଟଙ୍କା ଦେଇ ଏପିକାର ପାଇଁକୁଟି ପ୍ରେସିଟି ହୁଅଥିବା—କଳିକିଷିତ ପ୍ଲାଟିକ
ମାନ କାମ ମାତ୍ର ମୁଲ୍ୟରେ ପାଇଁବେ ।

ଉତ୍ତରରେ ଏ ମେହିନ୍ଦୁ କେବେ ଏହା ଉପହାରର ଅଧ୍ୟୋଜନ କର
ନାହାନ୍ତି—ଅମ୍ବୋମେ ଉଚ୍ଚ ଅନୁଷ୍ଠାନରେ ଏହେ ବନେବେ ପାଇଁକୁଟି ବର୍ଗରେ ପାଇଁକୁଟି ପାଇଁକୁଟି
ବର୍ଗରେ ଉଚ୍ଚରରେ ଉଚ୍ଚରରେ ଉଚ୍ଚରରେ ଉଚ୍ଚରରେ ଉଚ୍ଚରରେ ଉଚ୍ଚରରେ

ପ୍ଲାଟିକ କିମ୍ବାନୀ ।

୧—କାମକ ପ୍ଲାଟିକ

୨—ଗୋପି ଗୋପିକାରୀ ପ୍ଲାଟିକ ପାଇଁକୁଟି

୩—ଶମ୍ଭୁ ପ୍ଲାଟିକ (ଏବାପଟ୍ଟି) ପାଇଁକୁଟି

୪—ଲୁହରାକର (ପ୍ଲାଟିକ କିମ୍ବାନୀ) ପାଇଁକୁଟି

ଉତ୍ତରିଣିତି ୧୦ ଟଙ୍କା ମୁଲ୍ୟରେ ପ୍ଲାଟିକମାନ କେବଳ ରଙ୍ଗରେବିଆହେବ ।

ପାଇଁକୁଟି ଅନ୍ତର୍ର ପାଇଁକୁଟି ପାଇଁକୁଟି ପାଇଁକୁଟି ପାଇଁକୁଟି

ମେନେକର—ଉତ୍ତରଦୀପିକା, କଟକ ।

Digitized by srujanika@gmail.com

Imperial Bank of India

Bankers to the Government of India.

Authorised Capital --- Rs. 11,25,00,000

Paid up Capital --- Rs. 5,62,50,000

Reserve Fund --- Rs. 4,92,50,000

Reserve Liability of Shareholders Rs. 5,62,50,000

Branches in all principal Towns of India, Burma and Ceylon.
Current Accounts opened free of charge. Fixed Deposits received at
3% P. A. interest Savings Bank. Small sums received at interest ;—

PRESENT RATE 3 P. A.

GOVERNMENT AND OTHER SECURITIES received for safe custody.
Purchases and sales effected. Interest and dividends collected and
credited to account or remitted according to instructions.

DRAFTS AND TELEGRAPHIC TRANSFERS issued.

LOANS granted on approved security and all general banking
business transacted.

Rates and rules on application to the Officer-in-charge

CUTTACK BRANCH,

Situated Collectorate Buildings.

ଲୋକଙ୍କ କରିବାକୁ ହେଲେ— ହୁଲଙ୍ଗ, ଏଲାମୁରଜାରୀ ପ୍ଲାଟିକ ପାଇଁକୁଟି ପାଇଁକୁଟି ପାଇଁକୁଟି

କରିବାକୁ ହେଲେ— ହୁଲଙ୍ଗ, ଏଲାମୁରଜାରୀ ପ୍ଲାଟିକ ପାଇଁକୁଟି

ମୁଖରିକାରୀ REGD NO 105
ମୁଖରିକାରୀ ପାଇଁକୁଟି ପାଇଁକୁଟି ପାଇଁକୁଟି ପାଇଁକୁଟି ପାଇଁକୁଟି ପାଇଁକୁଟି

ଗାଇ

ଦେଖନ୍ତି

ପାଇଁକୁଟି ପାଇଁକୁଟି ପାଇଁକୁଟି ପାଇଁକୁଟି ପାଇଁକୁଟି ପାଇଁକୁଟି ପାଇଁକୁଟି ପାଇଁକୁଟି ପାଇଁକୁଟି
ପାଇଁକୁଟି ପାଇଁକୁଟି ପାଇଁକୁଟି ପାଇଁକୁଟି ପାଇଁକୁଟି ପାଇଁକୁଟି ପାଇଁକୁଟି ପାଇଁକୁଟି ପାଇଁକୁଟି
ପାଇଁକୁଟି ପାଇଁକୁଟି ପାଇଁକୁଟି ପାଇଁକୁଟି ପାଇଁକୁଟି ପାଇଁକୁଟି ପାଇଁକୁଟି ପାଇଁକୁଟି ପାଇଁକୁଟି

ଶୁଳ୍କ ସି ଗ୍ରେ ଟ ।

ପାଇଁକୁଟି ସି ଗ୍ରେ ଟ ୧୯ ପ୍ଲାଟିକ ପାଇଁକୁଟି ପାଇଁକୁଟି ପାଇଁକୁଟି ପାଇଁକୁଟି
ପାଇଁକୁଟି ସି ଗ୍ରେ ଟ ୧୯ ପ୍ଲାଟିକ ପାଇଁକୁଟି ପାଇଁକୁଟି ପାଇଁକୁଟି ପାଇଁକୁଟିପାଇଁକୁଟି ସି ଗ୍ରେ ଟ ୧୯ ପ୍ଲାଟିକ ପାଇଁକୁଟି ପାଇଁକୁଟି ପାଇଁକୁଟି ପାଇଁକୁଟି
ପାଇଁକୁଟି ସି ଗ୍ରେ ଟ ୧୯ ପ୍ଲାଟିକ ପାଇଁକୁଟି ପାଇଁକୁ

କବିତା ପରିଚୟ

ସାପ୍ତାହିକ ସମ୍ବଦପତ୍ରିକା

The Weekly Dispenser

{ ବାଣିକ ମୂଲ୍ୟ ଅଗ୍ରୀମ ଟ ୦ ୩୦
ପ୍ରତିଶତ ଟ ୦ ୧୫

ସଂପାଦକ—ବୁନ୍ଦେଶ୍ୱର ମହାନ୍ତି

୪୯୮

Cuttack Saturday the 28th August 1926

ଭାବ କି ହୁଣ କି ତମ ଇଂରେଜ ସାଲ ଶିଳ୍ପିବାର

ଉତ୍କଳପ୍ରକାଶ ସମ୍ବିଳନ

ଭାବୁ ସମ୍ପଦରେ ସେ ବିନ କେବେ-
ଜଣ କଟକର ଘର ଛବି ଘର ସହିଲନ
କଟକରେ ହେବା ମଞ୍ଜ ଛବି ନେଇଥିଲେ ।
ବାଲେଖର ଏଥରକ ପାଇଁ ପାଇ । କିନ୍ତୁ
ସେ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଅଭିରନ୍ତନା ମେଳି ଠେଳକର
ନ ସବାରୁ ଏଥରରୁ ବିଦ୍ୟତ ଦେଲେ ।
ସେ ଯାହାଦେଇ କଟକ ପିଲାନ ନେ ଏଥ-
ରକ ସୁଗୁଣ ଭବେ କଷତେ କୋରୁ ଥାଏ
ଭାବୁରେ । କିନ୍ତୁ ଯୁଗୀ ସମସ୍ତେ କାହିଁବ
ଗୋଲାପତିଲେଖି । ଏମଣ୍ଡରୁ କାହିଁ ତାର
ଶଳୀଶାଖା ସାରନିହିଁ । ଧାରି ଶଳୀଶାଖ
ଅଛିଥିଲେ ଡାର୍ଚି ନିରାହକା ପାଇଁଠ ପାଇଁ
କିନ୍ତୁ, କିନ୍ତୁ କାର୍ଯ୍ୟ ଶୀଘ୍ର ହେଉ—କେ
ଶେଷ ହୋଇ ଅପୁଣ୍ଡି । କିନ୍ତୁ କିମ୍ବାତିକ ଭାବୁ
ବାତିମାନେ ସବୁଧରୁପେ କରୁଣିବ ତଥାର
ଅନ୍ତରୁ, ଅନ୍ତରୁ ବିନରନ୍ତର ପାଇ, କାହିଁକି
ପାଖରୁଥେ ପରକା, ଶ୍ରାଵଣ କଷ୍ଟନାଶସ୍ଥଳ
ପାହାନ୍ତରୁ, ପରେସବ ଏବ ଥର, ଭାତକ
ଏବ ଶ୍ରାଵଣ ଧରନାହିଁ ଦାର ।

ଶ୍ରୀମଦ୍ଭଗବତ

ଏଥର ତିଦାର ତେଣା ଲକ୍ଷ୍ମୀରୁଦ୍ଧ
ଅଧିକେଶନରେ ବାବୁ ଅଛିଲୁ ସିଂହ ଗୋଟିଏ
ପ୍ରସ୍ତାବ ଆଗର କରିଥିଲେ ଯେ କାଳିନ୍ଦୁ କ
ମେନ୍ଦରମାନେ ନିବାଚନକାଳରେ ଯେହି
ଟ ୨୫୦୯ ଟଙ୍ଗୋଟିକୁ ଦିଅନ୍ତି ବାହା ଉଠାଇ
କିମ୍ବାଦେଇ । ଏହି ପ୍ରସ୍ତାବ ସମ୍ମରଜ
ଅନେକ ଅଲ୍ଲେଖନୀ ମଧ୍ୟ ହୋଇଥିଲା ।
କେହି କେହି ମନ୍ତ୍ରକାରୀ କରିଥିଲେ,
ଜାହାନ୍ବୋର୍ଡ ନିବାଚନରେ ଏ ପ୍ରକାର
ତଙ୍ଗୋଟିକୁ ପ୍ରଥା ନ ଥିବାରୁ ସେବରେ
ଅନେକ ଅଯୋଗୀ ଲୋକ ମଧ୍ୟ ନିଜାତିକ
ହେଉଥିଲା । ହାମଣ୍ଡ ସାହେବ ସରକାରଙ୍କ
ପମ୍ବୁ ଆମର କରିଥିଲେ ଯେ ଯତ୍ନ ୨୫୦୯
ଟଙ୍ଗୋଟିକୁ ଟ ୨୦୦୯ ବସନ୍ତାର
ଶେଷରେ ଦାରୁର ପ୍ରସ୍ତାବ ଉତ୍ସବ ହୋଇ-
ଥିଲା । ହାମଣ୍ଡ ସାହେବଙ୍କ ପ୍ରସାଦପାଇଁ
ଲୋଟ କଥାଗତ—ଏହି ପ୍ରସ୍ତାବ ସହିତରେ
୨୮୫ ମର୍ମରେ ୨୭୩ ମେଁ ହେଲା ।

କାରୁ କଗନଙ୍କ ପ୍ରିସ୍ତ ପ୍ରପାଦ କର-
ଥିଲେ ଯେ ଡେଶା କହୋବପୁରୁ ଘାଁମୀ ନ
କରାଇଲେ, ୭୦ ବର୍ଷରେ ଥିଲେ ନହୋନ୍ତୁ
କରାଇଲେ । ଜଗବନ୍ଧ ବାବୁ ଏହି ପ୍ରପାଦ
ଆଜିକ କଲାବେଳେ ଡେଶ ଲୋକଙ୍କର
ତୁରିବା ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଗୋଟିଏ ବହୁତ
ବେଳଥିଲେ । ଉଚ୍ଚମାନ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ସହା-
ମାନେ ମଧ୍ୟ ତାହା ସମ୍ରଥ କରିଥିଲେ ।
ପରାବରକ ପନ୍ଥରୁ ଭେଟିନ୍ତିଥି ଶବ୍ଦଗର
ପ୍ରସ୍ତେତେ ଯହାର ପ୍ରତିବାଦ କରିଥିଲେ ।
ଏହି ସରଗାରଙ୍କ ଦିକ୍ଷାନ ବିଭାବକୁଥିର
ଅଜୟ ଶୁଣମାନ କରିଥିଲେ । ଘେରେ
ଛେଠ କଷକଳ—ସରକାରଙ୍କ ପନ୍ଥରେ
ଧାର୍ଯ୍ୟ ଦେଖିବାରେ, ଏହି ନିଧିମରୁ ପ୍ରତି
ଦୋଷ ହେଲା । ସମ୍ବନ୍ଧ କଗନଙ୍କ ବାବୁଙ୍କ
ପ୍ରପାଦ ଦିହେଲା ।

ଦେଖିଲୁଛିଥା—	୪୫୧୩୮-୨୨
ବରାଳା—	୪୫୧୩୮-୨୩
ତହାରଙ୍ଗିଥା—	୪୫୧୩୮-୨୪
କୁକୁରଦେଶ—	୨୩
ମୟୋପଦେଶ—	୭୦୮୪୪୪
ପଞ୍ଜାବ—	୭୫୬୭୩
କମାନ	୫୫୫୦୫୦୪୯

ରେଣ୍ଟନର ଡାକ୍ତିଆ ଓକିଲ
ଲୋଡ଼ା

ସବ୍ରଚେଜିଷ୍ଟ୍ର ଭାମାସ

ମନ୍ଦରୀ ସକାଶେ ଛବି ବର୍ଷ ତଥେ
ଏହେ ପ୍ରେସ ସବୁ ହେଲାକୁ ଧାରିବା
ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବୌଦ୍ଧ, ମୋରବେଳ, ଦେଖାଇ
କୋଣ ପ୍ରେସ ଥିଲା ଅଛନ୍ତି । ଖେଳପର

ପ୍ରତି କର୍ମ କଟକରେ ମଧ୍ୟ ଗୋଡ଼ରେ ଦୁଃଖ
ବୁଲିଅଛି । କର୍ମପନ୍ଥ ସାହେବ ମହୋଦୟ
କିମେ ବସୁ ଅଚାର୍ଜି, ଦୂର କ୍ଷମ କହେଇ-
ବାରୀ ବଢ଼ୁ ବୈକଳ୍ପ ପାଶରେ ବର୍ଷାର
ଅଭିଷ୍ଟ । ଉଠନ ଦୂରୀ ବାଲେଖର ଏ ସମ୍ବଲ
ଧୂର ସର୍ବ ଜିହାରୁ ଜଣ କେବେ ଦୂରକିନ୍ତୁ
ଲୋଭ ଦେଖାଉ କାହୁଆଇଛି “ଆସ, କିବୁ
ସବୁରେଇନ୍ଦ୍ରିୟ ହେବ” ଏହାକିମ୍ବାରୀ ଦୂରେ
ମୁହକ ନାଳ କାଳ ପୁଜି ଏହାହାତ ତାହା
ଗୋଡ଼ ଅବ୍ୟୁପ ପ୍ରକାଶକ୍ରିୟା ଧର ମୁହଁ
ବାଳ ବିବର କର ବରବାରରେ ହାବର
ହେବିଲୁଛନ୍ତି । ତଳ ଦୂରବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ
ଅନେକ ମୁହଁ ଯ ମୁହଁକ ଏହିପରି ହାଜର
ହୋଇଥିଲେ । ୫୦ ଜଣ କେବଳ ଆଶା
ପାଇ ଅଧ୍ୟାତ୍ମିକ ହୋଇଥିପାଇଁ କ୍ଷେ
ତ୍ରିକଳ ପାଇବେ । ମାତ୍ର କୁଣ୍ଡଳ କର୍ମ କେ
ଗୁଣ୍ଠଳ ପାଇବେ ! ଏହାକୁ ଅମ୍ବେମାନେ
ତାମ୍ବେ ନ ହେ ଥାତ୍ର କେ କହିଯାଇଁ ।

tion is based upon the spiritual elements of Love and sacrifice; it harmonises discordant material interests and elevates them from the material to the spiritual plane. As soon as it is removed from the spiritual plane and confined to the material the harmonised interests again clash and discord and disruption ensue. It is the spiritual element of Co-operation which raises it above party, creed and colour caste and which ensures it an eternity of life and vitality.

ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ପ୍ରାଚୀ

ମୁଲ ବାଚ

ଶ୍ରୀଧରଙ୍କଣ ମହା
ପତ୍ର ପାତ୍ରୀ ମହାପାତ୍ର

ପରୀକ୍ଷା

କୁଳୁକୁଣ୍ଡ ଶ୍ରୀମନେ ସତ୍ତିମେଖ
ପଦ୍ମାରେ ଶ୍ରୀଏ ହୋଇଅଛି

ହେବାକରେତ୍—୧

ପ୍ରାଚୀକଣ୍ଠ ଦେବସ, କୁଳମଣି ଗନ୍ଧ
ତ୍ୟ, କନ୍ଦମଣୀ ଦାସ, କରକରନ୍ତ ଦାସ
ଅନ୍ତର୍ଦୂଷନ ଦୂଷ, ଲକ୍ଷ୍ମୀରାଜ ଲୋକା, ପ୍ରାଚୀ
ନେ ମହାପାତ୍ର, ଶାହୀ ଉତ୍ତରଭାସ ମହାରାଜ
ଦେବବରଣ ହିଂଦେଶ

ଅଳ୍ପକୁମାର ଦାସ, ଅମ୍ବଲେଖ ନା
ଦାସ, ନବକୁମାର ଦାସ, ସମେଜପ୍ରଦୀ
ଦାସ, ଧରକ ତିଥାଣ୍ଡ ସେନାପ୍ତ, ଜଗତ
ମୋହନ ସେନାପ୍ତ ।

৬৫৭ | ১৬৩

99, 4

ମହାତ୍ମା
ମହାରାଜୀପ୍ରସାଦ କଣ୍ଠ

ଶ୍ରେଣୀ—
ଅନ୍ତର୍ବାଦ, ବାପ, ବଣିଷ୍ଟ ମହାତ୍ମା,
ଅନ୍ତର୍ବାଦ, ଗୋବିନ୍ଦଚନ୍ଦ୍ର ମାତ୍ର,
କତ୍ତିଥାନିପାତ୍ର, ବଜ୍ରପୁନନ ସାମନ୍ତରୀ
ଲାଜୁର ହାଇସ୍କୁଲ—ଶ୍ରେଣୀ
କଳାଧରଖଳ, ଗବଧର କର
କେତ୍ତାପଡ଼ା ହାଇସ୍କୁଲ “ବୁ”
କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ବନ୍ଦକର୍ତ୍ତବ୍ୟାଦ ବାପ,
ମମେମ୍ ଏବଂ ନାମ୍ବୁ ଶ୍ରେଣୀ
ବେଶ୍ୱର ବେଶ୍ୱର, ହରମୋହନ ବାପ,
ବୁଦ୍ଧନେତର ସତ୍ୟପ,
. କାଳୀ ଚୋମାପାଠା ହାଇସ୍କୁଲ
୨ୟଶ୍ରେଣୀ—ବାଣିଜ୍ୟ ଫାନ୍ଦାମ୍ବୁଦ୍ଧ
“ବୁ” —ମଧ୍ୟବରଣ ପାଠା
ବି. ବି. ଏତ୍. ର. ଏତ୍.

ଜୀବନ ସୁଖର ଚେତ୍ତାର, କରିଲାଟ
ଦାସ, ବିଜାଧ ମହାପାଦ, ଶୀର୍ଷର ମିଶ୍ର,
ପ୍ରକଳ୍ପକଳାପାଦ, ବିଜନାଥକାମୁକ, ଶୂନ୍ୟ-
ଦକ୍ଷ, ପର୍ବତୀ, ଯୋଗବିଜ୍ଞାନୀ, ଯେତୀ, ଅନ୍ତଃ-
ଜୀବାତ୍ମିକ, ବ୍ୟୋମ କଟ୍ଟି

ବୁଦ୍ଧମୂଳକ ପାଠୀ, ଲାଭବେଦ ନିର,
ହସତନ୍ତରୀୟ,

ବୁଦ୍ଧାଚନ ପାତ୍ରାୟକ
“ଯୁଦ୍ଧେଣୀ”
ଶକ୍ତିଲକ୍ଷ୍ୟମହିଳାଦୂତ, ପ୍ରକାଶବନ୍ଦିଜି,
ଢାରନ୍ତରକେୟାମୟ ଘାଇସିଲ
“ଯୁଦ୍ଧେଣୀ”—ଶର୍ଵାନୀନ୍ଦ୍ର ପାତ୍ରାୟକ,
ଦରେଶନାଥଙ୍କୁ ଏହି ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟିଗାନ୍ତି

ବା ୩୦୧୯୨ ରଖ

କ ୧ ମରତ

ମୁଦ୍ରାଧରୀ ଶାକ୍ତର ଶ୍ରୀ ଅଟଳବିହାରୀ ଆର୍ଦ୍ଦ୍ରୀ ଏମ, ଚ, ବର
ଏଣ୍ଟିମେଲେରିଆ ମିକ୍ଷୁର

ଏହାଙ୍କିନ୍ଦ୍ରିୟ, ଗ୍ଲୋଭ୍, ପକ୍ଷି, ବୃକ୍ଷିକ ଓ ମାଲେହୟା କିବର ପତ୍ୟକଷତିତ୍ତରେ
ବିଜନ ନାମାଙ୍କଳରେ ବିଜନ ନାମାଙ୍କଳରେ ଏହା ବ୍ୟକ୍ତିର କର ଅବର୍ଥତିଲ ପାଇଅଛନ୍ତି
ଏହା ପ୍ରିଯା ନାମକର ଦେବରେ ରତ୍ନବୁଦ୍ଧି କରେ ଓ ସୁପ୍ରଦେହରେ ବିଜନ ପାଇଁ ଲେଖାଏ
ଗାଲିଲେ ଟନକର କାର୍ଯ୍ୟ କରେ। କେହି କେହି ଉତ୍ତର ଔଷଧ ଜାଲ କର ବିଜନ କରିବାର
କଣ ପଢ଼ିବାରୁ ଡାକ୍ତରଙ୍କର ତତ୍ତ୍ଵର ବୈଜ୍ଞାନିକ ବସନ୍ତାଳୁ ଗ୍ରାହକମାନେ ଦେଖି ବୁଝି
ନାହିଁ ଦେବରେ ଆଏ ।

ମୁଦ୍ରା ପ୍ରତିଶତ ୫୫

ମୁଦ୍ରା ଶିଖ ୫୬

ବେଶ୍ୱରାର କୁର ଅର୍ପଣ୍ୟାରୁ ଏଣ୍ଟିମେଲେରିଆ ପଲ ଟେଟାକୁ ୫୫

ଏକମ ପିଲ ୫୫

ଡାକମସର ସ୍ଵରେ ।

ଏହାହା ଅଛି ଗାନ୍ଧିକ ନାମାଙ୍କଳ କରି, କୃତ୍ତିଆ, ଗାନ୍ଧି, ମଗଲ, ମଲମ—
କର୍ମବେଦର ଓ ଜୀବିଷ୍ଠା ସବୁଟାର ଉଦରବେଦର ଅବର୍ଥ ମହୋଷଷ ବିଜନାମାନଙ୍କ
କମିଶନ ମିଳେ ।

ଏହାରେ ହାତୁଷ, କବିଶଳ ଓ ହେମିଅନ୍ଧାରୁ ଔଷଧମାନ ସପ୍ତାବରରେ
ନିର୍ମାଣ । ତତ୍ତ୍ଵାବଳେ ରୁଷ ପିଂ ହାର ଉଷ୍ଣ ପାର୍ଶ୍ଵ ପଠାର ଚିନ୍ତା ପରିଷାକର
ରପ୍ତାଦରରେ ରମା ଦିଅଯାଏ ।

ହେମିଅନ୍ଧାର ଔଷଧ କିନିଦଶମେର କମର କାର୍ଯ୍ୟ ପରିପାଳନ ଟ ୦ ୮

୧୦୦ ଟେକ୍ ପ୍ରାମ ୫୦ ୮

ଡାକ୍ତର ଶ୍ରୀ ଅଟଳବିହାର ଆର୍ଦ୍ଦ୍ରୀ
କାନ୍ଦିମାନ୍ଦୁ

ବି, ଦାସ ଏଣ୍ଟିମେଲେରିଆ କମିଶନ୍ ।

କେନ୍ଦ୍ରିୟ, କଣ୍ଠାକୁର, ଏକିକି ଏହା କେନ୍ଦ୍ରିୟର ଅଧିକ ସାମାଜିକ
ସ୍ଵର୍ଗତେବେ, କଟକ ।

ବେଶ୍ୱରାର ଖରସ୍ତରାର ଘର୍ତ୍ତ, ବଳ, କୁହାର ବାସ, ଓ ଦରତଥର ଭିତର
ପରିମା ଦ୍ୱାରା ପରିପାଦାରାକୁ ବୋଗାରାଖାରୁ ଏହା କଟକୁ, କେବଳ ଉଷ୍ଣ ବରିଗରୁ
କୋକୋଜେମ ନାହିଁ ଯିଅର ଅମ୍ବେମାନେ ହାତୁଷର ଉତ୍ତରରେ ଏକମାନ ଏକିକି
ଅଛି । ସବୁଧାରାମର ପରିଷ ପ୍ରାର୍ଥନୀୟ ।

B. Das & Co.

ଆପର୍କ ସିପାହୀ ।

ଉତ୍ତରରେ ନବପୁରା !!!

ଅଭିଜନ ଆସ୍ତିକନ ॥

ପୁଣି ପୂଜାର ବିରାଟ ଉପହାର

କେବଳ ଉତ୍ତରାଧିକାର ନୁହନ ଓ ପୁରାତନ ଗାନ୍ଧିକ ବର୍ଣ୍ଣ ପାଇଁ ।

୨୯ ଟଙ୍କା ଦେଇ ପରିଚାର ପାଦକ ଶ୍ରେଣୀରୁ ଦୁଇଟୁ—କଳିଶିକ ପ୍ରତିକାମାନ
ନାମ ମହି ମୂଲ୍ୟରେ ପାଇବେ ।

ଉତ୍ତରରେ ଏ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କେହି କେବେ ଏହା ନିରଭାବର ଅବ୍ୟକ୍ତିର କର
ଜାହାନ୍ତି—ଅମ୍ବେମାନେ କଟୁ ଅନ୍ୟାନ୍ୟରେ ଏହେ ବିନ୍ଦୁରେ ପାହକରିବା ପାଇଁ ଏ ସୁନ୍ଦର
କରିପାରିବାରେ କୁଟକାରୀ କୋଇଅଛୁଟ ।

ପ୍ରତିକ ତାଲିକା

୧—ଦାସ ପୁରାତନ

୨—ଗେର ମୋହନରମ୍ବାନ୍ତ ଟ ୫୫

୩—ଶମକ ଭାଗବତ (କେଣେଟ) ଟ ୫୫

୪—ଲାକାନ୍ତର (ସୁନ୍ଦର ତିକାପତ୍ର) ଟ ୧୯

ଅନ୍ତିମିତ୍ତ ୧୦ ଟଙ୍କା ମୂଲ୍ୟରେ ପ୍ରତିକମାନ କେବଳ ରଜ୍ଜବେଦିଆରିବା ।

ମାତ୍ର ମୂଲ୍ୟ ଅର୍ଥର ପଠାରଗାରୁ ସବୁ ଦୁଇଟୁ

ମେନେଜର—ଉତ୍ତରାଧିକାର, କଟକ ।

Imperial Bank of India

Bankers to the Government of India.

Authorised Capital --- Rs. 11,25,00,000

Paid up Capital --- Rs. 5,62,50,000

Reserve Fund --- Rs. 4,92,50,000

Reserve Liability of Shareholders Rs. 5,62,50,000

Branches in all principal Towns of India, Burma and Ceylon.
Current Accounts opened free of charge. Fixed Deposits received at
3% P. A. interest. Savings Bank. Small sums received at interest.

PRESENT RATE 3 P. A.

GOVERNMENT AND OTHER SECURITIES received for safe custody.
Purchases and sales effected. Interest and dividends collected and
credited to account or remitted according to instructions.

DRAFTS AND TELEGRAPHIC TRANSFERS issued.

LOANS granted on approved security and all general banking
business transacted.

Rates and rules on application to the Officer-in-charge

CUTTACK BRANCH,

Situated Collectorate Buildings.

କଟକ ମୁଦ୍ରା ରଖିଲେ କଟକ ମୁଦ୍ରା ରଖିଲେ

ପାନ ଟାର ତିପ୍ପିଳାତି

କରିବାକୁହେଲେ—ହମ୍‌ପଟ, ଖଳୁରିନାମାନି ସନ୍ତୁଷ୍ଟର ପାନର ସ୍ଵର୍ଗର

ମୁନ୍ଦବିଲାସ

REGD. NO 105

ଓ ପାନବିଲାସ

ଗାର

ପରେଶାମ୍ବୁଦ୍ଧ ବିନ୍ଦୁଲୁରେ ନନ୍ଦନ ପାନକ ଦେଖନ୍ତି । ମନ୍ଦିରକାପ ପାନ ଦେଖନ୍ତି
ଟାଙ୍କା କଟକନ ଟାଙ୍କା, ପାନକାପ ପ୍ରତିକିରଣ ଟାଙ୍କା ପାନକାପ ଟାଙ୍କା
ମାନକାପ ଗରିବଦାରମାନକ ପଥରସ୍ତ କମିଶନ ଦିଅଯିବ ।

ଶୁକ୍ଳ ସି ଗ୍ରେ ଟ୍ରେ

ମୁନ୍ଦବିଲାସ ପିଣ୍ଡ ବାକ୍, ଓ ଟକାରେ ଟାଙ୍କା ହୁମାବ କମିଶନ ।

ଶୁନ୍ ହୃଦୀ ପ୍ରାଣ ଦେଖନ୍ତି ପିଣ୍ଡ ପିଣ୍ଡକାର୍ତ୍ତ

ପ୍ରତି ବାକୁରେ * ପଥରେ ଏ * ୧୦୦ ପରେଣ ଥାଏ ।

ପରେଶାମ୍ବୁଦ୍ଧ ପିଣ୍ଡ ପିଣ୍ଡକାର୍ତ୍ତ

ଧର୍ମରକ ପିଣ୍ଡ ପିଣ୍ଡ ପିଣ୍ଡକାର୍ତ୍ତ ପିଣ୍ଡ ପିଣ୍ଡକାର୍ତ୍ତ ପିଣ୍ଡ ପିଣ୍ଡକାର୍ତ୍ତ

ଟାଙ୍କାରେ ଟାଙ୍କା । ହୁମାବ କମିଶନ ।

ପଣ୍ଡିତ ପାନରେଲାଲ ଶୁକ୍ଳ ଦେଖନ୍ତି, ଗରିବ, ବାନ୍ଦା

କଟକରେ କଟକରେ କଟକରେ କଟକରେ କଟକରେ କଟକରେ କଟକରେ କଟକରେ

ଅପୂର୍ବ ସୁପୋଗ ।

ଅମୁଲଶିତ ସୁପ୍ରକରିତ ଅସରା ବେଶାମ୍ବୁଦ୍ଧ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଅଳମୁଳାରେ ଦିଅଦେବ ।

ଶ୍ରୀ ମହନମୋ

୩୬୫

ଆସନ୍ତା ଦୁର୍ଗାପୁଞ୍ଜା ନିମନ୍ତେ ଉପହାର ।

**ଥପୁର୍ ସୁଯୋଗ ! ଏ ସୁଯୋଗ କେହି ଛାଡ଼ନ୍ତ ନାହିଁ !!
ପ୍ରାହିକମାନେ ଶୀଘ୍ର ଅଡ଼ର ପଠାନ୍ତୁ । ନୋହିଲେ ପଛକୁ ନିରାଶ ହେବେ ।**

କାବ୍ୟ ଓ ବିବିଧ ।

୧—କବିତର ଶ୍ରୀ ଚନ୍ଦ୍ରମଣି ମହାନ୍ତି—	
ମହିତ ଦେବ	ଟ ୨ ୮
ମଦେହ କାବ୍ୟ	ଟ ୦ ୫
ମନ୍ଦରାତିଥି	ଟ ୦ ୫
ପ୍ରପ୍ରଭାତି	ଟ ୦ ୫
କଲୁକାଳା	ଟ ୦ ୭/
ପ୍ରପ୍ରଭ ସଙ୍ଗ	ଟ ୦ ୧
ପଢ଼ିଲେଖ	ଟ ୦ ୧
ମାଳକୀ	ଟ ୦ ୧
ପଢ଼ିପୂଷ୍ପ	ଟ ୧ ୧
ବିଜୁଳ କମଳା	ଟ ୦ ୧/
ଅର୍ଥବକା	ଟ ୦ ୧/
ସଂପ୍ରଦୟିତ୍ଵା	ଟ ୦ ୧
କଲୁକା କଳି	ଟ ୦ ୩/
କଣ ମାଳା	ଟ ୦ ୩/
ପଣ୍ଡ ବିଜୁଳ	ଟ ୦ ୩/
୨—ଶ୍ରୀ ଅଜ୍ୟରଙ୍ଗ ଗାସ B, A—	
ଯେହୋଇ ଗାସ	ଟ ୦ ୦୭
ଓମର ବୈଷ୍ଣବ (ବନ୍ଦା)	ଟ ୦ ୫
ଶେଷଗାଁ ବରଗ (ପନ୍ଦର ଶ୍ରୀ)	ଟ ୧ ୭
୩—ପ୍ରକଳିତଶୋଭ ମହାନ୍ତି—	
ଦ୍ଵିମନ୍ଦ୍ରବଧ	ଟ ୦ ୧
କରୁଣା	ଟ ୦ ୫
ମାତ୍ରା	ଟ ୦ ୧
ମନ୍ଦିରଯାତି	ଟ ୦ ୫
୪—ଶ୍ରୀ ବୈଷ୍ଣବ ମହାପାତ୍ର—	
କଳିତାପୁରା	ଟ ୦ ୧
୫—ଶ୍ରୀ କୃତ୍ତିଲାକୁମାର ପାତା—	
ଅନ୍ତଳୀ	ଟ ୧ ୯
ପ୍ରମାଣ	ଟ ୦ ୫
୬—ଶ୍ରୀ ଉପେତ୍ରପ୍ରମାତ ମହାନ୍ତି B, A,—	
ପ୍ରମା ପ୍ରିୟା	ଟ ୦ ୧୦/
୭—ଶ୍ରୀ ଚନ୍ଦ୍ରଶେଖର ମଣ୍ଡଳ—	
ବିଷନ୍ଦୁ	ଟ ୦ ୧
୮—ଶ୍ରୀ ମନ୍ଦିର ଗାସ M, A—	
ଶବ୍ଦବଳ	ଟ ୦ ୫୦/
୯—ଶ୍ରୀ ପରିବହନ କରଦେବ—	
ମନ୍ଦିରା	ଟ ୦ ୧
ଦୁର୍ବଳ	ଟ ୦ ୧୨
ପ୍ରବାହଶବଦାଶ	ଟ ୦ ୫
୧୦—ଶ୍ରୀ ବିବାହରଣ ପଞ୍ଜାପୁକ—	
ବୀଜେନ୍ଦ୍ରା	ଟ ୦ ୫
୧୧—ଶ୍ରୀ ଅଦକର ପଣ୍ଡା	
ବିଜ୍ଞା ଦେବ	ଟ ୦ ୧୦/
୧୨—ଶ୍ରୀ ଗୌରତରଣ ପୁରୁ—	
କବିତା କୁଞ୍ଜ	ଟ ୦ ୧
ଉପରେକୁ ପୁଷ୍ଟମେନକ ମଧ୍ୟରୁ	ଟ ୪ ୫ଙ୍କା
ମୂଳର ଯେ କୌଣସି ପୁଷ୍ଟକ ମଗାଇଲେ	
ଟ ୧ ୫ ଅଣାମଳାର ପତ୍ରାର ରସକରେଳ ଝୋର୍ଦ୍ଦେବ	
ଦେଶକାନ୍ତ ଦେଶକାନ୍ତ । ଜାତ ହର୍ତ୍ତ ସୁଦର୍ବା ।	

ପ୍ରମାଣିତ—ଶ୍ରୀ କରୁଣାପାତ୍ର ଦାତା ପ୍ରୋପାରଟର, କଲୁକାଳା ପ୍ରେସ, ବଲୁକାଳା, ଓସା ଅନ୍ତର୍ମାରିକା, କଟକ ।

ନାଟିକ ଓ ପ୍ରହସନ ।

୧—ଶ୍ରୀ ରକାଶବନଣ ପଞ୍ଜାପୁକ, (ଭକ୍ତି) —

ପଞ୍ଜାପୁକ କେବଳ ନାଟକ ଟ ୧ ୯

ରତ୍ନମାଳୀ ନାଟକ ଟ ୦ ୫/

ସଂଶାର ଚିତ୍ର ଟ ୦ ୫

କନ୍ଦମେଶ୍ଵର ଟ ୦ ୧/

କଟକ ବିଜ୍ଞାପନ ଟ ୦ ୫

ସୁଶୀଳା ଟ ୦ ୫

ଶୈରକ (ପ୍ରହସନ) ଟ ୦ ୩

ଅଭିନ ଅବର୍ତ୍ତ (ପ୍ରହସନ) ଟ ୦ ୨

୨—ଶ୍ରୀ ଅଜ୍ଞନାମର ଘେଷ, M, A—

ଭାସ୍ତ୍ର ନାଟକ ଟ ୧ ୯

ପେଣ୍ଟା ଟ ୧ ୯

ବାବୁନୀ ଟ ୧ ୧

କଳାପାତାଳ ଟ ୧ ୧

ଗୋବିନ୍ଦବଦ୍ୟାଧର ଟ ୧ ୯

ମନ୍ଦିରମେଶ୍ଵର ଟ ୧ ୯

ବିପରିକେତ୍ର (ପ୍ରହସନ) ଟ ୦ ୧

ପ୍ରେମିକ ଛହି („) ଟ ୦ ୩

୩—ଶ୍ରୀ ବମବନ ମହାପାତ୍ର M, A—

ସୁମାମା ନାଟକ ଟ ୦ ୫

୪—ଶ୍ରୀ କାଳୀରବଣ ପଞ୍ଜାପୁକ—

ଦ୍ଵିତୀୟ ନାଟକ ଟ ୦ ୫/

ଥ୍ରୀତ ଟ ୦ ୧

୫—ମୁଖ୍ୟମୁଖ୍ୟ କାବ୍ୟାନ୍ତର

ପ୍ରଦ୍ବୁଦ୍ଧାନ୍ତର ନାଟକ ଟ ୦ ୫

ବିଦ୍ରୋହିନୀ ଟ ୦ ୧

୭—ଶ୍ରୀ ଗୋବିନ୍ଦଶିଖ ମିଶ୍ର M, A—

ମୁକୁନଦେବ ନାଟକ ଟ ୦ ୫

୮—ଶ୍ରୀ ଗୋବିନ୍ଦରନ୍ଦ୍ର ଶୁଭଦେଵ—

ପ୍ରେଟେର୍ ମେତେନ୍ (ପ୍ରହସନ) ଟ ୦ ୧

ଉପରେକୁ ପୁଷ୍ଟମେନକ ମଧ୍ୟରୁ ଟ ୪ ୫ଙ୍କା

ମୂଳର ଯେ କୌଣସି ପୁଷ୍ଟକ ମଗାଇଲେ

ଟ ୧ ୫ ମୁଖ୍ୟମୁଖ୍ୟ ଶତାବ୍ଦୀ ରସକରେଳ ଝୋର୍ଦ୍ଦେବ

ଦେଶକାନ୍ତ ଦେଶକାନ୍ତ । ଜାତ ହର୍ତ୍ତ ସୁଦର୍ବା ।

ଜୟନ୍ୟାସ ଓ ଗଲ୍ପ ।

ଦିଲାଲ କାହାଣୀ ବର୍ଷା ପ୍ରମାଦାର ଟ ୦ ୫

ଏକଳ ପ୍ରାୟ ଟ ୦ ୫

ଶାବ୍ଦୀ ଟ ୦ ୫

ପଦ୍ମମାଲୀ (କରୁତୁରକ) ଟ ୦ ୫

ବନବାସୀ ଟ ୦ ୫

ନାଚରହାର (ଗର୍ବ) ଟ ୦ ୩

ଭାବୀ ଟ ୦ ୧

ସୁଲବମଂ ଟ ୦ ୫

ମଧ୍ୟବନ୍ଦୁ ଟ ୦ ୫

ପୁଣ୍ୟପିଠ ଟ ୦ ୧

ଏକଳର୍ବ୍ୟ ଟ ୦ ୫

ସତ୍ତା ଟ ୦ ୫

ମୋହନ (ଶ୍ରୀମାରବଣ ମୁଖ୍ୟ) ଟ ୦ ୧

ପ୍ରତିନିଧି ଟ ୦ ୫

ଅଳାକ କାହାଣୀ ଟ ୦ ୧

ହିତକଥା ପ୍ରଥମ ଭାଗ ଟ ୦ ୧

ଏ

କଟକ ପ୍ରିଣ୍ଟିଂକମ୍ପାନୀ ଲିମିଟେଡ୍

ଦରଘାବଜାର—କଟକ ।

ବହୁ ବନା ଓ ବର୍ଷିତରେ
ସୁନେଇ ତୁଳିପାଲ ଅନ୍ଧରେ
ନାମ ଛିପା ଥିଲେ ପ୍ରେସରେ
ଛୋଇଥାଏ ।

ବୁଲ ଏମ୍ ଓ କନ୍ଦର
ଦେବା କାମ ପ୍ରାକରଣ ବୁଲ
ଅନୁଷ୍ଠାନରେ କରୁ ।

ଟେଲିକାର୍ଟ, ରଜ୍ଜଃ ବାର୍ତ୍ତ—

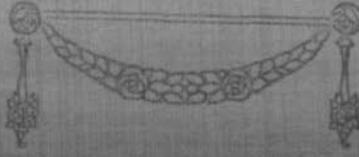
—କମରୁଣ ପର୍ସ—
ଫେରୁଅନ୍ଧାର ପ୍ରିଞ୍ଚିତାର ଭବ୍ୟାତି
ଇପାଇଗା ଅନ୍ଧ ବିଶେଷରୁ ।

ଟାଙ୍କପତ୍ର, କୁର୍ରପତ୍ର, ଚମତ୍କା,
ବୁମାଳ ପ୍ରକାଶ ଯାଇଗୁ ବସୁନ୍ଧରେ
ଇପାଇଗା ଅନ୍ଧ ବିଶେଷ ବ୍ୟାପା
ଅଛି ।

—ରତ୍ନ—

ସମସ୍ତ ପ୍ରକାର ବନ୍ଦ ପର୍ମ
ଖାତା, ବେଳ, ହାତୁରିଲ,
ଅତି ବାଲକ, ଡେଅ,
ବିଲା, ଓ ଦେବନାନ୍ଦେ
ଭାଷାରେ ଅଧିକ ବ୍ୟବସା
ଦମରେ ପାଇବାରେ ଅନ୍ଧ
ବହୁକଳା ଅଛନ୍ତି ଆଜି ।

ଆରେ ମାତ୍ର ପରୀକ୍ଷା ପ୍ରାର୍ଥନୀୟ ।

ଅନ୍ଧ ପ୍ରସକବୋକାନରେ ସବୁପକାର ପୁଲପାଠ୍ୟ ପାଦିତୀକ ଓ ପୌଷ୍ଟିକ ପୁଷ୍ଟି-
ମାଳ ଉଚ୍ଚ କରିବାକାରେ ମିଳେ । ଏହା ଯାବେଯୁ ଶୈନକାର କ୍ରମ ମଧ୍ୟ ବନ୍ଦ୍ୟ ପାଇଁ ପଥେଷ୍ଟ
ପରିମାଣରେ ମର୍ମିତ ଥାଏ । ଏ ନିଷ୍ଠୁରେ ବିଜ୍ଞପନର ଅଳ୍ପଦ୍ୱୟାକୁ ପ୍ରୟୋଗନ କାହିଁ ।

press
o

press
o

exp

expression

expression

expression

expression

ପ୍ରକାଶନ ପାଠୀକା

ସଂପାଦକ— କୁର୍ମଚନ୍ଦ୍ର ମନ୍ଦାନ୍ତି

ସାପୁତ୍ରିକ ସମ୍ବାଦପତ୍ରକା The Utter Djinian

{ ବାଣୀକ ମୂଲ୍ୟ ଅଗ୍ରୀମ ୧୦ । ଶେ
ପ୍ରତିଶତ । ଟଙ୍କରେ

୪୯୮

Cuttack Saturday the 4th September 1926

ଭାବ କି ୨୦ କ ସନ୍ତୋଷ ପ୍ରାଚୀ ଶିଖାଗାର

卷之三

କନ୍ଦୋବସ୍ତ୍ର ବିଷୟ

ବନ୍ଦେବସ୍ତୁ କାଗଜାତରେ ଦୂଷ ସମ୍ବନ୍ଧରେ
ଆମ୍ବୋମାନ ଏପଥୁଣେ କେବିଥିଲୁ
ନନ୍ଦୋବସ୍ତୁରେ କମାହୁକ ସମଜରେ ସର-
କାରକ ଉତ୍ସାହର ବାହାରିଅଛି ସତ୍ୟ କଳୁ
ତାହା ମୁଖ୍ୟମନ୍ତ୍ର ବନନ୍ତା ଦୁଇନ୍ତି ପୀଠିତ
ମୋଗଲବନୀ ପଶ୍ଚରେ ଅନ୍ୟାୟ ହୋଇଅଛି
ବୋଲି ‘ସମାଜ’ ସଂଘବକ ମହୋବିମୃ
ଜଳିତ ମାସ ତା ୨ ରଖ ପଢିବାରେ ତାର
ଗନ୍ତୁ ପ୍ରତିବାଦ କରିବା ନିମନ୍ତେ ଆସୋଜନ
ରେଡ଼ା ବୋଲି ମତ କଥା କରିବାରେ ଏବଂ
ଦେଶର ଶିଖିତ ବୈକଳ୍ପର ଏପଥିମନ୍ଦ୍ରେ
ଆମୋଲନ କର ଆବଶ୍ୟକ ବୋଲି ପର-
ସର୍ବ ଦେଇଛନ୍ତି । ଆମ୍ବୋମାନେ ମଧ୍ୟ ଦୂର
ଯେ ଜମାହୁକ ସମ୍ବନ୍ଧେ ପ୍ରତିବାଦ କରିପାର
ଅନ୍ୟାୟ । ଦୂରେ ବିଷୟ କୌଣସି ପଢି-
ନାଖ କାହାକୁଳ ମେମୁରମାନେ ନାହିଁ—
ପ୍ରିକରେ ଜମାହୁକର ଫାର ଶୁଣି କାହିଁ ତୁରେ
ତାହିଁ ଉହିଲେ, ପ୍ରକା ସାଧାରଣକର ମତ
ଲୋଭଲେ ତାହିଁ, କିମ୍ବା ତା'ର କୌଣସି
ପ୍ରତିବାଦର ବେଶ୍ବା କଲେନାହିଁ—ସମୟ
ଅଗର ହୋଇଗଲା ୧—କର୍ତ୍ତମାନ ଜମାହୁକ
କାହିଁ ଅକେତ ଦିନରୁ ଅରହ ହୋଇ
କଲୁଣି । ପ୍ରତିବାଦର ଦେଖ୍ତୁ ଶୀଘ୍ର ହେବା
ବାହୁମତ ଓ ସେଥି ସଙ୍ଗେ । ଏହି ଦୂର୍ମ ସବ
ସମଜରେ ବନ୍ଦୋବସ୍ତୁ କାଗଜାତରେ ପଥ-
ଧାର ଉହେଇର ଆବଶ୍ୟକ ବୋଲି ପ୍ରତିବାଦ
କରି ଦୂରତା । ଯେପରି ବି ଚରିତାତ୍ତ୍ଵରେ
ଜମାର ପ୍ରଳାମଧରେ ଏହି ବୁଝ ସମ୍ବନ୍ଧରେ
କୌଣସି କହାଦ ଉପରୁ କ ନ ଦୂର
ପ୍ରତ୍ୟେକ ଜିଲ୍ଲାର ଆକାମାନକର ଭଲ ଭଲ
ଅକଳି ପ୍ରକା ସାଧାରଣକର ଏହିପରି
ପ୍ରତିବାଦକର କାର୍ତ୍ତିପତ୍ରମାନଙ୍କ ଜାରିବା
ଜୁଗକ । ଅନ୍ତର ମଧ୍ୟ ବାହାରିଯିଲ ମେମୁର-
ମାନେ ଏକଷ୍ୱର ଆଶ୍ରାମାଜନ ଏକାନ୍ତ
ଆବଶ୍ୟକ ।

三

କଣେବିଏଟ ଓ କରେ

୪୮

ଶୁଣି ମିଥାରିଗା କଟକ ଦେଇଲୁ
କହେଇଏହ ପୁଲରେ-ଗୋଟିଏ ସାଇନ୍‌
କୁଏ ଡାକିବାର ବଶବିନ୍ଦୀ କଲାଙ୍ଗନ୍‌
ଏହ କ୍ଷାପିତ ମାନ୍ଦିବାଦିଗାଙ୍ଗେ ସଥିମେ
ହମ୍ମାର ଅଜାଧି କାହା ବିଦ୍ୟୁତ ଦେଇ
ତହପରେ କୁମ୍ବ ବିଳିବା କରଇ ପିଲା
ଏ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ କରମ୍ଭୁଷଳ ଦେଇନ ଓ କନ୍ଦମ୍ବ
ମହିଳ ଆହବରେ ପକକେ ବୀମୁ ଦେଇ
କାହା ଅମ୍ବେମାକେ କିଛିଧାରିବାକୁ

ଟଙ୍କା ବ୍ୟାପକର ସାଇନ୍ସ କ୍ଲାସ୍ ଗୋଟିଏ
ଜୋଲିକାର ଯେ ଆଶ୍ୟକତ କ'ଣ ତାହା
ଆମେମାନେ ଦୁଇଧାରୁ ଲାଗୁ । କଲେଜରେ
ଅରମ୍ଭରୁ ସାଇନ୍ସ ଶିଖାର ସଥେଷ୍ଟ ବ୍ୟବସ୍ଥା
ଅଛି ଏହି ନାଳା ପ୍ରକାର ଉପକରଣ ମଧ୍ୟ
ଗଢ଼ିଛି ଅଛି । ଏହାପରି ସାଇନ୍ସ ଜିଜ୍ଞାସୁ ଦ୍ୱାରା ବେଳେ
ଗୋଟିଏ ସାଇନ୍ସ କ୍ଲାସ୍ ଜୋଲି ସାଇଅଛି
କିଂବା ସ୍ଵାଜିତା ଦ୍ୱାରା ଗନ୍ଧମାନେ ଯେ
ବିଶେଷ କିଛି ମାତ୍ରକୁ ଶିଖା ସମ୍ବନ୍ଧେ ଉଚ୍ଚତିତ୍ବ
ଲୁହ କଲେ ତାହା କିନ୍ତୁ ଜଣାପଡ଼ନାହିଁ ।
ଅକାରଣରେ ସାଇନ୍ସ ଶିଖା ସକାଶେ ଏତେ
ଟଙ୍କା । ବ୍ୟାପକ ନିଜର ସେମାନେ ପାସ୍ କରି
ବାହାରୀପିଲେ ନିଜର ଜୀବିକା ନିବାଦ
ନିମନ୍ତେ କୌଣସି ବ୍ୟବସ୍ଥା କରି ପାରିବା
ଉପରୋକ୍ତ କୌଣସି ପ୍ରକାର ଶିଖାର
ବିନୋଦିତ କରାଗଲାଇ ବିଶେଷ ଉପକାର
ହୁଅନ୍ତା, ମାତ୍ର ଏକକାର ବନ୍ଦ୍ୟରେ କୌଣସି
ଉପକାର ସଧକର ଅଣାହେଉନାହିଁ ।

— 1 —

ବଡ଼ଲୁଟ ସଭାରେ

ଭୁବନେଶ୍ୱର ପ୍ରକାଶ ଏତିଥିରେ କବାଳା
ଦେଖି ମିଶିଲା

କୁହନାନନ୍ଦ ବାବୁ—ଖରତ ସରକାର
ଡକ୍ଟର ଦେଖମିଶ୍ରଙ୍କର ମାନ୍ୟଧା ନିମିତ୍ତ ଯେଉଁ
ଠି ପ୍ରାଦେଶିକ ସରକାରମାନଙ୍କୁ ଲେଖି
ସବୁ, କଣେ ମାନ୍ୟମନ୍ତ୍ରୀ ତାହା ପ୍ରକାଶ
କରି ଚଞ୍ଚ ମରେ କାହିଁ ଥିବା କଥା ସରକାର
କାଣ୍ଡରୁ କି ?

ମୁଣ୍ଡମ୍ୟାର ସାହୁବ — ନା, ମୁଜାଶେ ଲାହି ।
ଭୁବନେଶ୍ୱର କାବୁ — ସରକାର ଏ ବିଷସୁରେ
ତଥାତ୍ କଥିବେ କି ? ଏହା ମାନ୍ୟ କର ଦେଇ
ଏ ସୁରକ୍ଷା ପଦିକ୍ଷାରେ ଗ୍ରାମ ଦୋଷମଳ ?
ମୁଣ୍ଡମ୍ୟାର ସାହୁବ — ଯଦି ଆପଣ ମୋତେ
କେଣେବେ ବିବରଣ୍ୟ ଦେବେ, ତେବେ ମୀ
କାହା କଥାନ୍ତି କରିବ ।

— 4 —

ଶିଳ୍ପ ବିଭାଗ ଡାଇରେକ୍ଟରଙ୍କ
କଟକ ଆଗମନ

ବିଦ୍ୟାର ପ୍ରତିଶ୍ରୁତି କରାଗର
ତାରବେଳୁର - ଶ୍ରୀମତୀ ବୃଦ୍ଧିଥାହେବ,
ଜଣାନ୍ତି ନାନ୍ଦନମୁର ପାଦୁତ ବାଜମାଇକଲ
ଥାହେବ ଏବଂ ତେବସାଳେ ଏକପ୍ରାଚୀ
ପାଦୁତ ସୁମଧୁର ଏଥିଷ ତିରୁବିଭଗର
ପ୍ରଧାନ ନାନ୍ଦିମାନେ ମତ ଯତ ପନ୍ଥ
କାର ଭବରେ କଟଗରେ ପଦୁଦ୍ଧ ଦୂରଦଳ
କଟକରେ ପଦୁଦ୍ଧରେ । ସେ ବିଜବାର
ଶବ୍ଦରେ ଯୁଦ୍ଧ ଓ ଧୋଖ ପିଲାନ ଆଶ୍ରୟପ୍ରିଯ-
ହନ୍ତର ଦ୍ୱାରା କରାଯାଇ ରହିରାର ଦିନ
ସାରକୁ ବନ୍ଦଦଳ କାଳର ଦିନାପରିଲେ ।
ଏପରି ବିଭାଗାରୁ, ବିଭିନ୍ନ ପାତା

୮୪ ଟା ସମୟରେ ମେମାନଙ୍କ ସହିତ
ସାଧାରୁ କଲେ; ତାହାଙ୍କ ସହିତ ତେଣାର
ଶିଳ୍ପ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ନାନା କଷ୍ଟସୂର ଆଲୋ
ଚନ୍ଦ୍ର ଥାଏଗାଇଛିର ସବ୍ୟ ନାହିଁ ଲକ୍ଷ୍ମୀ-
ନାରୀଶୁଣ ସବୁ ମଧ୍ୟ ପଡ଼ୁଥିଲେ କବ
କୋ-ଅପରେଟିଭ ଉପାର୍କମେନ୍ଟର ଆମି
ଶ୍ଵାସ ରେଜିସ୍ଟ୍ରାର, ଡେବ୍ଲିପ ରେଜିସ୍ଟ୍ରାର
କୁଳଗର ମେନେଜର ମଧ୍ୟ ଉପରୁତ୍ତ
ହୋଇଥିଲେ । ସମସ୍ତଙ୍କ ସହିତ ତ୍ରାଣ
୯ ଟା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ନାନାକଷ୍ଟ୍ରୀ ଆଲୋଚନା
ହୋଇଥିଲା । ଅତ୍ସବ୍ରତ ଧ୍ୟାନମୁକ୍ତେ
ଭକ୍ତିମାର୍ଗରେ ଘରେ ସତ୍ର ବେଶିବ
କାରାଶ ହସିବେତ୍ର ଘରେବ ମହୋଦୟ-
ମାନେ ଏବଂ କୋ—ଅପରେଟିଭ ଉପାର୍କମେନ୍ଟ
ଡେବ୍ଲିପ ରେଜିସ୍ଟ୍ରାର ପ୍ରବୃତ୍ତ ଆମିଦିଲେ ।
ତାଙ୍କର ଦେଖାରେ ବନ୍ଦେଶ୍ଵର କେବଳ ଉପମାନେ
ଅନ୍ତର୍ଭୁବନ ଅନନ୍ତ ପ୍ରକାଶ କରିଥିଲେ । ଏବଂ
ଦେହ ଶୁଣି ଉନ୍ନତ ସକାଶ ଆହୁ
ମାତ୍ରା ପାହା ଅବଶ୍ୟକ ତାହା ଯୋଗାର-
ବାର ଆଶାଦେଇ ତାହାଙ୍କ ସଥେଷ୍ଠ ଛାତ୍ର-
ଦୂର କରିଥିଲୁ । ଯୋଗାର ସେମାନେ
ଏଠାର ଶକ୍ତିଶାରୀ କଞ୍ଚା ବାନନ ତମ୍ଭାର
ଉତ୍ତରିଥିବା ପ୍ରଧାନମୁକ୍ତ ଦ୍ୱାରିତ୍ତୁ, ଏବଂ
ବାଲକାଟି ଯିମ୍ବ କ୍ଷାରଶ ଅତ୍ସନ୍ତ ଉତ୍ତରି-
ଥିଲେହେଁ ଜନ୍ମାବେର ରାତ୍ରାର ବିଶେଷ
ଅସୁବିଧା ପରାବୁ ଯାଇ ଧାରିଲେଗାହୁ ।
ନଗା-ପାଟଶାରେ ଲିଗାରୁଣା ଥାକ ଦେଖିବା
କାରଣ ଯିବାକୁ ବାହାରିଥିଲେହେଁ ବିଶେଷ
ବର୍ଷା ହେବାରୁ ରାତ୍ରାରୁ ଦେଇ ଆମିଲେ ।
ସବବେ ବୃତ୍ତିଦ୍ଵାରା ମେତେ ସବହେ,
ଶୀଘ୍ର ଭକ୍ତିମାର୍ଗ, କୋ-ଅପରେଟିଭ
କୁଳଗର ଆମିଶ୍ଵାସ ରେଜିସ୍ଟ୍ରାର, ଡେବ୍ଲିପ-
ରେଜିସ୍ଟ୍ରାରଙ୍କ ସହିତ ପୁନଃର୍ମୁଖ ତେଣାର
ମୁକ୍ତ ଉନ୍ନତ ସମ୍ବନ୍ଧ ନାନାପ୍ରକାର
ଆଲୋଚନା ହେଲା—ମଞ୍ଜଳଗାର ଉତ୍ତି-
ତମ୍ଭିରିଂସ୍ଟାଲ ଓ ମାର୍କ ପାଇବା ଦେଖି-
ଦେଇ । କେବଳ ଅଧିକାରୀ ମଧ୍ୟ ଦେଖିଲେ

ଶ୍ରୀମତ୍ ପଥୁବୀରୁକ୍ ସହିତ ତେଣୁ
ଗଲୁ ଉନ୍ନତିସମ୍ବନ୍ଧେ ମଧ୍ୟ ନାହାପ୍ରାଚୀ
ଅଲୋଚନା କରସ୍ତାଳେ । ଏ ଠାରେ ଶିଳ୍ପ
କାର୍ଯ୍ୟ ମନ୍ଦିଳାବାଗରେ — ଦେଖିଲେ
ବାଲେଖରରେ କଂୟା ବାସର କଷ୍ଟାଳୀ ମଧ୍ୟ
ଦେଖିଥିଲୁଛନ୍ତି ୧୯୩୦ ରେ ଉତ୍ତର୍ଭୂତୀୟାଙ୍କ
ସ୍ଵାନ୍ଧରେ ହେଉଥିବା କାର୍ଯ୍ୟମାଳାମଧ୍ୟ ଦେଖି
ଆପିଥିଲୁଛନ୍ତି । ତାହରେକୁ ମରାଦିନରେ
କାଆକାର୍ତ୍ତା ଏବଂ ଆଲୋଚନାର୍ତ୍ତ ଘେରି
କୁଣ୍ଡଳାମ ମେ ହିତରେ ଧର୍ମପାତ୍ର ଜାଗରଣ
ଦଳର ଦାଦିମା ତତ୍ତ୍ଵା କାରଣ ପାଇଁ
ଲାଗିଥାଳା । ଥାରୁ ବିଦ୍ୟାଧୀନ କର ଏମ୍ ପରିମିତ
କାହାରୁ ବନ୍ଦଳାତ୍ମ ରାତ୍ରି ମଧ୍ୟ ପାଞ୍ଚାତ୍ର
ଦିନରେ ଏହି ପରିମିତ ପିତ୍ତୁରେ

ସମ୍ବନ୍ଧେ ପାହାର ଯାଦୀମତ ଜାହା ଶଙ୍କ-
ଅଛନ୍ତି । ଶ୍ରୀମତ ଜକାଶଗାରୁ କେତୋବୁ
ବୁଦ୍ଧି ବିଷୟର ପ୍ରସ୍ତାବ ଲେଖାର ଦେଇ
ଆସିଥିଲୁଛନ୍ତି । କେଉଁ ବିଷୟ କେତେବୁର
କାର୍ଯ୍ୟରେ ପରିଣତ କରିବେ ତାହା ଅବଶ୍ୟକ
ନାହିଁ ନାହାପଢ଼ିବ । ବିହାରଭାଷା ପ୍ରକାଶ
ଅବସ୍ଥା ଏହିଏହି ହବୁବିଶବ୍ଦ
ଆଇବେକର ମହୋବୟ ଅଛି ଅଳଥିବ
କଟକ ଅସିଥିଲେ ଏବଂ ଆସିଲେ ମଧ୍ୟ
ଅତି ଅଳ୍ପ ସମୟ ରହ ଗୁରୁଥାରଥିଲେ ।
କେବେ ଆସିଥିଲେ ଏବଂ ଚାକେ ସାଇ-
ଥିଲେ ତାହା ମଧ୍ୟ ସାଧାରଣତଃ କେତେ
କାଣ୍ଡ ନହିଁଲେ । ଗୁପ୍ତ ସାହେବ ମହୋବୟ
ଆସି ଦିନର ଅବସ୍ଥାକ କରି । ଉପର-
ଲିଖିତ କାହିଁମାନଙ୍କ ତଥା ଅତ୍ୱା ମଧ୍ୟ
ଅନେକ ଲୋକଙ୍କ ସହି ତାଙ୍କର ଘରର
ହୋଇଥିଲା । ଏଥର ସେ ପ୍ରଥମ ଅବସରାରୁ
ତାହାଙ୍କ ସମ୍ବନ୍ଧରୁଥେ କହି ଦେଖାଇ
ହେଲାନାହିଁ । ଏଠିଶାହର ତଳାହିକାଶିମାନ
କଂଶ ଜାଗ ଅଛି ଏବଂ ସେ ସବୁର କିମ୍ବର
ଦ୍ଵାରା ବିରାଜିତାରେ ସେ ସମ୍ବନ୍ଧରେ
ସେ ଯେପରି ଅନୁସାରୀ ଦିଶାଇ-
ଅବହି କହିରୁ ଅଧିକବସାର ଓହିଶାନ
ଶିକ୍ଷକଙ୍କର ସମ୍ବନ୍ଧେ ସେ ସମେଷ୍ଟ ପରି-
କରିବେ ମଧ୍ୟ ଏଥର ବିଶେଷ କର୍ଣ୍ଣ ହେବ
ସମସ୍ତ ଛାତ୍ରପୁଣ୍ୟ ଦକ୍ଷିଣାର ନାଥଗାରୁ
ଶୀତ୍ର ବୁଲରମ୍ଭ କଟକ ଅଧିକାରୀ ଇତ୍ତା
ପ୍ରକାଶ କରିଥିଲୁଛନ୍ତି । ବାରଂବାର ଯେବେ
ଓଡ଼ିଶାକୁ ଆସନ୍ତି ତାହାହେଲେ ସହକରେ
ଓଡ଼ିଶାର ସମସ୍ତ ଅବସ୍ଥା ଦ୍ଵାରାନ୍ତରୁଥେ ବୁଝି-
ପାଇବେ । ପ୍ରାଚୀ ଶିଳ୍ପିକାଳର, ଜଳକୁ-
ଶାଧନ ନିମନ୍ତେ ଜାଖ ଜର୍ବିବିଧ ଏବଂ
ଦୃଢ଼ନ କି ଶିଳ୍ପ ଜାଖଗୁଡ଼ କରିଯାଇ
ପାଇବି ତାହା ସେ ସହକରେ ଅପେ କୁଇ
କରିଥାଇବେ ସବେହନାହିଁ । ଅମ୍ବେମନ୍ତନ
ତାହାଙ୍କ ଅନ୍ତରକ ପହିର ଧରି ଧଳାକାଳ ଅର୍ପଣ
କରୁଥିଲୁଛନ୍ତି ।

ବୃଧବାବ ଦିନ କ୍ରତୁକ୍ରି ସଙ୍ଗ ଉଚିତି ନିଅର
ଏବଂ ଟେକସଟାଇଲ ଏକପାଇଁ ଶୁଦ୍ଧ ଶାର
ହିଲେ । ତାଇରେକୁଠର ମନାଶୟ ଶ୍ଵାସ କ୍ରମ
ଦେଖୁଣ୍ଡ ବେଳିଭ୍ରାବ ମାଳପଣୀ ଦେବ ଦେବ
ଶାର ମୁହୂରିଥାବନ୍ତ ନିଜନ ଫଳା ଧରାନ
ଥାହିରୁ ଯାଇ ଗାନ୍ଧଳ ବ୍ୟାର କାର୍ଯ୍ୟ କାରିଗା
ଠାରୁ ଅକ୍ଷୟକର ଯତକା ଗରବା ଠା ଯାଇବ
କରିବା ଆଦି ଦେଖି କାହିଁ ପ୍ରାଚୀ ପାଦ ଦଖାଇ
ଗନ୍ତି ଲାଲ ଦର୍ଶ ସୁଲାନ୍ତ ସୁର୍ଯ୍ୟ ଦୁଷ୍ପେ ଦେଖି-
ଦେଲେ । ଏକ ଆଶା ଦବୟାଏ ଏହି ଶକ୍ତି
ଭଦ୍ରତି ନମନେ, ସେ ଯେ କୌଣସି ଦ୍ୱାରା
ଏ ନନ୍ଦ ପଲାପର ଦେଖିଲେ ।

ଓଡ଼ିଶାରେ ବନ୍ୟା ବିପତ୍ତି

ବୁଦ୍ଧିଆନ୍ତେ ହାତାକାର

ଆମେମାନେ ଲାକାପ୍ରାନ୍ତରୁ ଗଇ ସାହିତ୍ୟ
ବନ୍ଦମାରେ ଛଇ ହୋଇଥିବା ପଟଶମାନଙ୍କ
ଫ୍ରେଜରେ ପଥ ପାଇଅଛୁ—ଯେ ସମସ୍ତ
ଏହା ବେଳେକେ ପ୍ରକାଶ କରିବା ଅବ୍ୟବବା
ଏଣୁ ସେମାନଙ୍କର ମର୍ମ ନିର୍ମରେ ପ୍ରକାଶକରୁ—

四三

ଗୋବିନ୍ଦପୁର ମାଣସାର ଘର୍ଜି ଯାହା
ନିତ କରିଛି ତତ୍ତ୍ଵ ସମ୍ବନ୍ଧରେ କଟିକ
କ୍ଷତ୍ରିକୁ ଗୋର୍ଜର ମେନ୍ଦର ବାରୁ
ଶାରକିଳାର ଦାସରକ ଖଣ୍ଡିଏ ଦାର୍ଢି-
ପଦ ସ୍ଥାନାଚ୍ଛରେ ପ୍ରକାଶ କଲି । ପାଠକ-
ମାନେ ତରୁ ପେଟାଚାର ଦୂରବସ୍ତୁ
କଥା ସହିତର ଦୁଇମୁଖମ ଉପାରିବେ ।

କୋରକର ଯାଇ ଜୀବି ମଧ୍ୟ ପ୍ରକଳ୍ପ
କର କରିଛି । ଗତ ୧୫ ତାରିଖ ଦିନ ବନ୍ଦ
ଭାବିଲା । ଗତ ଦିନ ବନ୍ଦ ଯାଇ-
ସବାରୁ ଏହା ଅଭିଥରେ ଏକଟ' ଜୀବି
ହୋଇଥିଲା । ତାଥାର ସମୟରେ ବର୍ତ୍ତମଣ-
ଗଣ ତୁମ୍ଭି ଉଦ୍‌ଦେଶ୍ୟରେ ଏପରି ବୋଧନ୍ତିଏ
ହୋଇନଥାନ୍ତା । କଟକ ଜିଲ୍ଲା ଜଳେକର
ସେ ଅଂତଳର ଅବସ୍ଥା ସମ୍ମ ଦେଇ
ଅସିଥିଲା । ଆଶାକରୁ ସେ ମହୋଦୟ
ସେ ଅଂତଳରେ ଉପନ ଲୋକମାନଙ୍କ
ପରମ୍ପରା ସାହାଯ୍ୟ ଦେବାର କେବଳ
କରିବେ ।

ପାଇଁ ଉପରେ କଳ ଲାଗି ପାଇସ୍ଥବା
ବିଷୟ ପୁଣ୍ୟ ଦେଇବ କରିଥିଲୁ ।
ଏ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ମଧ୍ୟ ଶେ ଅଞ୍ଚଳରେ ପାଶି ଶୁଣି-
ଲାହୁଁ । ଆହା କିଛି ପଥଳ ହୋଇଥିଲା ତାହା
ଉପରେ ହେଠାଳାର ଖୋଜେ ବଢ଼ି ଥାପା-
କରିଥିଲେ । ବନ୍ଦୁମାନ ସେ ସବୁ ଧୋଇ
ଦିବାକୁ ମେଗାନ୍ତ ଧାରା ରଖିବା ସବୁ ଗଲା ।
ଗତ କରନ୍ତ୍ଵ ମଧ୍ୟରେ ହେଠାଳାର ପ୍ରକାଶ
ଆଏ ମାତ୍ର ଦିଲ ଦରଲ ପାଇଁ ହଲେ ।
କିନ୍ତୁ ସେହି ବର୍ଷକ ହତା ଆର ଗତ ନଥ
ଦିନ ମଧ୍ୟରେ ପଥଳ ଆବେଦି ପାଇଁ ନାହାନ୍ତି
କହିଲେ ବଳେ । ଏପରି ଅବାକୁରେ ଦେ-
ମାନେ ତିପରି ଜୀବନଗ୍ରାହୀ ନିବାହ
କରିବେ କଣ ପଣ୍ଡତ ନାହୁଁ । ଆଶାକର୍ତ୍ତ୍ଵ ସର-
କାରଙ୍କ ଉତ୍ତରକୁ ବୟାକଙ୍କ ଜୀବନ ରଖା-
ପାଇଁ ଉପାୟପ୍ରତି ବନ୍ଦମ୍ଭୁତ ହେବ ।

ସାଲେପର, ଧର୍ମଶାଳା କର ଯାମାନ୍ୟ
ପଦମାର୍ଗରେ କମ୍ପି । କିନ୍ତୁ ସୁହର୍ଦ୍ଦିତେ ପାରି
ପରି ଦିଛି । ଏହା ଅପ୍ରକାଶ ପୂର୍ବଧା ନାହିଁ
ମୁକ୍ତିଆମାନେ ମୂଳ ପାଇ କାହାରୁ । ବିଷକ୍ତି
ଧାକ ବାହାର ଥିଲୁ, ଅଗାତୀ ହୋଇଗଲା ।
ଶତ୍ରୁ, ଘର୍ମୁନ୍ଦାଳ, ଚର୍ମିଷ୍ଠପର, ପପିଲ,
ଡ଼ିହି ଲୋକମାନେ ଯହପର କେତେ ଦିନ
କଷ୍ଟ ପାଇବେ ରଖାଇ କାଣ୍ଟା । ଗୋରୁ
ବଞ୍ଚିଦର ବୁଲୁହି ଫରାଜରେ ଆହୁତି ।
ପାହାଡ଼ରେ କାର୍ଯ୍ୟାଧିକ ଦୌର୍ଯ୍ୟ କରୁଥିଲା ।
ବସ୍ତୁମାତ୍ରର ଦୂରତି ଗୋଟିମୁ ଖଣ୍ଡା କର
ପରାପରାଲୁଣି । ଗୋଟିଏ ଦୂରତାରୁ ମର
ଲାଗିଲାଏ । ଏ ପ୍ରାନ୍ତମାନଙ୍କରେ ନରଜିର
କଷ୍ଟକୁ ଟଟି ପାଇ ଦୂରତାରୁ କାହାହୋଇ
ଥିଲୁ, ବେଷରକାରୀ କଷ୍ଟକୁ କି ୬୦ରେ ଦୂରା
ଦୂରକ ମଧ୍ୟ ଦେଖା ଚାଲାଯାଇ । ଏ ପରି
ବିଷକ୍ତ ସାହାଯ୍ୟ ସେମାନଙ୍କ ପାଇରେ କିନ୍ତୁ
କୁହ ଲାଗିଲେ ତେଣେ । ଅଶାକରୁ
ଉରକାରୀ ତଥା ବେଷରକାରୀ ପେଣ୍ଟ
ସାନଙ୍କ ଜାକନ ଘର୍ମାଲୁଗେ ଅବଶୀଘ୍ର
ବସାଯିବ ।

କରନ୍ତୁ ପୁର—ଗଢ଼ ବଢ଼ିରେ ବିରୂପା-
ନର ଉତ୍ତରମର ବିଶେଷ ସତି କରିଅଛୁ
ଅନେକ ସରଜାମୟାଇଥାଇଥାଇ । ପଟ୍ଟାମୁଣ୍ଡେଇ
କେନାଲ ବନ୍ଧ ଆଠମାଣିଆଠାରେ ପ୍ରାୟ
୫୦୦୦୦ ଟ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଘର୍ମ ସରଜାର
ପଥଳ ଆବ ଧୋଇ କେଇଯାଇଛି । ବଢ଼ି-
ପଛେ ପଛେ ବୁଦୀ ମଧ୍ୟ ଉପହିତ ।

କୁଣ୍ଡମୁହଁ କନ୍ଧ—ଦିନୁପାର ଅତି କୁଳ
ମୋଟି ବିମେଶ୍ଵର ମୌଳାର କୁଣ୍ଡମୁହଁ ବନ୍ଧ
ଭାଙ୍ଗୀ ଯାଇ ସମେଷ୍ଵର ଶାଖମୁହଁ ଲକ୍ଷ୍ମୀପୁର,
ନିରଦା, ଦେଖା ପ୍ରଭୁଙ୍କ କିଳକୁ ତଳ
୩୦ ମଣ୍ଡ ମୌଳାର ଫାସଳ ସବୁ ନଷ୍ଟହେବା
ହାହାକାର ପଥଅଛି, ଉଚ୍ଚ କେଟେ ଯେବେ
ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ଜମିଦାରଙ୍କ ଚରଣରୁ ହେଉ
ଥିଲା ତଃ କୋର୍ଟଙ୍କ କରପାରୁ ହେଉ
ଅଭିଶିଖ ମରମତ ନ ହୁଏ, କବି ଯେପରି
ଜାରନାର ବଢ଼ୁଥୁଲି ତକ୍ତାର ଭାବେ ଶିଖ
ପ୍ରାମାନଙ୍କର ଫସଳର ସବୁ ବହନନାହିଁ ।
ଆରବାଟେ ନିଷାକଳ ବୋହୁମିଳା ମାର୍ଗଟ
ନଥର ମୋଟିଏ ସୁତନ୍ତ ଧାରରେ ପରିଣତ
ହେବ ।

ବିରବାଟି—କଠମୋଡ଼ ବଢ଼ିଲେ
ଗୋବିନ୍ଦୁର ଆଜା ମାଖାର ଓ ସବର
ଆଜା ବୋଷେକଣଠିରେ ଗୋଟିଏ ଯାଇ
ଅଜିବା ହାତ ଶକ ଶକ ଏବର ଜମିରେ
ବାର ଚଢ଼ିଯାଇଥାଇଁ । ସୁରହାରର ଦସ୍ତା
ନାହିଁ । ନନ୍ଦପାଖ ଏବଂ କୁହ ପାଞ୍ଚି ପଶୁ
ମାନେ ଉଦ୍‌ବ୍ୟପରେ କୁଛଅମାର ପତିଥାଇଲା
ଯାକୁର ଓ କେନ୍ଦ୍ର ପାଦା ଅରଜିର
ଅବଳ୍ମା ସମ୍ମରେ ଶା ନାର୍ଦ୍ଦିଶ ମୁରକବର
ଧାନ୍ଦକବ୍ରର ଶ୍ରେଷ୍ଠ ପଦ ନିମ୍ନରେ ପ୍ରକାଶ-
କର—
ମହାଶୟ,

ପୁରୁଠାରେ ପ୍ରାଦେଶିକ କ'ଣ୍ଟେଖ-
କନିଚିଙ୍କ ହାର ମନୋମନ ହୋଇ କେତୋଧର
ଓ ଯାଜପୁର ସହିତରକନର ବନ୍ୟା ବିଷ
ମୂରେ ବିଶୁଦ୍ଧ ବିବରଣ ସଂଗ୍ରହ ଓ ପ୍ରକାଶ-
କରିବାରୁ ମୁଁ ବନ୍ୟା ଅଞ୍ଚଳକୁ କାହାରୁ
ଲଭିପୁର ଯାଇଥିଲି ଅଛି ସେ ଅଞ୍ଚଳକୁ
ଦେଖି ଏ ପଥ ଲେଖିଲି । ଲନ୍ଧନର ପ୍ରାନ
କେନ୍ଦ୍ରାଧିକା ଓ ଯାଜପୁର ସହିତରକନ
ବୃଦ୍ଧର ସୀମାରେ । ଏ ଅନନ୍ତର ଲେଖିଲେ
ଯାନ ଦେଖି ଏ ଅନେକ ସମ୍ବନ୍ଧ ସଂଗ୍ରହ-
କରି ଏ ପଥ ଲେଖିବାରୁ ଅଶାକରେ
ଏହାର ପୁରୁଠାରେ ପ୍ରକାଶ କରିବେ ।

ତା ୧୭ ରିକ୍ତ ଅଗଣ୍ୟ ସକାଳେ ଦୟା
ଦୟାକୁର ଦିନେ । ଲକ୍ଷ୍ମୀର ଛି ମଟ ବିରୂପା
ବ୍ରାହ୍ମଣୀର ସମୀମ ପ୍ଲାନେରେ, ପଢ଼ିମୁଣ୍ଡେଲ
କେନାକୁ ଶେଷିବ ଆଜିକଣ ନଥା
କୁଳେ କୁଳେ ଯତମାଳିଲ ଅର୍ଣ୍ଣଚନ୍ଦ୍ରାଜାରରେ
ବୁଲଥୟ ପୁଣି ପଢ଼ିମୁଣ୍ଡେଲ କେନାଳରେ
ମିଠାକୁ । ଏକ ଧର୍ମ ଧର୍ମରେ ଏହି
ଆତିଥିର ରଦ୍ଦ ପ୍ରାୟ ୫ ପଞ୍ଚ ଦେଇରୁ
ଜନପ୍ରଦ୍ୟ, ଯୁଦ୍ଧାଳ, ଲୁହାରୀ ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ
ପ୍ରାୟ ସବୁ ପାଇବା ପ୍ରାମ କଲାପୁଣ୍ଠ କରି-
ଦିଏ । ତେବେଳମଧ୍ୟରେ ସମୟ ଅନ୍ତରିକ୍ଷ
ଗାନ୍ଧିଏ ପ୍ରାୟ ଦୟରେ ପରିଶର ହେଲା ।
ପରମାମରିମାନେ କିନ ବହାରିହକାହୁ ଟିକିବ
ସାବଧାନ ଦେଇ ଜାଗିଗୋବୁ ଯେଉ ନାଲ-
ଦେଇବୁ ମଜାର ଆସ ପାଇବରେ । ସେହି-
କିନ ଉପରିବେଳୀ ପଢ଼ିମୁଣ୍ଡେଲ ଦେବାର-
ଦେଖ ହଙ୍ଗିଲା । ବଢ଼ି ବଢ଼ି ଦିନ୍ୟାଦେଇଲୁ

କବିରେ ଘୟକର ଗାଉ ଅର୍ପିଲୁ
ବସୁତ ହୋଇ ମୃଦୁର୍ବଳେ ନଖୋଇ
ଅଥଳକୁ ଗ୍ରାମକୁ ବସିଲା । ବାସ୍ତବରେ
ଏମାନଙ୍କୁ ସାରାଗତ କି ଶାଶନ ଆଜବିଦେ
କଟାଇବାକୁ ପଡ଼ିଛି ତାହା ସାଧାରଣଙ୍କୁ
କଲନାଗତ । ଯେଉଁ : ଗ୍ରାମକାଷୀମାନେ
ଗତ ଅର୍ପିତାରେ ଧରି ବଢ଼ି କା
ଜାଣ୍ଠିଲାହିଁ—କେବେ ବଢ଼ି ସହେ
ସଂଗ୍ରାମ କରିବାର ଦୂରର କଥା, ଦେଖିଛନ୍ତି
କି କା ସନ୍ଦେହ, କୌତୁକାଥି କିନ୍ତୁ ମା
ଉପାୟ ନାହିଁ—ବଢ଼ିପାଇଣି ସମ୍ବନ୍ଧ ଦେଇ
ପର ମାତ୍ର ଅସ୍ତର ଏ ପର ଅପ୍ରାମେ
ସେମାନଙ୍କର ଦଶା କି ଶୋଭନ୍ତି ତାହା
ନିଷୟ ବର୍ଣ୍ଣନାଗତ ଅଟେ । ଏହପରି ପଢ଼ି
ମୁଣ୍ଡେଇ କେନାଳଠାରୁ ଜମୁକେନା
ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପ୍ରାୟ ଗୁରେଟି ଥାଳା ନଖୋଇ
କଳପ୍ଯାବିତ ହୋଇଛି । ଧୋଇଥାରୁ ଏ
ବାରଣ ଯୋଗେ ହଠାହି ବଢ଼ି ଛୁଟିଗଲା
ସତ୍ୟ କିନ୍ତୁ ନିର୍ମାରଥ କେବମାନଙ୍କ
ସମ୍ବନ୍ଧ ବହିଅଛି । ସଠିକ ସମ୍ବାଦ ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ
କୌଣସି ସୂଦିତୁ ନିଲିବା ଅସମ୍ଭବ
ଅନେକ ପ୍ରାମର ଖାର ଶତ ଏକଟି
ମଧ୍ୟରେ ପଦାକୁ ଅସିପାର ନାହିଁ ।

କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା
ଗଲେ ନଥ ତାହା ଲୋକମନଙ୍କ ସାହାର
ଦାସୀ ହାତରୁ ବୋଲି କୁବାଯାଇ ନ ପାରେ
ନାଥ ଡଳୀ ନିଧୋଇଅରେ ନ ମିଳିବା
ଏହି ପ୍ରକଳ୍ପ ଅଭିବ୍ୟାହର କି କରୁଥିଲେ
ଦୃଷ୍ଟିରେ ସବୁ ପ୍ରଥମେ ପଢିବା କରିବା
ହେଲ୍ଲା ଏତା ପ୍ରାଣୀମୂଁ ଲେବ ଓ କେତେ
ଜମଦର ମିଶି ବନ୍ଦୀ ଅଛିଲୁ ପ୍ରାଣୀ ଏହି
କରାର କରାର ସାହାରୀ ସମ୍ଭାବନ
ଡିପାର୍ଟ ଅଜୟବିଜନ୍ ଦାସର ଦରାରେ
ପଠାଇବାର କରିବ କରିବିଲୁ । ବେଳେ
କିମ୍ବା ଗର୍ଭମେଣ୍ଟ ଏ ଫର୍ମ୍ୟୁଟ ସା
ପାଦ୍ଧାରୀ ଚର୍ବି କରିବିଲୁ ତାହା ଅଛି
ସମାଜମନ୍ଦିରର ଏଥାଙ୍କ କୁଳନାରେ କେବେ
ହୁଏ । ଦେଖିର ହଂଗାଇସଖାଲ ତୁମ୍ଭିର
ମୁଣ୍ଡିଗା ଲୋକମାନେ ଏ ସମୟରେ ଅଛି
ଭାବ ସରକାରଙ୍କ ଲୋକମନଙ୍କର ଏ ମନ୍ଦିର
ଆଜିଙ୍କ ଧରାଇ ନ ଦେଇଲେ ଓ ସହେ ସହେ
ତିକେ ନିଜେ ସାହାରୀ ନଳିଲା ଏ ବିଦ୍ୟୁତ୍
ଭୂଷଣ୍ଟ-ସାଜୁପୁରତ୍ତରୁ ତାଳଦଶ୍ଵା କେନାବେ
ଫର୍ମ୍ୟୁଟ ଓ କେମ୍ୟୁପିଲାଟାରୁ ଆସିଲା
ସମସ୍ତ ଦେଶ ବନ୍ଦୀର ପ୍ରଗତି ଆବଶ୍ୟକ
କରିବାର ହୋଇଥିବ ଏହିରେ ଦିନମ୍ବ
ମନ୍ଦିରକାରୀ । ଲୁଚିମେନ୍ଦରେ ସରତା
ଯେପରି ଜବାପୀନଙ୍କା ଦେଖାଉଥାଏ
ଯେବେବେ ସେପରି ଅବସ୍ଥା ନ କଲେ ତାହା
ବରେ ପ୍ରଥମ ଆସିବରେ ଯେତେବେଳେ
କି କେବଳ ସେମାନଙ୍କୁ ଦେଖି
ଦେଇବିଲେ ସଥେଷ୍ଟ ହୋଇଥାଏନ୍ତା
ତେବେବେଳେ ପଳକାଳବାର୍ତ୍ତର ରାଜବିହାର
ଦେମାରମ୍ୟାଳୀ ପ୍ରାସ୍ତର ରବିଲାଥ ମହାରାଜ
ଏ ହେବ ପରାମରି ଏ ମହିମାମୋହିମ ହେବ

ତ କେନ୍ଦ୍ର ପାଇଁ ଏହି ଜୟ ଚାଲିଲୁ ସବୁ
କଣ୍ଠପ୍ରକଟର ମଳମଶିଗାରୁ ଚାହୁର ଦୂର୍ଗମ
ପଥଦେଇ ଭାଙ୍ଗି ସବୁ ସୁଅମେ ନିଧୋଇ
ଆମର ପ୍ରବେଶ କରଇ ବେଳେକ ଶାଖ
ଦାଳ କବଳିରୁ ରଷା କରିଥିଲେ ବୋଲି
ଲକ୍ଷ୍ୟରେ ଶଶିର । ଉଚ୍ଚ ଦୁଇ କଟା
ପନ୍ଥର ଲୋକଙ୍କ ଧୋଇଥା ଅଛିଲି ମନ୍ଦିର
କର କେତେକ ସୁନ୍ଦର ନିଧୋନାର ବିଗନ୍ଧ
ଲୋକଙ୍କ ଦେବାଧୀନ ବିଅହୋଇବାଲୁ
ସାଧାରଣ ଫ୍ଲୋକେ ଏଥରୁ ନିଧୋନାଥର
ଅବସ୍ଥା ବୁଝିଯାଇବେ ଅଜ୍ଞାନ ଏକଲିନ୍ଦ୍ର ସମ୍ବନ୍ଧ
ସମ୍ବନ୍ଧ କର ପରେ ଫଳାଭଳ । ୧୭ ।

କୁଳନେ — ଗତ ପର୍ଶ ଏ ଅଂଶକର୍ମୀ
ପସଲ ଧୋଇଯାଇ ଥିବାରୁ ହେବେ ବଡ଼
ଦୁଇଘଣ ହେଉଥିଲେ । ଏକର୍ଷ ସେମାନେ
ଦରର ଜନିଷପାତ ବିନ୍ଦିକର ଥିଲ କଷ୍ଟବେ
ବିଆଳ ମାଟ୍ଟିଆ ବୁଝ କରିଥିଲେ । ପାପଲ
ମଧ୍ୟ ଦଲ ହୋଇଥିଲା । ଏହି ଅବସ୍ଥାରେ
ମହାନବୀ ବଢ଼ି ଶାର୍ଦ୍ଦ ଦଳ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଜନି
ସବୁ ଜଳପୃଷ୍ଠ ହୋଇ ତାହା ନଷ୍ଟ କରି
ଥିଲା । ପ୍ରତ୍ୟେକ ମୌଳାରେ ବରହାର
ଭାଗିତାର ଅଛି ଦେବତାର ବା ସରହିର,
ଗୋରୁ ଗାହି ଭୟ ଯାଇଥାଏନ୍ତି । ଷ୍ଟୋର
କର୍ମଚାରୀ କେତେକ ଜଣ ହେବେକ କ୍ଷେ
ତୁରିବ ନେଇ ସାହାଯ୍ୟ କରିଥିଲେ ।

କେନ୍ଦ୍ରାପଡ଼ା ସଂ ଟଃ ଅନୁରତ ପାଠ-
କୁବ ଥାନା ଅଧୀକ ପ୍ରାୟ ୪୦ ଶତ୍ରୁ ଗ୍ରାମର
ପାଇକା ନିର୍ବା ବିଶେଷ ପ୍ରତି କରିଥିଲୁ ।
ଦୃଣ୍ଡିଲଠାରୁ ସିରପୁରୀ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପ୍ରାୟ ୩୫୦
ମାଇଲ ମଧ୍ୟରେ ଏ ଗୋଟା ବୃଦ୍ଧି ଦାର
ଶ୍ଵରିଛି । ବିଅଳି ଧାନ ଏକାବେଳେକେ
ନଷ୍ଟ ହୋଇଛି । ଶାରଦ ଧାନର ପାଣିରେ
ଦୂରବହୁଳ । ଉଦ୍ଧିରୁ ମଧ୍ୟ କିଛି ପାଇବାର
ଆଶାନାହିଁ । ଅନେକଙ୍କର ସବ୍ଦାର ଜୀବ
ଯାଇଛି । ସେମାନେ ବର୍ତ୍ତମନ ଆଶ୍ରମ
ଖୁବହୋଇ ଉଚ୍ଚ ପାଗମାନଙ୍କରେ ଅଶ୍ଵ
ରେଇଥିଲୁ । ସରତାର ଏହାର ଜୀବ
ଦେଇ ଉତ୍ତିର ସବ୍ଦରାହ କିନ୍ତୁ ଲାଗିଲା

ପୁରୁଷଙ୍କାର ଅବଶ୍ୟକ ମଧ୍ୟ ଥିଲା
ଯୋଗନ୍ୟ । କାଳିଗାଟି ଓ ପ୍ରତାପତ୍ତି
ଯୁଦ୍ଧରେ ଦାରୁଲାଭେ କଳାର ହଳାର
ବେଦନ ଏବଂ ସ୍ଵେଚ୍ଛାଜୀବି । କାଳିଗାଟି
ନୃଥାଟଣଠାରେ ୧୦୦ ଟୁଟ ଲମ୍ବା
ଦାର ଭାଗିଛି, କଗଳାଥ ସତ୍ରକ ଉଗନର
ଶଖାଫେ ଦାର ବ୍ରାହ୍ମ ଉପନିଷଦ ହୋଇ
ଥିଲା—ଲୋକେ ନାନା ବୈଶ୍ୱକର୍ମୀ ଗାସ୍ତ
ରକ୍ଷା କରିଥିଲା । ସେଠି ଦାର ଭାବିଥିଲେ
ପ୍ରାୟ ୧୫୦୦ ଏବଂ ଭାଗିଯାଇଥାଏନ୍ତା । ନୃଥ
ଥାଟଣ ପାଖେ ଯେବୁ ଦାର ହୋଇଥିଲା
ସେଥିରେ ୨୦ ଟୁଟ ଗ୍ରାମରେ ଦାର
ଘୁରୁଛି । ଅନେକବିର ସରକାର ଭାଗି-
ପ୍ରିବରୁ ଦେଖାଳେ ଆଶ୍ରମ୍ୟକାଳ ହୋଇ-
ଅଛିନ୍ତା । ସେ ଅଚଂଳର ଧସକର ଏକ
ବେଳେକେ ନଷ୍ଟ ହୋଇଯାଇଛି କବିତାର
ସ୍ମେରାସେବକ ଦେଖାରେ ନୀତା ବୁଦ୍ଧକ କୁଳ
ଉତ୍ସାହ ନେଇ ବିପନ୍ନ ମୋତଳ୍ଳ ଗାଁ-
ଦୁଲେ । ସରକାରୀ ସହାୟ୍ୟ ମଧ୍ୟ କୁହକ ଥାଏ
ହୋଇଥିଲା । ଦାରଅନ୍ତା ଥାନା ଅତ୍ୱର୍ଗତ
ପ୍ରତାପତ୍ତିପଦ୍ମ ଗ୍ରାମ କବଳେ କୁଶମନ
ଦିନ ଭାଗୀ କବଳୀ ଗ୍ରାମର ଅନ୍ତର୍ଗତ
ଅନ୍ତର୍ଭୂତ କରିଛି । ଏସି ମଧ୍ୟରେ ପ୍ରତାପ
ଏମାର ମଠର ମନ୍ଦିର ମହାଶୁକର ଟ ୧୦୦୮
ଓ ପ୍ରଧାର ଠାକୁର ଶୁକା ଶୀ ବ୍ୟାମଗନ କବଳ
ଟ ୧୫୦୯ କବଳୀ ସାତାମ୍ବୀ ପାଇଁ ଶିଖ
କିରେବରଙ୍ଗ ସମ୍ପଦ ଦେଖାଯାଏନ୍ତା ।

ବାଲେସର ମାୟବେଳେପର, ସୁନ୍ଦର
ବାଲ କହିଲା ଉଗାଏତ ୨୦ କର୍ଣ୍ଣ
ମାଇଲ ୧-ଗତ କନ୍ଧରେ ଯେ ଆପଣଙ୍କ
ଜୀବନ ସହ ଏକାବେଳେକେ ଖୋଲ-
ଯାଏଛୁ । ଅଦ୍ଵୀତ ପାଞ୍ଚମୀ ନାମ ବଳି ଯାଏଥି
ରକ୍ତ କରୁଣ ରହା ପୂର୍ବ ସପ୍ରାତରେ ପ୍ରାଚୀନ
କରିଥିଲା ।

ନେତ୍ର ନାଥ ସମସ୍ତ ହେଉଥାର ପେଇ
ମତ କରିବ ତାହା ଅଳ୍ପଥିଲାଯା । ଦେଖିଲାକ
ଯେହିଠାରେ ବୈଶିଂ ଏକପ୍ରକାର ଦୁର୍ଲଭ
କିଧିଲା କି ଦେଇବୁ ସମ୍ପ୍ରେ ସମବରାପକ ।
କିଏ ଅର୍ଥଥାର୍ଥ ସୁଜା ଶାବ୍ଦିବଳ୍ୟ ଲାଗିବାକୁ

ପାଇନାହିଁ—କିଏ ଆଶ୍ରମସ୍ଥଙ୍କ ହୋଇ-
ପଢ଼ି—ଧ୍ୟାନର ବନ୍ୟୋପାଇତ ଅଂଶ-
କର ସମସ୍ତବିଦ ଗାଇଛି କହିଲେ
ବରଳ । ପାଯୁ ସ୍ଵତନ୍ତ୍ର ବନ୍ୟୋ ଏହିପରି
କରିବାବାକୁ ଲାଗିଲା । ଏହାର ଅଣ୍ଠ ପ୍ରତି-
କାର କହେଲେ ଓଡ଼ିଶାର ଅବତ୍ତା କ'ଣ
ଦେବ କିଏ ଜାଣେ ।

୪୩

କେନ ପଡ଼ା ସବ ତରିଜ୍ଞନ ଅନୁରତ
ପଟାମୁଣ୍ଡାର କେନାଲ ଓ ବାହୁଣୀ ନଦୀ
ମଧ୍ୟରେଥିବା ବନ୍ଦ ବଢ଼ିରେ ସବୁ ଯେଉଁ
ଗାଲ ହୋଇଅଛି ରହିର ପଳରେ ପଞ୍ଚ-
ମୁଣ୍ଡାରଠାରୁ ଉତ୍ତରପୁର ଏବଂ କେନ୍ଦ୍ରପତ୍ରା
ଶାଖନର ଦିନର ତରଫରୁ ଅରମ୍ଭକର
ବରେଇବୁଥିର ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସମସ୍ତ ଜୀବିତି
କର୍ମମାନ ଜଳରେ ଦୂରଭାଗ୍ୟରେ
ବାହୁଣୀ ନଦୀର ପାଣି ଯେହି ଘାଇବାଟେ ଯେତେ
ଆମୁଦରୁ ତାହା ବାହୁଣୀବାକୁ କେବଳ
ଗୋଟିଏ ନଦୀମହିନୀ ଅଳ୍ପ ଉପାସନାହିଁ ।
ଗୋବିନ୍ଦମହାଶ୍ୟାମରେ ଗଣ୍ଡାଳିଥ ଲକ,
କେବୁ ସେଠାରେ ନଦୀମହିନୀ ଏବେ ଶ୍ରେଷ୍ଠ
ସେ ବାହୁଣୀ ଏବଂ ଗୋଟିଏ ଦୂରନନ୍ଦର
ପାଣି କେଣୀ ପରିମାଣରେ ବାହୁଣୀରିବା
ଅସ୍ଥିତି । ଯେପରି ପାଣି ଯାଇଅଛି ରହିଥିଲା
ଗଲେ କେବେବିଜ ସେ ଏହିପର ଉପରେରୁ
ପ୍ରାକ ଦୁଇବହୁବି ତାହା କହି ଦେଇନାହିଁ ।
ସେ ଘାଇଟି ମଧ୍ୟ ବାହୁଣୀରଗର୍ ସଙ୍ଗେ
ସମାନ ଜୀବର ହୋଇ ଯାଇଥିବାରୁ ଅଧିକ
ପାଣି ଏହି ଘାଇବାଟେ ଅସ୍ଥିତି । ଏହାକୁ
ନନ୍ଦ କରିବାର କି ଉପାୟ କରିଯାଉଥିବୁ
କିମ୍ବା ହେଉଳାର୍କ । ସେ ବନ୍ଦି ବାହୁଣ-
ମିଶ୍ରିତ ଜଳାର ବନ୍ଦ । ଏମନ୍ଦିନେ ଅବଶ୍ୟ
ଦେମାନ୍ଦ ବୁଦ୍ଧି ଦେଖି ବାହୁଣ୍ଡ । ଦେମାନ୍ଦ
କିମ୍ବା କରୁଣାତ୍ମ୍କ ଦେଖାଣି ? ଲୋକର
ଅସୁଧା ଦେମାନ୍ଦ ହୃଦୟକୁ କିନା ତାହା
ଦେମାନ୍ଦକୁ ଗୋରେ, କିନ୍ତୁ ଅଳରେ
କିମ୍ବା ଦେଖା ଯାଇନାହିଁ । ଆମୁମାନଙ୍କ
ଫମାଟା ବୁଦ୍ଧିରେ ଅମ୍ବେମାନେ କହିଥାରୁ
ସେ କେବେକ ଜଗ୍ରା କାଲ ଓ ଗୋତ
କେତେ ମହିନାଟ ଥାଗେ ଘାଇମହିନୀରେ
ଫକାଇଲେ ଅବଶ୍ୟ ବାକୁହୁତ କିନ ପ୍ରତ୍ୟେ
ହୋଇଗନ୍ତା । ବାର ନନ୍ଦ ନକଲେ ସେଠା
ପ୍ରକାଶର ଉଦ୍‌ଦେଶ୍ୟର ଯିତି, ତା'ରିବା
କହି ଉପରକୁ ପେରିମାନକୁ କମିଶ୍ରିତ
ଦେମାନ୍ଦକେ ମଧ୍ୟ ନାହିଁପାଣି ଆର ପାଇବେ
କେବୁଠାରୁ ?

ମନ୍ଦିର ।

ମେ ଗତ ସୋଦାର କା ୨୩ ରିଖ
ସୁତ୍ର ଯା ସମୟରେ ଗୋବିନ୍ଦସର ଆଜାର
ବନ୍ଧନପାତର ଅଛଳପାଇଁ ମନ୍ଦସ
କ ୨୦୦ ଟା ପାଇଁ ଶୀଘ୍ର ଘରପାତ୍ର ଏକ
ଟ ଶୀଘ୍ର ବନ୍ଧନ ମହାପାତର ଏହି
ଟା ୨୫ ରିଖ ଦିନ ୨୨ ଟା ଦେଲେ
କଟକ ଦେଲେ ତେଣ ଠାରୁ ନାହିଁ
କେନାଳଦେଇ କଇଲାଠାରେ ସବୁ
୨୮ ଟା ଦେଲେ ପହଞ୍ଚିଲା । ନାହିଁ ସୋଦାରର
ତମାପନ ଅହସରେ ଶୀଘ୍ର ପହଞ୍ଚାନ୍ତି ।

ମୁଦ୍ରାବିଧାନା ପୁଲିଷ୍ଟି ସବୁରେ ସପେକ୍ଷିତ
କାରୁ ଶକ୍ତିର ଯେ କୋରକର ଆଗ୍ରହ
ର ଚନ୍ଦ୍ରମାଣିକିରି ଲୋକମାନଙ୍କ
ବାବୁ ସହାଯ୍ୟ ଦିଅଯାଉଥିଲା । ମାଝେ
ଉଦ୍‌ବଳୁ ବେହି ଯାଇନାହାନ୍ତି ।
ଏଥାଂ ମାଣ୍ଡେଖ ଯିବେ ।

ଧାରୀ ପଣିବାରୁ ଦେଇଗନେ ସାହାର
ହୋଇ ନ ପାଇ ବିଶେଷ ସତ୍ତଵପ୍ରତି ହୋଇ
ଅଛନ୍ତି । ଏ ଘାର ଗତିବିଷ୍ଟ ଅଧେନ୍ଦ୍ରୀ ୧୦
୨୫ ଟଙ୍କା ଗଢ଼ିଲୁ ହୋଇଥାରୁ ଓସାରଟେ
ମଧ୍ୟ କାଂ୪୦ ଦୂର ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବିଦ୍ୟୁତ୍
ଏ ଘାର ମୁହଁରେ ଦଳରେ ମଧ୍ୟ ଭାଜି
ନେବା ନିମ୍ନ କେତେ ସାହିତ୍ୟ କରୁ ଦେଖିଲେ । ଏହାର ପଳରେ ସ୍ଥାଏ । ବି
ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଲୋକେ ନିଧି କୁଳରେ ପା
ଉତ୍ତାର ହେବାରୁ ଅଧେନ୍ଦ୍ରୀ କରିଥିଲେ
ଟିକି ଏ ବଢ଼ି କମି ଯିବାରୁ ଏହିନ ସଙ୍ଗାମ
ଆଏ ମାଜିପ୍ରେଇ ଜଳାରେ କିଛି ଗୁଡ଼ିଲ ଚାହିଁ
କେଇଥିବା ଖବର ପାଇଲୁ । ଏ ନାଭିନ୍ଦା
ମାନେ ସତରେ ବୃକ୍ଷ ଓ ପବନଯୋଦ୍ୟା
ମାଝେ ମୁହଁରେ ପ୍ରକେଶ କରିବାରୁ ଅନନ୍ତ
ହେବାରୁ ନଭରେ ଅଧେନ୍ଦ୍ରୀ କର ରହି
ରହି । ଟା ବେଳେ ଆଏ ମଜିପ୍ରେଇ
ସଙ୍ଗରେ ଦେଖା ହୋଇଥିଲା ଯେ ମନ୍ଦିର
ସଦର ଥାନା ଅନୁର୍ବଦ ହରିଅନ୍ଦ୍ରୀ ତୋର୍ପାଞ୍ଚ
ମରିଲା ଦୁଇଟା କଳ ପୁଣ୍ଡି ହୋଇ ରହିଥାଏ
ଗୋଲ ସେଠାକୁ ପୁଥମେ ଯିବାରୁ ପରିମା
ଦେଇଥିଲେ ।

୧୭-୮-୨୭ ଏ ଦିନ ଖେଳ
ସମୟରେ ଦବାଥନ୍ତା ଓ ବୁଝିଲ ଅଛି
ପିବା ଧାର୍ ମାଞ୍ଚକାଳିକାଟେ ତେଜିଯେ
ନଦୀରେ ପ୍ରବେଶ କରିଥିଲୁ । ଏ କି
ଉଦୟ ପାର୍ଶ୍ଵକେବେ ମୃତ୍ୟୁ ଉଚାଳିଯିଲେ
କିନ୍ତୁ କିନ୍ତୁ ଫ୍ରେଷ ଠିକ୍ ହୋଇଥିଲେ
ଦେଖିଲୁ । ଶ୍ରାମମାନଙ୍କର ଅନ୍ତର ରିତର
ଗହର ଓ ପାତମାନଙ୍କରେ ଜଳ ପୂର୍ଣ୍ଣ ହେ
ଥିବାର ଦେଖିଲୁ । ମାତ୍ର ମୁହଁ ତାର ଆର
କର କେଲିଜୋଗ୍ନ ଉଦୟ ପାର୍ଶ୍ଵରେ ବାଲ ଚା
ହାଇଥିଲୁ । ସ୍ଥାନେ ହୁନେ ଯାଏ ତା
ସାମାନ୍ୟ ଦସଳ ଅଛି ସେଥିରୁ ପନ୍ଦମା
ହୁଏ ବେଳି ବରି ଯୋଗରୁ ଏ ଅକ୍ଷଳରେ ଅ
ଛିଲୁକୁ ଫ୍ରେଷ ହୋଇଥିଲା । ଲୋକମାତ୍ର
ମଧ୍ୟ ଦେହପର କହୁଛନ୍ତି । ଏ କବି ହୋଇ
ନ ଥିଲେ ପ୍ରାୟ ୪୭ ଦିନ ପରେ ମୋଟ
ଦିଅଳ ମାତ୍ର ଥା କାଟ କରି ଆଜନଟେ
ଆନେ । ଏ ନଦୀ ମଧ୍ୟରେ ପ୍ରବେଶ କରି
ଦେଖିଲୁ ଯେ ଧାର୍ ତାର ପରିଷ୍ଵବାହୁ ମାତ୍ର

ଅନ୍ତରୁ ଏ ଦୁଆଳ ଧାରିଲୁ ଉପା କଲେ
ଯିବାରୁ ବୌଣି ବସୁନ୍ଧର ମାର ହେ ଅ
ଜିଲ୍ଲା ଯାଇ ଯାଇଲୁନାହିଁ । ଉଗାରେ ଅକ୍ଷ୍ୟ
ଶୋଭବସର, ଚର୍କାଳୀ ପ୍ରଭାତ ଛାନ୍ଦୀ
ଶୈଳମାଳେ ଆମ ଉଲାରୁ ଧାଳ ଘୁଡ଼
ଉଜା ମନେ ଝରି ଶବ୍ଦ ଲୋକ ଧ
ବିଶିଥା ଓ ସାହାଯ୍ୟ ଅଶାରେ ଅସ୍ତ୍ରାନ୍ତ
କଲକାରୁ କାନ୍ଦାଇବା ସମ୍ବୂରର ସେଠାରୁ
ଜଣେ ଖାଜାରୁ ଲେକିତାରୁ ଦେବରର
ଧର୍ମ ଧର୍ମ ଧର୍ମ ଧର୍ମ

ପାନ କରିଯୁ କରିବା ପାଇ ମରାଧିଶ୍ଵର
ଶ୍ରୀମଦ୍ ପୁରାଣରେ ଉତ୍ତରରେ ପ୍ରତୋଳିତ ହେଲାଏ
ଟ । ଓ ଅଂଶ୍ଚାରୁ ବେଶି ଲାଗିଥିଲା
ସୁରା ସବୁ ଖାଲ ସରଗଲା । ଯ ଆଜିଲା
ଖାଲ ଖୁଲାଇ ଏକାବେଳେକେ ଦୁଃଖ
ଏ ଅନ୍ତରେ ଦୋର୍ତ୍ତ ତଥା ପରି କମ୍ବା ଏ
କୌଣସି ମନେ ଦେବେ ଖାଲ ଦୁଃଖ
ପୁରାଣରେ ମିଳିଗାର ଉଦୟମର କଥିମା
ହେଲା ପଞ୍ଜକମାନଙ୍କେ ଯେ ଜୀବି କିମିଳି
କାହା ଅକମାଳ କଥ ହେଉ ନାହିଁ । ସବା
କାର କରିଯାଇ ଦେଖି ଯେଉଁ ଶାମିଲ

କୁରାଳ ଓ ଚୂଡ଼ା ଦେବାର ଅରସ୍ତ କହି
ଦେଖିଲୁ ସେ ଯେପର ଆଶାନ ଘରରେ
ଲୋକ ପାଧାରଣ ଅମୁମାନଙ୍କ ତୁଳା
ଅଛିକୁ ଧାରି ହେବେଳୁ ଷେମାନଙ୍କ
ଏ ହସାକରେ ଦିଥାଗଲେ ଅମୁମାନ-
ଦ୍ୱାରା ଅଣିଥିବା ଜିନିଷମାନ ଗୋଟିଏ
ମୌଜାରେ ମଧ୍ୟ ଗତମ ହୋଇଯିବ । ତେଣୁ
ସାହାଯ୍ୟ ପରିମାଣ କିମ୍ବା ଉଣାକରିବାରୁ
ବାଧ ହୋଇ ଶେଷରେ ପ୍ରାୟ ଶତାଧିକ
ଲୋକଙ୍କ ଜଣପିଲୁ ଏକ ଦାଥ ଲେଖାରୁ
ଚୂଡ଼ା ଦେଇ ବଢ଼ି କଷ୍ଟରେ ସେମାନଙ୍କ
ପେରଇ ଦେବାକୁ ହୋଇଥିଲୁ । ମୁଲିଥ
ମନ୍ତ୍ରିରୀମାନଙ୍କ ବଥା ପ୍ରାର୍ଥନା, କେବେଳ
ମଧ୍ୟବିଭୁ ପରିବାରକ ଅବସ୍ଥା ଅତି ଶୋଷ-
ମୟା ସେମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ କେହି କେହି
ଦାର୍ଶନିକ ଅଭିଭାବକ ପରିମାଣ କେବଳ
ସମାଜ ଭୟରେ ନାମ ଲେଖାର ସାହାଯ୍ୟ
ନେବାକୁ ବଜ ହେଲେନାହିଁ, ଅଣି-
ଥିବା ଜିନିଷ ଉଚିତ କେବଳ ଦୂର ପ୍ରେତ
ବୁଦ୍ଧି ଏକମୟା ଚୂଡ଼ା ବର୍ତ୍ତମାନ ମହି-
ୟୁତ ଅଛି । ଚୂଡ଼ାଙ୍କ ପାଇଁଲେ ଖାଲ ଗାଁ
ଶେରସ, ଧାନମଣ୍ଡଳ ରେବା ଓ
ମଣିକୁଣ୍ଡା ପରିବାର ପାଦମାନଙ୍କରେ
ବିଶେଷ ସାହାଯ୍ୟ ଲେଗା । ସେ ଅନ୍ତରୁ
ଏ ପରିମାଣ କୌଣସି ବନ୍ଦୁ କିମ୍ବା ପାଦମାନଙ୍କ
ମନ୍ତ୍ରିନାହିଁ । ଅନୁଭବ ଜାଣିବାର୍ଥି ଉପରୁ
ଅର ଏକପ୍ରା ଘରକୁ ୧୦ ପ୍ରା କୋଳିଥ
ଓ ଦୂରବସ୍ତା ଲୁଗ ଏ ଅଞ୍ଚଳରୁ ଯାଏହେବା
ନିତାକୁ ଅବଧିକାର । ହାରପଡ଼ା ମନ୍ତ୍ରିନାହିଁ
କପିଳପଣ୍ଡା ନାମକ ଜଣେ ବାହୁଣ ତାଙ୍କରଙ୍ଗ
ଦିକ ସଖାଲେ କାନ୍ଦିବାରେ ଭାବିଗଲା ।
ସଦିନ ପରେ ବୃଦ୍ଧିତ ସାଇତେ ମନ୍ତ୍ରିନାରେ
ଗୋଟିଏ ତୋଟାରେ ଜାହାର ଶକ ମିଳିବାର
ପଣ୍ଡିଲା, ଏ ଅଞ୍ଚଳରେ ଅନେକ ଧର ଛନ୍ଦି
ନାହିଁ ହୋଇଯାଇ ଅଛି । ତାହାର ପଣ୍ଡିଲା
କିମ୍ବାର ପରେ ସକାମ ନରିଲୁ ।

ଅପ୍ରକାଶର
ଗର୍ବକଣ୍ଠର ଦାତା
ମେଲାଙ୍କିଟାର ପାଇଁ
ତୋଳ—
ମାତ୍ରାର ତାତ୍ତ୍ଵର ଜୀବିତଗାତ୍ର
ନିଷ୍ଠାରେ ସହର ସକତତକର ନନ୍ଦା
ପ୍ରଧୀନ ଅଥଳକୁ ଧାନ ଯେମାନକା ପାଇଁ
ଟା ଗୋଲାଇଁ ଟ ୩୦୦ କା ଓ
ବର୍ତ୍ତିଗାନ ଯମେର ସାହାଯ୍ୟ ପାଇଁ ଅନୁର
ଟ ୪୦୦ କା ମଞ୍ଚର କର୍ମୟାଇଥିବା
ଆଜି କଣ ମେଲାଙ୍କିଟାର ପାଇଁ
ବୁଲାଇ, ତୋଳଥ ଓ ଲଣ ଟ ୧୦୦ କାର
ନେଇ ଏଥଳକୁ ପାଇଁଥିବା ।

ଅନ୍ତରୀଳ ସମ୍ବାଦ

ତାତ୍ପୁର ମାନଦଣେତର ସାହୁ ମୁଖଲକ୍ଷଣ
ଧର୍ମ ଅବଳମ୍ବନ କରିପାରନ୍ତି । କେତେ କଥାଟୁ
ତୁ ମନୀଶ ହଁ । ଏ କେତେ କଥାଟୁ ଏବେ
ମନୋଦ୍ୱାରା ଦୂରୁତ୍ୱ କାମକାରାବ୍ୟା ଉଦ୍‌ଘାତ୍ୟା ।
ସବେଷ ଜାନ ମନ୍ଦିର ମନ୍ଦିର କରିବାରେ

ଏଣ୍ଡି ଖେଳ କରଇଲା ସହାୟ କର୍ତ୍ତାଙ୍କ ମାନ
ଶ୍ରୀ ଶିକ୍ଷାରୂପାଦୁର୍ଗ ନିଜଟ ସମ୍ମାନିତ ହେଲା ।
ଯେ ନେବାକୁ ଉତ୍ସାହିତ କରି ନେବା-
ପାଦିକେ ଜମ ଆଜି ପାଦିରାହି କମାନ୍ତର
ନାହିଁ । ତମ ଗୁରୁଙ୍କ ପୃଷ୍ଠାରେକେଣ । ତେଣୁ
ଯେ ନେବେ ଶିଦ୍ଧ ଲ ନେବେ ଶୁଣି
ଏକମାସ ଅପେକ୍ଷା କରିବାକୁ ପଡ଼ିଛି ।

ଆସନ୍ତା ଦୁର୍ଗାପୂଜା ନିମନ୍ତେ ଉପହାର ।

**ଅପ୍ରକାଶ ସୁଯୋଗ ! ଏ ସୁଯୋଗ କେହି ଛାଡ଼ିଲୁ ନାହିଁ !!
ଗ୍ରାହକମାନେ ଶୀଘ୍ର ଥଡ଼ର ପଠାନ୍ତୁ । ନୋହିଲେ ପଛକୁ ନିରାଶ ହେବେ ।**

କାବ୍ୟ ଓ ବିଚାର ।

୧—କବିବର ଶ୍ରୀ ଚନ୍ଦ୍ରମଣି ମହାନ୍ତି—	
ମହୁନ ଦେବ	ଟ ୨ ୮
ମଦେନ୍ଦ୍ର କାର୍ଣ୍ଣ	ଟ ୦ ୫
ମହୋଦଧି	ଟ ୦ ୭
ସପ୍ତରଥୀ	ଟ ୦ ୫
କଳୁଳକା	ଟ ୦ ୭୫
ସପ୍ତ ସତ୍ତା	ଟ ୦ ୧
ପରିବେଶ	ଟ ୦ ୧୫
ସାଳନୀ	ଟ ୦ ୧
ପଢ଼ପୁଷ୍ଟ	ଟ ୧ ୧
ଉଦ୍‌ବଳ କମଳା	ଟ ୦ ୮୫
ଅର୍ଥବଳା	ଟ ୦ ୧୫
ସଂଘମିଶ୍ରା	ଟ ୦ ୮
ଲେନା କୁଞ୍ଜ	ଟ ୦ ୩
ବଣ ମାଳଙ୍ଗ	ଟ ୦ ୮୫
ଦେଖୁ ଦେଖାଇ	ଟ ୦ ୫
୨—ଶ୍ରୀ ଅନ୍ତମତନ୍ତ୍ର ଦାସ B, A—	
ଦେବତାପାତ୍ର ଶାଶ୍ଵତ	ଟ ୦ ୫୦
ଅମ୍ବର ଶୈଳେଶ (ବନାର)	ଟ ୦ ୫
ଶୈଳେଶନୀ ଉରଜ (ସନର ଶପା)	ଟ ୧ ୭
୩—ୱରଜିଶ୍ରେଷ୍ଠ ମହାନ୍ତି—	
ଅଭିନ୍ୟାଧ୍ୟ	ଟ ୦ ୧୫
ଅଭ୍ୟକ୍ଷଣୀ	ଟ ୦ ୫
ସାହୁତୀ	ଟ ୦ ୧
ସରିଯୋଗାଦ	ଟ ୦ ୭
୪—ଶ୍ରୀ ଦେବିଶ୍ରେଷ୍ଠ ମହାନ୍ତି—	
ଲିଲିରାଷ୍ଟେଶ	ଟ ୦ ୧
୫—ଶ୍ରୀ ମହାନ୍ତି କୁତୁଳାକୁମାର ପାବତ୍—	
ଅନ୍ତକୀ	ଟ ୧ ୯
ଭାତ୍ୟ	ଟ ୦ ୫
୬—ଶ୍ରୀ କର୍ମଚାରୀ ମହାନ୍ତି B, A,—	
ପ୍ରସ୍ତୁତ ପୀପୁଣ	ଟ ୦ ୮୦
୭—ଶ୍ରୀ କର୍ମଚାରୀ ମହାନ୍ତି—	
ବିଦ୍ୟାମିତ୍ର	ଟ ୦ ୧
୮—ଶ୍ରୀ ନଳକୃତ୍ୟ ଦାସ M, A—	
ଆରବେଳ	ଟ ୦ ୫୭
୯—ଶ୍ରୀ ପରିଚନ କରଦେବ—	
ମନେମଳା	ଟ ୦ ୧
ଦୁର୍ବିଷ୍ଟ	ଟ ୦ ୧୭
ପ୍ରବାସଭକାଶ	ଟ ୦ ୮
୧୦—ଶ୍ରୀ ବିକାଶବରଣ ପଞ୍ଜାମୁକ—	
ଗୀଳେହଣ୍ଟ	ଟ ୦ ୫
୧୧—ଶ୍ରୀ ଅଦଳନ ପଞ୍ଜା	
ତହ୍ରା ଦେଖା	ଟ ୦ ୧୭
୧୨—ଶ୍ରୀ ଗୋରାଚରଣ ମୁହଁ—	
କରତା କୁଞ୍ଜ	ଟ ୦ ୧
୧୩—ଶ୍ରୀ ପ୍ରସରମନଙ୍କ ମହାନ୍ତି—	
ମନ୍ଦେନ୍ଦ୍ର ଯେ କୌଣସି ସୁତ୍ତଳ ନଗାନ୍ଦେ	ଟ ୪ ୯କା
ଟ ୫ ୫ ଅଶ୍ରାମାନନ୍ଦ ସତ୍ୟାର୍ଥକର୍ମାଳ ଗ୍ରେନ୍	
ଉପଦାର ବିଦ୍ୟିକ । ଭାବ ଫେର୍ତ୍ତ ସୁତ୍ତଳ ।	

ପ୍ରମିଳା—ଶ୍ରୀ ନରେନ୍ଦ୍ର ଦାସ ପ୍ରୋତ୍ସାହନ, କନ୍ଦ୍ରାଦମ୍ଭ ପ୍ରେସ, ବଲୁନାର, ପୋ. ଆସନ୍ତା ପ୍ରଦୀପ ମାର୍କେଟ୍, ଭାବନାର୍ଥ ପାର୍କ ।

ନାଟକ ଓ ପ୍ରହ୍ଲାଦ ।

୧—ଶ୍ରୀ ବିକାଶବରଣ ପଞ୍ଜାମୁକ,(ଓଙ୍କଳ)—	
ଶଜା ପୁରୁଷେତ୍ରମ ନାଟକ	ଟ ୦ ୭
ରହମାଳୀ ନାଟକ	ଟ ୦ ୫୦
ସଂଘାର ଚିତ୍ର	ଟ ୦ ୬
ନନ୍ଦବେଶଶ	ଟ ୦ ୧୦
କଟକ ରକ୍ତ	ଟ ୦ ୬
ସୁଣାଳା	ଟ ୦ ୫
ପୌରିକ (ପ୍ରହ୍ଲାଦ)	ଟ ୦ ୮

ଶ୍ରୀ ଅନ୍ତମତନ୍ତ୍ର ଦେବ, M,A—

ଶ୍ରୀ ନାଟକ	ଟ ୧ ୯
ପେଣ୍ଜଳ	ଟ ୧ ୯
ସାହୁତୀ	ଟ ୧ ୧
କୋତନବଦ୍ୟାଧିର	ଟ ୧ ୯
ମନ୍ଦରମେଶ	ଟ ୧ ୯
ପ୍ରଜାନେତ୍ର (ପ୍ରହ୍ଲାଦ)	ଟ ୦ ୧
ପେନିକ ଶତ („)	ଟ ୦ ୮

ଶ୍ରୀ ରମରାଜ୍ ମହାନ୍ତି M,A—

ମୁଖମା ନାଟକ	ଟ ୦ ୫
ଦରଶନ୍ ନାଟକ	ଟ ୦ ୫୦
ଶ୍ରୁତି	ଟ ୦ ୧
୪—ୱରଜିଶ୍ରେଷ୍ଠ କାବ୍ୟଗର୍ଥ	
ମୁଦ୍ରାବସ୍ତ୍ର ନାଟକ	ଟ ୦ ୫
ଚିତ୍ତମୋହଣୀ	ଟ ୦ ୧
୬—ଶ୍ରୀ ଗୋଗାବିଜ୍ଞାନ ମିତ୍ର M,A—	
ମୁକୁନନ୍ଦବ ନାଟକ	ଟ ୦ ୫
୭—ଶ୍ରୀ ଗୋଗାବିଜ୍ଞାନ ମୁହଁ—	
ପେଣ୍ଜେନ୍ ମେତିହଳ (ପ୍ରହ୍ଲାଦ)	ଟ ୦ ୧

ଉପରେକ୍ଷ ପୁସ୍ତକମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ଟ ୪ ୯କା
ଯେ କୌଣସି ସୁତ୍ତଳ ନଗାନ୍ଦେ ଟ ୧ ୫କା
ମୁକୁନନ୍ଦ ଶ୍ରୀ ଏବଂ ପ୍ରଦୀପ ମାର୍କେଟ୍
ଦେଇବିତ୍ତ ମାର୍କେଟ୍ ଅଛି ।

ଉପନ୍ୟାସ ଓ ଗଞ୍ଜ ।

ଉଜ୍ଜଳ କାହାଣୀ ଦର୍ଶଣ ପ୍ରଥମଭାଗ	ଟ ୦ ୫
ଏକଳ	ଟ ୦ ୫
ସତ୍ତବ ମାତ୍ରା (ନରସିଂହ)	ଟ ୦ ୫
ପଦ୍ମମାଲା (ଏକହାତକ)	ଟ ୦ ୫
ବିଜବାସୀ	ଟ ୦ ୫
ନରବହାବ (ଗନ୍ଧି)	ଟ ୦ ୮
ଭାତ୍ର	ଟ ୦ ୧୫
ସୁଲକ୍ଷଣ	ଟ ୦ ୫
ନଧବନି	ଟ ୦ ୮
ପୁଣିପିଲି	ଟ ୦ ୧୫
ଏକଳବ୍ୟ	ଟ ୦ ୮
ବିଜ୍ଞା	ଟ ୦ ୮
ମୋହଜୀ (ପ୍ରଦୀପର ମୁଖ୍ୟମାନ)	ଟ ୦ ୧
ଶାବଦୀ	ଟ ୧ ୯
ମୋହଜା (ଗୁମ୍ଭୁଦିନ ଅନ୍ତରବିଦିବି)	ଟ ୦ ୧
ପୁଣ୍ଡିଲ	ଟ ୦ ୫
ଅଜାକ କାହାଣୀ	ଟ ୦ ୧
ହିକଳଥା ପ୍ରଥମ ଶର	ଟ ୦ ୮
ଏହି ଦ୍ଵିତୀୟ „	ଟ ୦ ୫
ଏହି ଦ୍ଵିତୀୟ „	ଟ ୦ ୫
ଶିଶୁରକ୍ଷଣ	ଟ ୦ ୧
କୟାଲା	ଟ ୦ ୮
କଥାକତ୍ତ୍ଵ	ଟ ୦ ୫୫
ବଣା ପ୍ରତାପ ବିଭୂତି	ଟ ୦ ୫

ପ୍ରମାଣିତ କାନ୍ଦିଲା

38

ଶାପୁର୍ବିକ ସମ୍ବାଦପତ୍ରିକା

The Shabur Bhawan

{ ବାଣୀକ ମୂଲ୍ୟ ଅଗ୍ରୀମ ଟ ୫୮
ପ୍ରତିଶତ ଟ ୧୯

ସଂପାଦକ— କୁମାରନ୍ଦୁ ମନାନ୍ତି

୭୯

Cuttack Saturday the 11th September 1926

ଭାବ ଦି ୨୭ ଜାନୁଆରୀ ୧୯୫୩ ସାଲ ଶିକ୍ଷାବାର ।

ପାତ୍ରବେଦ

ଦେଶକଥା

ପଞ୍ଜାବ କେଶରୀ ଲାଲ
ଲିଳପତି ରାସୁ
ଏବେ ସୁରକ୍ଷା ଦଳ ଯତିଲେ

ମୁଖ ଲଜ୍ଜପତି, ପଣ୍ଡିତ
ମାଳବୀ ଏକହୋଇ ଓ
ଅନ୍ଧାନ୍ତ ପ୍ରତିଦାନମୂଳକ ସହଯୋଗୀ
ମାନଙ୍କ ନେଇ ଏକ ସ୍ଥାଧୀନ କଂଗ୍ରେସ
ଭଲ ଗଠିଲେ । ଦେଶର ସ୍ଵରତ୍ତବାଦମାନେ
ଏହୁରେ ଯୋଗ ଦେଇ ଅଛନ୍ତି ।

ଶେଷ ଶାରୁବାରୁ ତୃବନାକର ଦସ
ପଣ୍ଡିତ ଗୋପକାନ୍ତ କାଶ,
ପଣ୍ଡିତ କୌଳକାନ୍ତ ଦାଙ୍ଗ
ସେଥରେ ଯୋଗ ଦେଇ ଅଛନ୍ତି

ଗଲୁ ତା ? ରଖ ଦିଳ ସମଲାଇର ଏହି
ଦେଖୁ କଂପ୍ରେସ ଦଳର ଏହି ଅଧ୍ୟେବେଳନ
ମହାଲୋଦଳ । ଶାରୀ ଲକ୍ଷ୍ୟବିନ୍ଦୁ, ପ୍ରେରଣ
ମଳାର୍ଥୀ, କାର୍ଯ୍ୟ ଦୁର୍ବଳାନ୍ତର କାଠ, ପ୍ରତିକ
ଶଳକର୍ତ୍ତର ଦାଶ ପ୍ରସତ୍ତାଙ୍ଗ ଦେଇଦିଲେ !

ପଣ୍ଡିତ ଗୋପକାରୀ ଶାଶ୍ଵତ, ଲକ୍ଷ୍ମୀ
ଲକ୍ଷ୍ମୀପତି ସମ୍ବନ୍ଧ ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ ତଳକ
ପଲଟିକୁର ଶାଶ୍ଵତ ଦିର୍ଘମାନ କଟକରେ
କରେ ଏବଂ ସମାଜ ହେସ କଟକରୁ ଥିଲୁ
ଅଛି । ଏଣ୍ଣିକ ସମାଜ କଟକରୁ ବାହାରିବ ।

ଏଥରକାର ଦେଂତରେ ଗୁର୍ଜାନା
ମନକ ପାଇଁ ସରକାର ଏହି ଯେଉଁ ମୁଖ୍ୟ
ଧ୍ୟାନ ପାଇଁ କିମ୍ବଳକଲେ, ଦେଂତରେ
କୁଣ୍ଡଳ କାହାର କୁଣ୍ଡଳକଳ ଦାସ ଯେଉଁ
କନ୍ଦୁତା କେଇଥିଲେ କହିଲୁ ଦୟାକଣର
ପରିକାବ ହାତରିଲା ।

ମୁଁ ଏ ବନ୍ଦର ଆହଶିଳଟି ଥିଲେ
ଉପକର ବନ୍ଧୁତାକୁ କାହିଁ । ସବକାରଙ୍କ
କାତରେ ବନ୍ଧୁତା ଅଛି ଅଛି । ଆମେମାତେ
ଦେଖିବାକୁ ଯେ ସମ୍ବାଦପଦମାନଙ୍କର
ସମ୍ବାଦକ ତ ଲୋକମାନେ ଉଚ୍ଛିତିନ
ମିଦ୍ୟବାସ ହେଉଅଛନ୍ତି । ସବକାରଙ୍କ ଆଜି
ଏହି ଯତା ଯେ କାହିଁ କି ତଥାଯିବ ଜାହା
ନାହିଁ ତାହିଁ ଆଜନାଗାନ୍ଧି ।

ମୁଁ ସେବିଳ କହିବାର ଯେ ଆତମରର
ଯେତେ ଦିନ ମୁସଲିମାନ ଦୀବାଦ କରିବାକୁ
ସବତାର ସେବରେ ବୁଝିପାଇ : ଅର୍ଥ ଏହି
କହିଛି ତେ ଧାରାକମାଳକୁ ଦୀବ ଦୂଜିର
କାଶକରିଳ ମେହନ୍ତେ କରୁଣାପାଇଁ ଯେହି
ତାଗଚିମାନ ଉତ୍ତର କାହିଁ ହେଉ ଯେହି

ତିନେବ୍ସୁଷ୍ଟି କରୁଥିଲା । (ଏହି ପ୍ଲାନରେ
ସରକାରୀ ପନ୍ଥର ବୈ ସାହେବ ବାଖା
ଦେଲେ ।) ଅପଣ କଟ୍ଟିପଣ, ଅପଣ ମୋରେ
ଜଗାର ଦେବେ କି ଯେ ଭରଗୟ ବୋଲି
ମାନଙ୍କପର ସାହେବୀ କାଗଜମାନଙ୍କ
ଗିରଷ ଦାର କରିବେ ? ଅପଣ ମୋରେ
ଗୋଟିଏ ଉଦ୍‌ବିବଶ ଦେଇ ପାହିବେ କି
ଯେ ଅପଣ ଷ୍ଟେଟ୍ ମନ୍ଦାନ, ପାଞ୍ଜିଅର
ଦଳ କାଗଜକୁ କୌଣସି ଦିନ ଗିରଷ
ଦାର କର ଅଛନ୍ତି ? ଭରଗୟ କାଗଜମାନ
ସ୍ଵଦନେ ଜଳିବାପ୍ରାୟ ବୋଲି ଦୋଷୀ,
କିନ୍ତୁ ସେତେବେଳେ ସେହି ଦୋଷ
କୌଣସି ସାହେବୀ କାଗଜ କରେ, ସେତେ
ବେଳେ ଭାବର ସରକାର କି ପ୍ରାବେଶିକ
ସରକାର କେତେ ସେବାନଙ୍କ ଗିରଷଗାର
କରନ୍ତୁ ଜାହିଁ । ସରକାରଙ୍କ ସପରିଷେଷ ମୁଁ ଏ
ସମ୍ବନ୍ଧେ ମତ ଦେବାପଥରୁ ମୁଁ ସରକାର-
କଠାରୁ ଏହି ଜାହିଁ ମୁହଁ ଯେ ସେ
ଭରଗୟ କାଗଜମାନଙ୍କ ଫରପେଶ ଭବରେ ଗିରିଥ-
ଦାର କରିବେ ।

୬ ବିଲ ନାଚୁଳଟସାରେ ପତକବିନ
ସୁରାଜ୍ୟବଳର କୌଣସି ସଦ୍ୟ ଯୋଗ
ଦେବେନାହୁଁ । ତେବେଳ ଜୀବ ଲଜ୍ଜାପତ୍ର-
ଭାଷ୍ଟ ସୁରାଜ୍ୟ ଦେବୁ ଲପ୍ତପାଦେଇ
ଅଲୋଚନାରେ ଯୋଗ ଦେଲୁଥିଲେ ।
ସମସ୍ତ ଭାବପାଦ୍ୟ ସଦ୍ୟ ଏ ବିଲ ତିପମରେ
ମତ ଦେଇ ସୁଦା ସରକାରୀ ସର୍ବାଙ୍କ ସଂଖ୍ୟ
ଆଧୁକ୍ୟ ଦେଇ ସରକାର ଦେଶର ସମାଜ
ପଦମାନଙ୍କ ପାଇଁ ଏ ବିଲ ତିଥାର କର
ନେଇଲେ । ୫ ବିଲ ପାଶ କରୁଳ ନେବା
ପରେ ବିନାନନ୍ଦ ଗାରୁ ସରକାରକ
ସାରକ୍ଷାନ କରଦେନା ପାଇଁ ପାତ୍ର
ନହୁଥିଲେ, ତଥାର ବିଷୟର ଉତ୍ତର
କଲୁ—

“ମୁଁ ସରକାରଙ୍କୁ ଗୋଟିଏ କିମ୍ବୁରେ
ସାବଧାନ କରିବ ଦେଉଛି । ସରକାରଙ୍କୁ
ହାତରେ ବର୍ତ୍ତମାନ ପ୍ରକୃତ ମମକା ଦିଅ-
ଗଲା । ଆଶାକରେ ସରକାର ଦାତା
ମାବଧାନ ସତକ ନାହିଁବାର କରିବେ ।

ମଃ କେ ସି ରାୟ କହୁଛନ୍ତି ଯେ
ପାଦେଶ କାରାଜମନ ହେମଳକ ଶକ୍ତି
ଧନ୍ୟରେ ଦେଶର ସେବା କରୁଥିଲୁ
ମୁଁ ଏକିକ ଜାଣେ ଯେ ମୁଁ ମୋର ଜନ୍ମ-
ଭୂମି ଭବତକୁ ଅଧିକ ଭଲ ପାଏ , ସେମାନେ
ଭଲ ଯାଆନ୍ତିକାହିଁ । ସେମାନେ ଅମ୍ବମାନଙ୍କ
କଳିନ ଉଦ୍‌ବାହୁ ଭାବୁ । ଏପରିକ ଆମ
ସବଳକଳ ଅମଠାରୁ ହତୀର ନେଇ
ପରିଷ୍ଟ । ମୁଁ ଦେବୁ ମନ୍ଦିର କାରାଜମାନଙ୍କ
ଭାଵତର ଦେବତର ଅତ୍ୱରୁ ବୋଲି
ଦୋଷ ଦେବାନ୍ତର ।

ମୁଁ ସରକାର ମେଘରଙ୍କ ଏହିଲେ
ମନୋଧାଳ ଦେଉଛି ଯେ ସେ ସବୁରେଳେ
ସରକାରୀ ସର୍ବୀ ରହିବେନାହିଁ । ସେ ଆଜି
ନକୁ ଯେଉଁ କଥାହିଁ ଭବରେ ଉଣ୍ଡକୁଟ୍ଟା
ତାଙ୍କର ପୁଲିଗ ସକରନ୍ତିଫେକ୍ଟର, ମାର୍କ୍‌
ପ୍ରେଟ କି ତାଙ୍କର ପୁଲିବ ବିଶ୍ଵାଗ ଘେର
ଅର୍ଥରେ ବୁଝନ୍ତାହାବି । ଅରନ୍ତର ପୃଥିବୀ
ପୃଥିବୀ ଅର୍ଥ ଓ କ୍ଷାତାର ଅସବ୍ରତ ବ୍ୟକ୍ତି
ହାରିର ଭୟ ପ୍ରତିମହିର୍ରରେ ଅଛି ।
ଆମେମାନେ ଜାଣୁଁ ଯେ ସମତାର ଅସବ୍ରତ
ବ୍ୟକ୍ତହାର ପ୍ରତି ମୃଦୁର୍ବର୍ଷରେ ହୁଏ ।

(ହୋମ ମେରକ ପ୍ରତି) ମୁଁ ଥାଣ
କରେ ଆପଣ ଯେତେବେଳ ଅମୁଗ୍ନକଙ୍କଳ
ହୋମ ମେମ୍ବର ଥିଲେ, ସେତେବେଳ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ
ଦଶବିଂଦି ଗେ ଥାହେବା କାଗଜମାନେ
ଷେମନଙ୍କର ପୁରୁଷର ଯେପର ଅଧିକର-
କାର ନ କରନ୍ତି । ତମେ ଯେଉଁମାନେ ଏ
ଦେଶର ଶାସକ ହେଉଛି, ସେମାନେ ତମର
ମାନକର ଜୀବ । ଦେଶମାନେ ଏହି ପୁରୁଷ
ନେଇ ଭାବିବାପାଇଁକୁ କହା ଓ ଗାଲି
ଦିଅନ୍ତି । ମୁଁ ଭେଣୁ ଅଜ୍ଞାନରେ ଯେ ଜୀବ-
ଜୟ କାଗଜମାନେ ଥାହେବା କାଗଜମାନଙ୍କ
ପର ବିଶୁର ପାରିବେ ।

ପ୍ରକାଶ

କେବେ ଦ୍ୱାରା ଆସେ ମିଶନର ସମ୍ବନ୍ଧ
ବାରୁ ଭକ୍ତାରୁତର ପଣ୍ଡାୟକଙ୍କ ଦର୍ଶନ

ଠାରେ ଏଣ୍ଟିକୁଳ ହେଉଥିବା ଦିନମୁଁ ସମ୍ପଦେ
ଜାଣନ୍ତି । ଯେପରି ଦେଖାଯାଉଅଛି
ଲୋକମାନଙ୍କର ମଧ୍ୟ ଏହି ଗୁପ୍ତ ପ୍ରତି କରିବା
କୁଣ୍ଡଳ ପାଇଁ ପ୍ରତିଷ୍ଠାନ ହେବାର ପାଇଁ କେତେମାତ୍ର ମୁହଁ
ଘାଡ଼ାର ବାବୁ ଆପାମରୁ ତମ ମଗଳ ବିଜରଣ
କରିବାକୁ ଚାହୁଁ କରିଥିଲେହେଁ ପ୍ରାଦୂ
ଶାର ହଜାର ଡାକ ଟାଙ୍କ ନିରାଟ ରହିଲେ
ଫାଇଲ୍‌କ କଟକ ସହିରେ ଯଥେଷ୍ଟ ପରି
ମାଗର ଗବସବ ପାଇ ନପାରିବାରୁ ସେ
ଗୁଡ଼କ ଶିଖ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପୋଷିବାକୁ
ଜାହାଜର ବିଶେଷ କଷ୍ଟ ଖୋଜିଥିଲୁ ।
ଲୋକ ଏଠାଇ ମଧ୍ୟରୁ ମଧ୍ୟ ଗବସବ
ଅଣ୍ଣାରିବାର ବାପ୍ ହେବିଥିଲେ । ସେବୁନ୍ତକ
ସବୁ କୋଣା ଦେଇ ଅଧିକାଂଶ ପ୍ରକାଶର-
ଦୋର ତମ ବେଳେଟିଲେ । ଜାହାଜରା
ଅନ୍ଦରିବିନ ପୂର୍ବ ସରଳରୁରୁ ମଧ୍ୟ
କେତେକ ତମ ଅଣ୍ଣାରିଥିଲେ । ବର୍ତ୍ତମାନ
ସେବୁନ୍ତକ ସବୁପୁଣି ପୋକବାଦାର ଦାରୁଲେଖି
ବର୍ତ୍ତମାନ ପ୍ରତିଧିନ ମଧ୍ୟରୁ ଏହି କଟକରୁ
ଅନେକ ଲୋକ ଆମ୍ବ ଯୋଗି, ତମ କେଇ
ଯାଇ କରିଛି । କାହିଁ ଏଠାରେ କିମ୍ବା ଅନ୍ଧ
କି ଯୋଗ ହୁଏ ଶେଷ ହୋଇଗଲାଗି । ପୁଣି
ତମ ପଠାରିବାରଙ୍କ ବେଳଗଲରୁରୁ

ଲେଖିଅଛନ୍ତି । ୪୭ ଦିନ ମଧ୍ୟରେ ପାଇଗାଇ
ଆଗାମିରାତି ! ଯେହିଁମାନେ କେବାକୁ ବୁଝାନ୍ତି
ଆସି ନେଇ ପାଇଗାଇବେ । ନିଃବଳତ୍ତି
ଥିଲେବିଲେବି ତିମି ସକାଶେ ପରି ମଧ୍ୟ
ଆସି ପରିହାଶିଲୁ ମାତ୍ର କେତେକ ଶ୍ଵାନକୁ
ପଠି ଲାଗାରେ ଡାକଯାଇ ପହୁଚିବାକୁ ବିଜନ୍ମ
ଘରୁଷ୍ଵାର ଦେଖି ପାରିଲା ମଧ୍ୟରେ ତିମି
ବୁଝିକପୁଣି ଗଲେ ପେକି ନଷ୍ଟ ହୋଇ
ସିଂହ ଉତ୍ସରେ ସବୁ ଶ୍ଵାନକୁ ପଠାଇ ପାରୁ
ନାହାନ୍ତି !

କଟକର ରାଷ୍ଟ୍ର

କଟକର ମେହେନୀପୁର ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣକରି
ଅନେକ ଲୋକଙ୍କର ସୁନ୍ଦରରେ ଗୋଟିଏ
ଅତି ପ୍ରକଳାପିତା । ଧେମକେ ଦେଖୁ ଅଛିଛୁ
ମେହେନୀପୁର ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଅଛି ଯେଥେ, ବର୍ଣ୍ଣ
ସମୟରେ ପାଶି ହେବାଟି ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଅବାକୁ
କାହିଁ ହୋଇଯାଇଛି । ଗାନ୍ଧି ପଣ୍ଡିତ
ଗନ୍ଧୀ ପଞ୍ଜିଆର ଅଶଂକା । ସେପରି
ଦେଖା ଯାହାକୁ କେବଳ ମେହେନୀପୁର
ବାହିକ କଟକ ଟାଇନର ଯାଇଁଲିଅଟି
ପ୍ରକଳାପ ଅଧିକାରୀ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଦୁଃଖରୁ
କହିଲେ ନ୍ୟାଯ । ସେମନ୍ତରେ ଆମ୍ବାନ୍ତେ
ଯଥ ପୁକେ ଅନେକ ଅର ମାନୁଷଙ୍କାଳିତ୍
କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷର ଦୃଷ୍ଟି ଅକର୍ଷଣ କରିଥିବା
ମୁକୁଶ୍ୟ ନନ୍ଦ ସେମାନଙ୍କର ଦୃଷ୍ଟି ଅକର୍ଷଣ
କରୁଥିବା । ଆଶାକରୁ ସେମାନେ ଏପ୍ରକଳା
ଟିକିଏ ମନୋମୋହି ହେବେ ।

ପିଲାଗୀ କଣ୍ଠ

ଗୋଟିଏ ସରତାସ ଲପ୍ତିକାରରୁ ପ୍ରକାଶ
ଯେ ଛୁନ୍ଦୀ ଅଛୁ ଓଷ୍ଠେଲସ ରଥର ଛାନ୍ତି
ଅଜୁ ନିକଟାର କଲେଜ ଡେକ୍କାନର
୧୯୭୨ ଜାନ୍ମଅଳ୍ପରେ ଯେଉଁ ହମ୍ମି ଆଜନ୍ମ-
ହେବ ଛାନ୍ତାପାଇଁ ଖରଗୁସ ରଥ ଯାନ-
ଶାକ ପ୍ରାଣୀଜାନେ ବିଶ୍ଵଶାସ୍ତ୍ର କମ୍ପିସନ-
ରକ୍ଷଣକାରୀ ଅନୁଶୀଳନ ଆବେଦନ କରିବେ
ପ୍ରାଥମିକର ବିନ୍ଦୁଟ ୧୯୮୨୭ ବେଳକୁ
୧୯୯୭ରୁ ଜମ୍ଭେନର୍ତ୍ତରୁ କେଣ୍ଟି ଚୋଇ-
ପଢା ଆବଶ୍ୟକ । କମ୍ପିସନରୀମାତ୍ରେ
୧୯୬୨୭ ବେଳକୁ ଫେମିନିସର ସମ୍ବନ୍ଧ
ପଠାଇବେ ବୋଲି ଆବେଦନ ଦାତାଯାଇଥାଏ
ଆବଶ୍ୟକ ହେଲେ ହୁଲ୍ମୁ ସରତାର
ଗୋଟିଏ ଶର୍ମିତଙ୍କ କମ୍ପିସନ କରୁଥିଲୁ
ପାଇଁ । ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଗଠକାଳ ଅଧିକାରୀ
ପ୍ରାଣ ପାଇଁ ପାଇଁକାଳ ଏକବିଷୟ କରେ
କମ୍ପିସନର କାନ୍ତକୁ ଆବେଦନ କରିବେ ।
ଏକାନ୍ତର ସମ୍ବନ୍ଧର ବିବରଣ କମ୍ପିସନର
୫ ପଦିକାଳ ଏକବିଷୟ ପାଇଁରେ
ମିଳିବ ।

ବୁଦ୍ଧିକାଳ ଦୀପିକା

ସେପ୍ଟେମ୍ବର ତା ୧୧ ରଖ ଶନିବାର

ଓৰূপ ব্ৰহ্ম

ପରିମ୍ବ- ଅବଶ୍ୟ ଅଂଶରେ କେବଳ
ସୁଧ ଆବାଦ ହୋଇ ଫର୍ଦାର ଉପର ଦୃଷ୍ଟି

卷之三

କମ୍ପୀର୍ ଏଲ୍ ପୁନିସଂ ସର୍ବିସ ସମ୍ବନ୍ଧରେ
ସରକାରୀ କପ୍ତନାର

—

କେନ୍ଦ୍ରପତ୍ର ଖଣ୍ଡାମେଳା କରିଛି
ମେଘରମାଲାକୁ କରିବିବ ସହିତ ଆଶା
ଶୀଘ୍ର ତତ୍ତ୍ଵ ସହିତ ଅନାନ୍ଦରେ
ଗୋଟିଏ ମନ୍ଦିରମା ଦାସର ଉଦ୍‌ଦେଶ୍ୟ
ଦାତାମାତ୍ରା କଣାଥାରୁ । ସେହି ମନ୍ଦିରମା
ବିଶୁର ମେଷ ଘୋରାରୁ ଏହି ଜଳରହେବା
ନୟ ଦେଇଥାରୁ । ଜଳରହେବ ତାଙ୍କ
ନିଃନ୍ତରେ ପ୍ରାଣ କରାଇଛି ସେ କମି
ମେସରୁମାନେ ମନ୍ଦିର ନିଃନ୍ତର ମନ୍ଦିର
ମହାନ୍ତର ସେ ସମୟ କମାରା ଧେରାଇଲି ସ
କିନ କାହାକୁ ନେବାର ଯେଷା କରୁଥିଲେ
ମହାନ ନରହୁ— ଏହାମେମାନଙ୍କର ତେବେ

ପାଇଁ । ମହାତ୍ମା ନିର୍ମଳୀ ସକାମୋପିକେ ଏହାକୁ କୋଟିଟିଥି ଧାରି ବେଳାଥିଲେ ଦେଖାଇଲା

କେବଳ ଦେଖିବା ପାଇଁ କେବଳରୁ
ବିନ୍ଦୁ ପ୍ରତି ମହନ୍ତି ନିଯୁତ୍ତ କରିବା
ରଜ୍ଞୀ ନ ପୂର୍ବ—ସେମାନଙ୍କର ପ୍ରତି
ଉଚ୍ଛବିକାଶ ପଢ଼ୁଥିଲୁ ଯେ ସେମାନେ
ମହନ୍ତିକାର୍ଯ୍ୟ ଏକାରେକେବେ ଘଣିବା
ଉଚ୍ଛବିକରଣିତାହୁଁ । କର୍ମସାହେବ ମହୋଦୟ
ଆର୍ଯ୍ୟ କରିଅପାରୁ ଯେ କଳଦେବତ ମହନ୍ତି
ମହନ୍ତି କଣେ ନେବଜୀ ବାବାଙ୍ଗ ହେବା
ଦରକାର ଏବଂ ସେଆୟୁଷ ବ୍ରାହ୍ମିଣ ଦେଖି
ହୋଇଥିବା । ହୃଦୟବିଧି ସମ୍ବନ୍ଧେ କର୍ମସାହେବ
ସାହେବ ବ୍ୟୁତେ ସ୍ଵକାଶ କରିଅନ୍ତି କରିବା
କମିଟି ମେମ୍ବରମାନେ ଯେପରି ହୃଦୟବିଧି
ଅନ୍ତି ତାହା ଅଧ୍ୟନ ଅସତ୍ରୋଷ ଜନନ
ସେମାନେ ବିଧମତେ ହୃଦୟବ ରଖନାହା
ଭେବେକ ଶୁଦ୍ଧିକାମାଣ ଗରିବ ଶୁଦ୍ଧି
ତୁମେହୁ କରି ଦେଖାଇବେଇଅନ୍ତର
କହୁରେ ହୃଦୟ ସ୍ଵକାଶ ହେଉଥିଲୁ
ହୃଦୟବକହି ସବୁ କେବୁ କୁଣ୍ଡପ ବିଶ୍ୱାସ କାହା
ବହୁରେ ଭେବେ ଜମ ଶରକ ପରେ ହେବେ
କରି ଦ୍ୱାରାଇଥିଲୁ । ଏଥୁଥିବେ ରଜିକ
ଏଣ୍ଟରିମେଣ୍ଟ ଅଳ୍ପ ଟଙ୍କା ଧାର୍ଯ୍ୟ ମନ୍ଦିର
ସମ୍ବନ୍ଧେ ହୃଦୟବ ନହିଁଥିରୁ ଭଲକ କାହା
ଯାଇଥିଲୁ, କମିଟି ମେମ୍ବର ମାନେ ସେବା
ଦାଖଲ ନ କରି ପାଇଁ ଦେଇଥିଲେ
ମୋଟରେ କମିଟି ଏଣ୍ଟରିମେଣ୍ଟ କାହା
ନିବ ହାତକୁ ନେଇ କୁହାପୁଣ୍ୟ ଆବଶ୍ୟକ
କରିବାକିନରୁ ଆବଶ୍ୟକ ହୃଦୟବ ବିଧମନ୍ଦ
ରକ୍ଷଣାଗାନ୍ଧୁ । ମଧ୍ୟରେ ଅବନିକ ଜଳ
ତମାଦ ହୋଇଯାଇଥିଲୁ । ହୃଦୟବ କୁହାପୁଣ୍ୟ
ନହେଲେ କେତେ ତମାଦ ହୋଇଥିଲୁ
ତାହା ଜାଣିବା କିମ୍ବା ଲଠିନ, ସର୍ବସାଧାରଣ
ଯାହା ମେମାନଙ୍କର ବିନ୍ଦୁକେ କର୍ତ୍ତର୍ଯ୍ୟ
କୁଟୁମ୍ବ ଅବଶ୍ୟକ କାର୍ଯ୍ୟ କରୁଥିବା
ଅଭିଯୋଗ କରିଥିଲୁ ତାହା ଯାହେବ ଯିବାନ୍ତି କରିଥିଲୁ ।

ଜକ୍ଷାହେବଳ ମନ୍ତ୍ରେ କମିଶିଲ କ
ଦୋଷଶଳ୍ୟ କହେ । ପୁଣି ସେମାନଙ୍କ
ପାଧ୍ୟରେଣ୍ଟ ମନ୍ତ୍ରକମାତ୍ର କାର୍ଯ୍ୟ
ଅଛିକଳ ଅସୁଧା ପଟ୍ଟିଲା । ଏହି
ବିଦେଶିକା କବ କବ ପାପକାର ସେମାନ
ବର୍ତ୍ତମାନ ତମ ନିୟ୍ୟ କରୁଥାନ୍ତରୁ ।
ସାହେବ ବହନ୍ତୁ ବର୍ତ୍ତମାନ ସେମାନଙ୍କୁ ତୁ
ନିୟ୍ୟ କରିଦେଲେ ଏହାକିମେଶାର
ମନ୍ତ୍ରକ ଦେବନାହିଁ, କେଣ୍ଟ ସେମାନ
ବର୍ତ୍ତମାନ ଯେଉଁ କାର୍ଯ୍ୟ କରୁ ଅ
ହେଠିପର କରୁଥାନ୍ତରୁ । ସେମାନେ ବିଦେଶ
ଦୂସାନରଣୀ କାହାକୁ—ସେମାନଙ୍କ କ
ପତ୍ର ଦେବା ଆଶମକ, ମହନ୍ତ ମନ୍ତ୍ର
କମିଶ କୁରିନେଲୁ ଅବସ୍ଥା ସମ୍ପର୍କ

ଅବୟୁ କରିନେବେ । ଏଣ୍ଟାଇମେଣ୍ଟ ସମ୍ପର୍କ
ଆବ୍ୟୁ କରି ପାଇବେନାହିଁ । କମିଶ
ମେମ୍ବରମାନେ ଏହି ମୋକଦମାରେ ଯାହା
ଖରଚ କରିଥିଲୁଛି ସେଥିମୁଁ ସମାଜେ
ଆପଣା ହାତରୁ ବହନ କରିବେ, ଏଣ୍ଟାଇମେଣ୍ଟ
ଦ୍ୱାରା କାହା ପଡ଼ିବନାହିଁ ।

କଳୁ ସବେବଳର ଏହି ନିତର୍ତ୍ତ
ସବସାଧାରଣଙ୍କର ଏକ ଅଳ୍ପ ସମସ୍ତ
କମିଟିଙ୍କର କାଣିଗା ବିଶେଷ ଆବଶ୍ୟକ ।
ସବସାଧାରଣଙ୍କର ବୁଝିବା ଅବଶ୍ୟକ ଯେ
ଦେବୋତ୍ତର ପ୍ରଭୃତି ସବସାଧାରଣ ସମ୍ପର୍କି
ଯେଉଁଷାକରେ ନଷ୍ଟ ହେଉଥିଲା ସେମାନଙ୍କ
ମଧ୍ୟରୁ କରେବେଳେ ଚମ୍ପର ହୋଇ
ବାହାରିଲେ କୁଟ ପାଇଁ ସହଜରେ ଜୟାନ
ଦେବ ଏବି ଏହିପରି ଗୋଟିକେବେ
ମୋକଦ୍ଧମା ହୋଇଗଲେ ଅଳ୍ପ ମଧ୍ୟ
କମିଟିମାନେ ମଧ୍ୟ ଦେବୋତ୍ତର ସମ୍ପର୍କି
ବୁଝାଯଥା କରୁଥିବା ଉପର୍ତ୍ତିମାନେ ସାକଧାନ
ହୋଇଯିବେ, ଅଳ୍ପଧ୍ୟ କେହିଁ କମିଟି
ଦିଚୁକରେ ମଧ୍ୟ କେତେକଥା ଶୁଣିପାଏ
ତେବେଳେ ସବସାଧାରଣ ଯହୁ କଲେ ସହା-
ଜରେ ପାଇଁନ ଏହିଗାତିନ ଅନୁଷ୍ଠାନ ଓ
ଦେବୋତ୍ତର ସମ୍ପର୍କ ସବୁ ସନ୍ତାନେକ
ଏଥିରେ ସଂଦେହ ନାହିଁ ।

ଦେବ କୁର୍ବାଳ

ଗତ ତା ୯ ରାତ୍ରି ସେପାଟମ୍ବର ଦିନ,
ବିଲୁଚିତର ଭୟକ୍ଷର ହେଉଥିବା ଓ ବଜୁପାତ
ହୋଇ ବିଶେଷ ଅନିଷ୍ଟ କରାଯାଇଛି । ଗତ
ବେଳେ ମଧ୍ୟରେ ଲାଙ୍ଘଣିକର ଲେବେ
ଏହା ସଂକଷିତ ହୈଲା । ଗୋଟିଏ ବତି ଲାଙ୍ଘ-
ନିୟମିତ କାରାଗାନା ଉପରେ ଦୁଇବାର
ବଜୁପାତ ହୋଇ କାରାଗାନାଟିକୁ ବିଧ୍ୟୁ-
ତବିଦେଲାଇଥିବା, ଅତ୍ର ଅନେକବର ମଧ୍ୟ
ନଷ୍ଟହୋଇଥାଇଥିବା । ପ୍ରଥମ ବର୍ଷା ହେଉଥିବା
ସମ୍ବୂଧା ପାଇଁ ଓ ଦେଖାଇଲା ଫେନେମନଦି
କଂଦ ହୋଇ ଯାଇଥିବା ।

ଶ୍ରେଷ୍ଠ ମଧ୍ୟ ଉତ୍ତର ହତ
ଅନ୍ଦେକ ନଷ୍ଟ କରିଥାଏ । ପୋଟିଏ ମେଲ୍
ଟୁନ୍ ଲାଗନବ୍ୟବ ହୋଇ ପଢ଼ିଲେଇ
କାହାର ଚାଲିଥାଏନ୍ତି । ପ୍ରତଳ ବର୍ଣ୍ଣ ଓ ଜଳ
ବିନ୍ଦୁ ବେବୁରୁ ଅନେକ ଗ୍ରାମ ଦୂର ତାଳି
ଥାଏ, ୧୨ ଟଙ୍କ ଲୋକ ମୁଖ୍ୟ ଲାଗିଲା ।

ବନ୍ୟାସମୁଦ୍ରର ସରକାରୀ ଉପହାର

ଗତ ଅନ୍ୟଥି ମାସରେ ଆଶହେ ଦୋଷ—
ସବା ହେଠାର ମହାକାଳ ବାତୁଣୀ ଏ
ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ନିସମନଙ୍କର ପ୍ରତିଜ୍ଞ କରିଯା
ହେଉଥୁ ଅନେକ ନିଧି ବନ୍ଦ ଘରିଯାଇ-
ଛି ଏବଂ କଟକ, ସୁଧା, ବାବେଦରର
ପନ୍ଥର ଥାପିତ କଥ କୋରାଇଛି । ପ୍ରତ୍ୟେ
ବରେ କେତେ ମହି ହୋଇବୁ ତାଙ୍କ ପ୍ରତି
ବରସାର ପାଇବନାହିଁ—ତତ୍ତ୍ଵ ମୁଖୀ
ବନ୍ଦୀ ପ୍ରଶ୍ନାତତ ଅଚଳରେ ବାଦ୍ୟ
ଯୋଗକବା ଦୁଃସ ସହାୟ କରିଯାଇଥିଲା
କଟକ ଉତ୍ତାର ମୋହୁରୁର ଅଳ୍ପ ପନ୍ଥର
ପାଇ କୋରିବନାଗରେ ଏ ଜଣ ମରିଯା
ଦୁଇ ମହିନ୍ଦୁ । ଅନ୍ୟ ବୌଦ୍ଧ ନେତ୍ର
ମରିବନାହିଁ ଏ ଅକ୍ଷୟ ସଂବାଦ ଦିଲିନାହିଁ ।
ଶ୍ଵେତ ବନ୍ଦ ବଢ଼ି କମିଗଲୁ—ଏବଂ ସନ୍ଧା-
ନ୍ଦୀ ପଥର ଜୟ ଅଶ୍ଵଙ୍କା ଏ ପ୍ରାଚୀନ
ପଥରଙ୍ଗକ ନାହିଁ ଅସନ୍ଦେଖ ଦୂର କର—
ପାଇଥିବ । ଅବସ୍ଥା ଦୁଃଖ ପ୍ରକଳାର ପ୍ରାଚୀନ
ଅତିପ୍ରକଳାରେ କରୁଥିଲା । ସମସ୍ତ ସଂବାଦ
ପାଇଲେ ବିହାର ହେଠା ସବଳ ର ପାଇ
କୋଟିଏ ସବାହୁତ ଲ୍ପିହାର ପ୍ରକାଶ
କରିବେ ।

ଶ୍ରୀତନ୍ମୁକଚିତ୍ତରେ ଏମ୍ ଏ
ଶିକ୍ଷା ବ୍ୟବସ୍ଥା

କେବଳ ରୂପରେ କେବଳ ରୂପରେ କେବଳ ରୂପରେ ଏମ୍ ଏ ଶିଖାଇ ବ୍ୟବସ୍ଥା
ଅଛି । ତାହା ରହି ଅନ୍ୟକୌଣସି ବିଷୟରେ
ଏମ୍, ଏ ଶିଖାଇ ବ୍ୟବସ୍ଥା ନାହିଁ ।
ରେଭଲସକଲେକ୍ସନ୍ ପାଇଁ ବର୍ଣ୍ଣନା
ଦେଇବ କଣ ଓଡ଼ିଶାର ଛନ୍ଦ କେମିସ୍ଟ୍ରି
Chemistry ଏବଂ ବୋଟାନ୍ �Botany
ରେ ଏମ୍ ଏ ପଢିବାକୁ ଉଚ୍ଛାକରି ପାଠଶାଳା
ଲେଖିଥିଲେ । ପାଠଶାଳରେ ବେଳ ବେମି-
ଟ୍ରି ରେ ଏମ୍ ଏ କ୍ଲାସ ଅଛି କିନ୍ତୁ ଓଡ଼ିଆପିଲି
ପଦବ ଉତ୍ତର ଗାଉୱେ ସେ ଟେଠୋରେ
ବୋତଙ୍କର ପ୍ଲାନ ନାହିଁ କି କଲେଜରେ
ମଧ୍ୟ ପ୍ଲାନ ନାହିଁ । କଲ୍ଯାଣାରେ ମଧ୍ୟ
ସେମାନଙ୍କ ପ୍ଲାନ ମିଳିଗଲାହି । ତେଣୁ
ସେମାନେ ଗେଟୋର ପଢିବାକୁ ପ୍ଲାନିବକରୋ
ପକାଟାଇବେ । ଏମ୍ ଏ ପଢିବା ସକାଳ
ପାଠଶାଳରେ ବନ୍ଦରସ୍ତା ନାହିଁ କି କଟକରେ
ବନ୍ଦରସ୍ତାରୁ । ଅଗତ୍ୟା ସେମନେ ଯବେ
ପଢି ପରସ୍ଥାଦିକେ ଏହି ପ୍ଲାନ କରିବିଲେ ।
କିନ୍ତୁ ପାଠଶାଳ ବିଦ୍ୟବ୍ୟାକୟ ଏବେ
ତାଙ୍କର ଧର୍ମର ନେବାକୁ ନାହିଁ । ଅମ୍ବେ-
ମାନେ ଏଥର କାରଣ କିନ୍ତୁ ଦୃଷ୍ଟିଗ୍ରହନାହିଁ ।
ଗୋଟିଏ ବିଶ୍ୱାସଧ୍ୟରେ ମଧ୍ୟରେ କୌଣସି
କଲେଜରେ ଗୋଟିଏ ନରେ ଏମ୍ ଏ
ପଢିବାର ବ୍ୟବସ୍ଥା ନାହିଁ ଏହା ଲାଭର
କାହାରକୁ କିମ୍ବା ଯେହି କାହାରକୁ ଏ ଘେର
ହୀମ ପଣ୍ଡିତ ଶିଖାଇ ବନ୍ଦରସ୍ତା କରିବାପାଇଁ
ସେ କରିବାକୁ କି ଯ କ୍ଷାସପାଇଁ କା ନାହିଁ କି
ରହିଛ ? ନରହିଲୁ ଅର୍ଥାତ୍ କୋଈ
ନ ପାଇଲୁ ତେବେ ଯେଉଁମାନେ ଆପଣା
କାହା ଦସରେ ଯବେ ପଢି ପରସ୍ଥା ଦେବାକୁ
ପ୍ରମୁଖ ହେଲେ ସେମାନଙ୍କାରୁ ପରସ୍ଥା
ନେବାର ବନ୍ଦରସ୍ତା କର ପାରନାହିଁ
ମାହାତ୍ମା ଲାଭାର କିଷ୍ମି ଥିଲା କାଣ
ହୋଇପାରେ । ଯେହି ମୁଦ୍ରା ଏବେ ଧରିବାମୁକ୍ତ
କରି ପଢି ଏହିମାନେ ଅଶାକ୍ରମୀ
ବିଦ୍ୟବ୍ୟାକୟର ଶୁନସ୍ତାର ଓ ଭାବିତ
କରିବାରମାନେ ଏବିଷ୍ଵର ବିତରନାକରି
ଏହି ଅଷ୍ଟକାଖା ଦୂର କରିବାର ପଢିବିରବେ
ଏବଂ ଏହି ଡେଅ କ୍ଷଣ କେତେଜକଳ
ପାଇଁ ଯାହା ମୁଦ୍ରାଖରସା କର ପାଇପାରେ
ତାହା ମଧ୍ୟ କରିବାକୁ ବବେଳ କୁରିବା
କେବେଳାହି ।

ପ୍ରାଚୀକାର ହାତ

କଣ୍ଠକ ନେନ୍ଦ୍ରିୟାଳ୍ପିତରସକର ପାହନରେ
ଚନ୍ଦ୍ରଶୁକଳାର ମାତ୍ରଦାଟ ଗୋପାଳ
ଜୀବର ଯଠ ସେଠୀରୁ ଅଛି ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ।
ଏହା ହାତ ରୂପରମଦିଲ ମୋତାଳଜଳକ
ମଠକୁ ଓ ମୁଖନୟିଧାଳଟ କରେଇବି ଅର୍ପି-
ଗାନ୍ତି ହୁଁୟ । ହାତ ଉପର ସମୟରେ ଯିବା
ଅହିଦା ବଢ଼ି ଅସୁଧା ଜନକ । ଏହା ହାତର
ପ୍ରାଣ ଧରିବରୁ ନ ଦିନମେ ଅବେଳକ ଦିନରୁ
ଦୂର ସୁଲଭ । କାହାର କାହାର ନଳିଛେଇଁ
କିମ୍ବା ଦେଇବ ପାନରେ ବାଟଅକୁ କାହାର
ଧରିବି ଉତ୍ତରବିନ୍ଦୁ ଆହୁରି କାଳୀ ନଅଗାନ୍ତ
ଏବଂ ଦୂରକୁ ଅଠାହି ଗୋପାଳଙ୍କାଳ ପାତୁରୁ
କଳକଳ କିନ୍ତୁ ଯାଗା ଭାବରୀର ଭାଟ କରି-
ଯାଏ । ଅଛି କାହାର କାହାର ମତ ଯେ
ସେ ପ୍ରାଳୟ ଏବାବେଳକେ ଭାତାର ଦିନ-
ପାଇଁ ମୁଖର୍ମଧ୍ୟରେ ପାଇଁ ପର୍ବିମକୁ ଏବ-
ପାଇଁ ଥ କରି ହାତ କରିଆଇ । ଏହି ଦୂର-
ଗାନ୍ତି ନିର୍ବେଦ ଦିନିମକୁ ଦେଖିବେ

ନାନାସ୍ପଦ ର କାଣ୍ଡ ଲାଗିଗଲା । ଆବେଦନ
ନିବେଦନ, ଧ୍ୟାନ କେତେତ ପ୍ରକାର
ହୋଇବାକୁ । ମୁୟତିଥିପାଳିଟିଙ୍କ ସର୍ବଦର
ପତ୍ର । ସେବରେ ଯେଉଁ କାରଣରେ
ହେଉ ଉପସ୍ଥିତ ହାତର ଉତ୍ତରକୁ କରିବ
ପ୍ରସ୍ତାବଟି ସକାଶ ଗୋଟିଏ ଝୋଟ ବେଳେ
ହୋଇଗଲା । ତତ୍ତ୍ଵରେ ଛିକ୍କା କରିବାର
ସାହେବଙ୍କ ନିଜଟ ଆପଣିହେଲ । ବାବୁ
ଦିନାକାନ ମହାପାଦ ଦିନପାଠ ଶ୍ରୀମାୟୁନଦ୍ଵାରା
ଅନ୍ତରେ । ସେ ତଦତ୍ତ କରିଗଲା ସଙ୍ଗେ
କଣ୍ଠରୁଳକ ହେଲା ଗୋପାଳଙ୍କ ଗୋଚର
ତାଙ୍କ ତତ୍ତ୍ଵ ପାଥକି ଗଲା । ଫେର ମଞ୍ଜିଲିଙ୍କ
ସାହେବ ତଦତ୍ତକୁ ଅସିଲେ । ଏହିପରି
ସବୁ ବାରାଣୀତା ଦେଖି କେତେକ ଲଜ
ଭାବରେକ—ଶ୍ରୀମାରୁ ଗୋପାଳଚନ୍ଦ୍ର, ପ୍ରହାର
ସଜ, ବାବୁ ଲକ୍ଷ୍ମୀଧର ମହାନ୍ତି, ତାନ୍ତ୍ରି
ଭିଜାଇଗରଣପଢୁବାୟୁନ, ବାବୁ ପନ୍ଦ୍ରାମଣି
ଆୟତ୍ତି ଏବଂ ବାବୁ ପାଖାରୁଣ୍ୟ ଗୋପ ଏହୁ
ପାଇବଣ ତେଥେକିରେ ଯାଇ କମିଶ
ସନର ସାହେବଙ୍କ ସହିତ ସାମାଜିକରେ
ପାତେବ ମରହାଦମ୍ଭୁ ସବୁକଥାଶ୍ଵର ବିଶ୍ୱରକଟ
ଆବେଦନ ଦେଲେ ଯେ ଦୁଇପ୍ଲାନର ମୁଲ୍ୟ
କିରୁଣ କରିବା କାରଣ ଲେଣ୍ଟ ଏବଂ ଛିନ୍ନ
ବିଭାଗରୁ ପଠାଯାଇ ।

ବର୍ତ୍ତମାନ ମୁଖ୍ୟୀପାଳିତିର ସେଇ
ବୋର୍ଡଅଛି ତାହା ଅବୁଦ୍ଧିର ପରେ ପର-
ଦେଶର ହେଉ, ଆସନ୍ତା କେସମେର ମାସଚାହୀ
ନୁଆ ବୋର୍ଡଫେଲ୍ଡରେ ଦୂଇପ୍ଲାନେଟ
ମୂଳୀ ଗରୋବନା କର ସେନାନେ ପେଇ
ଥାନକୁ ଉପସ୍ଥିତ କରିବନା କରିବେ
ସେହଠାରେ କାଟ ହେବାପ ପିର କରିବା ।
ଏଥମଧ୍ୟରେ କେବଳ ଏଣ୍ଟମେଟ ତଥାର
କୁଠା ଲାଖାଣ୍ଡ ଏକ ଜିହ୍ଵା ଉପାର୍କମେଣ୍ଟବାର
ବା ଅଳ୍ପ କାହାଦ୍ୱାରା ଏ ସମ୍ବନ୍ଧରେ କାହାର
କରନ୍ତୁଯାଇ ହୁବିବ ରହିଲା । କମ୍ପ୍ୟୁନ୍ଟର
ପାଇନିକ୍ସ ସୁବିଧାର ନିମନ୍ତେ ଅମେସାନେ
ଅନ୍ତର୍ଗତ ଧନ୍ୟବାଦ ଅର୍ପଣ କରୁଥାଏ ।

ଚପାର ସ୍କତ୍ତ

(ବ୍ୟାକ ପ୍ରଦେଶର ସ୍ଵପ୍ନିକ ନେତା
ଶ୍ରୀ ରାଜ ଗୋପାଳ ଆଶ୍ରମ ସୁର୍ବୀ
ପାଳିମୁଖ ନାମକ ଏକ ବୃଦ୍ଧ ଜୀବ-
ଲେଖକ ର ନାମାବଧାରୀ । ତାଙ୍କ ସମ୍ମାନରେ
ମେ ‘ଚାର ସତା (Peasant yarn)
ନାମରେ ପେର’ ଶିଶ୍ରମୀୟ ପରମ ଲେଖି-
ଛି ଉହାର ଅକ୍ଷବାଦ ଉକ୍ତର ପାଠକ
ନିଧାରଣକ କମିଶେ ଅମ୍ବମାନେ ପ୍ରକାଶ
କରିଥିଲା । ତାଙ୍କ ଦେବ ତାଙ୍କ)

ବୁଲା ଦେଲେ କି ? ଅସରେ ନରପତି
ପରି ବୁଲା ତରକାରୀ ଦେଖିଲେକ ? ଯଦି
ଦେଖିଲାହଁ, କୌଣସି ଶର୍ଵବର ବିନ
ଏଠାକୁ ଅସ, କେବେଳି ଅଥବା କୌଣସି
ଦଳ ଗବି କେନ୍ଦ୍ରକୁ ଯାଇ କଟାଇଲୁ ବୁଲା
ବିଜରଣ କରିବା ଦେଲା । ଏ ବେଶର ବୟସ
ପରି ନିର୍ମଳ, ସଙ୍ଗବ୍ୟାପୀ ପଞ୍ଚି ଦରଦୁରାର
ସର୍ପରେ କୁଟୁ ବ୍ୟା ବୁଲା ତରକ
ଯାଇଛି । ଏହିବୁଲା ନେଇ ସ୍ପାତ ଓସରେ
ମେମାନେ ସୁତା କାଟି ଅଣି ଦେବେ ଏହି
ତରକେ ଅଣି ବଢ଼ି ପାଇବେ ତୋହି ତ
ଅନନ୍ତ ! ମେମାନେ ଅନ୍ତର କେବଳିହଳ
ନେଇଲୁ, ତରକାରୀ ମୁମ୍ବରେ ପଦ୍ମାଷ୍ଟର
ଦିନ ଦେଖିଲେ ନିଶ୍ଚିନ୍ତା କୁମେ ଏହି ବିଜରଣ
ନଷ୍ଟାଳ କର୍ତ୍ତବ୍ୟ କେବଳ ତାହି ପାରିବ ।

ଏହା ଦେଖିଲୁ ପେରୁ ଧନ୍ତା ମିଳ-
ମାରୁକାନେ ଆମ ବର୍ଷବ କୋକବ ଗ୍ରାମ
ଜାଇ କେବାପାଇଁ କାରିଶାଳାମାନ

ବସାଇ ଅଛନ୍ତି, ତୁ ମୁହଁ କଲିବା ପରିଧା ଆ
ସେମନଳର ଧନ ବଢାଇବା ପାଇଁ ଲାଗି
ନାହିଁ ।

ପୁଣୁ ପାଲମ୍ବାମ ଅଶ୍ରମରେ ଏପ୍ରିଲ
ଠାରୁ ଧାଇମାସ ଭିତରେ ୨୫ ହଜାର ସେ
ରୁଳା ଦିଅଯାଇଛି । ଯେଉଁ କର୍ମ ଭବ
କଣି ଅଶ୍ରୁ, ଥରେ ସେ ଅନ୍ୟ କାହିଁମେ
ଗଲେ । ଉନିଦିନ ମାତ୍ର ଆମର ଆହୁ ଭବ
ନ ଥିଲା । ସେତେବେଳେ ଏ
କାଟୁଶିମାନେ ଭୁଲା ପାଇଁ ଆମ କି ଚ
ଦୂଖରେ ଫେରୁଥିଲେ, ତାହା ଭବ
ଥରେ ଦେଖିବା ଉଚିତ ଥିଲା ।

ଶବ୍ଦକଣ ଦରିଦ୍ରା ସୁଖାଳ ପାରେ
ଏହାର ଉଦ୍ଧବ ମୁକୁ ଦେବନାହୁ । ଏ
୨୦ ମାତ୍ର କାଳ ସୃଜା କାନ୍ତୁଷ୍ଠା ଏ
ଚାଟଶିମାନଙ୍କୁ ଏଥା ପଶୁର । ଅର୍ଥ ଶାସ୍ତ୍ର
ସମସ୍ତା ସମାଧାନ କରିବାରେ କୁ
ହୋଇପାରେ, କାରଣ ଆମ ସମସ୍ତଙ୍କ ଜନ
ଭୂମାସକ ହୋଇପାରେ, କିନ୍ତୁ ସେକି
ମୁଁ, ଗଲି ଉପରେ ପୁଣୁ ଘବା ହାଣି ଏ
ଭୁଲକହ ପାରିବେ ନାହୁ, ସୁରବ ସୁରି
ସେମାକେ ଅଛି ନାହିଁ ସମସ୍ତା ମା
ସମାଧାନ କରଥାନ୍ତି । ପଶୁର ? ଏମାନେ ଆ
କିନ୍ତୁ ନୂଆମ ଶିଖିବାକୁ ଲାଜ୍ଞା କରନ୍ତି କି
କିମ୍ବା ଉନ୍ନତ ଦୁଷ୍ଟକାରୀ—ପରିଷ
ସମୟୋହର ବର୍ଣ୍ଣ ଅଛିବାରେ—ଶି
କରିବେ କି ? କିମ୍ବା ସହିରକୁ ଯାଇ କ
କରିବାନାରେ କାମ କରିବେ କି ? ଅଥ
ବୁନେ କଲଜ୍ଞା କରୁଷ୍ଠା ଅଛି କିନ୍ତୁ ନୂ
ରିବାନାମ ପାଇଁ ଅଧେନ୍ଦ୍ରା ଜରିବେ କି ? ସବୁ
କିନ୍ତୁକାଳ ମୋକଳିର ଅରଟ ପକା
ରସିବେ କି ? ତାହାହେଲେ ବୁନ୍ଦେଶ୍ଵର
କିମ୍ବା କିମ୍ବା ପାରିବ ।

ଭୁଲା ନରକିଳା ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ଭୁଲା
ଭୁଲା ଯୋଗାଇବାକୁ ତ ହେବ । ଭୁଲ
ଗଲେ ସୂର୍ଯ୍ୟ ପଥସ, ଯେପ୍ରଥମେ ପୁଣି ଜ
ବୁଣାଯାଏ । ଚଣ୍ଡାର ଏହି ସୃଦ୍ଧାରେ ବୁଝି
ଯିବା ଶାହ ଭୁମେପଦି ବଣିକ ନାହିଁ, ତାହା
ହଣ୍ଡାରରେ ପଢ଼ି ଭାବିବ । ପୁଣି ଏହିକା
ପାଇଁ ଭକ୍ଷାକରି ଆଇଥିବା ଧନ ଅ
ଭୁଗ୍ରରେ ବନ ହୋଇ ଦିଇବ । ଦୁଇ
ମନୋମତ ଉଚିତ, ସୁନ୍ଦର କଳକୁଳା କଣି ପି
ଞ୍ଚିତ ଏବେ ତଥା ସାତାହାର ବହୁଳ ଉପରି
କଥବାରରେ ଏ କାହା କରୁଥିବ । ଏହି
ତତ୍ତ୍ଵ ଭୁଲିର ପଣି ଟୋପାର ଆମ
ଭୁଲା ଉତ୍ତରିତ ଏବେ ପରମ୍ପରା ସମୟର
ଏହି କାଳକୁ ଲାମନାହିଁ ବୋଲି ଫର୍ମାଇବା
ଦେବୁଁ । ଲାହାଟେବଳେ ଭୁମେ ଯେ ଖାଲ
କଣିଗାକୁ ଆମର ଭୁଲା ସମ୍ଭବ ଏବେ
ସେମାନଙ୍କ ମକର ଦେବାପାଇଁ ପଇସାର
ଅନ୍ଧା ହୋଇଛି, ଏକଥା ସେମାନେ ଭୁଲା
ନାହିଁ । ସେମାନେ ଏକିକି ଭୁଲିବେ କେ
ନିର୍ଭର୍ତ୍ତାର ପରମ ପାଇଁ ସେମାନେ ସ୍ଵୀକୃ
ଦିଲ୍ଲୀ କେବେ ଆଶ୍ରମ ଲେବ ସେମାନଙ୍କ
ସେ ସୁଯୋଗ ଦେଉନାହାନ୍ତି । ଆମର ଏହି
ନିଷ୍ପରଗାରେ ସେମାନେ ଦରାଶିଦ୍ଦୋଷ
ଫେରିବେ । ଆମର ସାମାନ୍ୟ ସାହାନ୍ୟକୁ
କେବଳ ସାମର୍ଥ୍ୟକ ବୋଲି କରୁଣିକାବେ ।

ପର୍ବତ ଏହି ସମୟରେ କାମକୁଳ ଅନ୍ଧା
କାରିବା ମହାନ୍ ଦର୍ଶକ । ଦୂର ଚିତ୍ତରେ
ଲୁଗା ପିଣ୍ଡରା କବର୍ମ ଲାମ । ଅନ୍ଧ ପରିଜାଳି
ଦେଖିଲୁ ଦୂରର ଧରାଯକର ବେଦା । ଏହି
ଭାଙ୍ଗାମାଳକ ଛଣ୍ଡ ରୂପ ମଜ୍ଜା ଏକ
ସମ୍ମାନରେ ଏହାରେରେ ରହିବ ପାଇଁ
ହୋଇଲ । ଏମାଳକର ପାହାରୀ ରୂପର
କରିବା ।

ଶେଷିଗାପ ଆବିଷ୍କାରୀ ମର୍ମ

ଶେଷ କର୍ଷପୂରିର କଥା—ସାଇ ନାମକ
ଗୋଟିଏ ଜାହାନ ହେଉଥାରୁ ନିଯମର୍ତ୍ତବ୍ୟର
ନନ୍ଦରେ ପ୍ରବେଶ କରୁଥିଲା । ଆମେହଳାର
ଜଣେ ବିଶ୍ୱାଳ ଚନ୍ଦର ପାମୁଷେଲୁ ପିଲା
ଲିତ୍ତିସ୍ ମର୍ମ ଏକ କଳ ବିଶ୍ୱାଳ ଶଷ୍ଟିମାରିଛନ୍ତି
ସହିତ ଜାହାନର ଗୋଟିଏ କୋଠରେ
ଆହାର କରିବାକୁ ବପିଥିଲେ । ଅଛନ୍ତି
କଥାପରେ ନବାବିଥୁନ ଦେବୀଥିବିଳ ଶକ୍ତି
ସମ୍ବଲରେ ଅଲୋଚନା ହେଉଥିଲା । ତି
ରହାଯୁରେ ପ୍ରାଣଲିଙ୍ଗ ଗୁଡ଼ିକତ୍ତିଲବାକୁ
ଯାଇ ମେଘର କରୁଥିଲା ଧରିବାକୁ ସମ୍ମ
ହୋଇଥିଲେ—କି ପ୍ରକାରେ ଅଖିଯାନ
ଇଲେବୋ—ମ୍ଯାନନ୍ଦେଶ୍ଵର ପଶମାବରହମନେ
ଇତ୍ୟାଦି । ଜଣେ କହିଲେ “ମୁହଁ ଶିଖିବାକୁ
ଇହା କରେ ବାରଷ, ଦେବୀ” ଅନ୍ୟାୟୀ
ବୈର୍ଯ୍ୟକିଳ ଶକ୍ତି ର ଗରି ଦ୍ଵାପ ହୃଦ କିନ୍ତୁ
ବୋଧନକୁ ଆଗର ଜଣେପଣ୍ଡିତ କହିଲେ
“ଭାବାଟହାର ନ ପାରେ ହୁଏ ଏହା ସବରକ୍ଷା
ସମ୍ବଲ ମେ ତାର ଏକ ପ୍ରାନ୍ତିତାରୁ ଥିଲା
ପ୍ରାନ୍ତ ପଞ୍ଚନ୍ତି ଏକପଥୟରେ ବୈର୍ଯ୍ୟକିଳ
ପ୍ରବାହ ପରିଶୁଳିତ ହୁଏ ।” ଚନ୍ଦରର ମର୍ମ
ସହପା କହିଲେ—“ଯେବେ ଜାହାନ୍ତି ହୃଦ
ଯଦି ଗୋଟିଏ ବୈର୍ଯ୍ୟକିଳ ଦୃଢ଼ର ଦୌଣ୍ଡିଲୁ
ପ୍ରାନ୍ତରେ ଏକ ସମୟରେ ବୈର୍ଯ୍ୟକିଳ ପରାଦ
ସତ୍ତାଳିତ ହୁଏ ଜାହାନେକେ ହୁଏଇଲୁ
ସହିତରେ ଶ୍ରେଷ୍ଠ ସମାଜବାପ୍ରାଣ ହୁଏରେ
ପରାଶକ କଷା ଯାଇ ପାରିବ ।”

ଏକଥା କହ ମର୍ଦ୍ଦ ଅନନ୍ତ ପୁଣ ଅନନ୍ତ
ଅନୁଭୂବ କଲେ—ତାଙ୍କ ମନେବେଳେ ଦେ
ଯେପରି ନୃଥ ଗୋଟିଏ କହି ଅଶାଖା
କରିଅଛନ୍ତି । ତାଙ୍କମନରେ ଗୋଟିଏ ମନ୍ତ୍ର
ଅଶା ଜାଣୁତହେଲୁ ଯେପରି ମେ ଜାଗନ୍ତର
ଏକପ୍ରାକ୍ତ ଥିବ ଅକାପ୍ରାକ୍ତ ଯୋଗା-
ସାଧନ କରିପାରିବେ ।

ତାଙ୍କ ସହିତ କଥାବାର୍ତ୍ତୀ କରୁଥିଲା
ଅନ୍ୟ ଜାହାନମନରେ ଏ ବିଦ୍ୟାର ଚାର-
ମାତ୍ର ରହିଲା ନାହିଁ, କିନ୍ତୁ ମର୍ତ୍ତ ଏହିଦେବ
ବାଣୀରେ ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକ ଓ ମୂଳ୍ୟମାନ ରହାଇ-
ଦିଲେ । କାହାରେ ଚଢ଼ିବ ଉପରେ
ଶୁଭାହାର ଯେ ସମ୍ବୁଦ୍ଧ କରିଲାନା
ଦେଉଥାବୁ ଲୁଣିଲେ ଏହି ସହିତ ସମ୍ବୁ-
ଦିକ୍ଷରେ ଆଜିର ଫେରିଗ୍ରାନ୍ତି ଚୋଇ
ଆବଶ୍ୟକ କରିଛିଲେ ।

ଏହି ଦୂର୍ଗରେ ଦିନାତ ଦିନକର,
ତଥାତ ବୈଜ୍ଞାନିକ ସର୍ବତ୍ରଲୋକ ଟେଲୁ-
ଗ୍ରାମର ଜୀବବାଚା ମର୍ମଭବାତ ଦିଗବେଳେ

“ଯଦି ଗୋଟିଏ ତିରବଜିନ କାର ପଥରେ
ଏକ ସମୟରେ ବିହୁଁରୁ ପରିଚମଣ କରି-
ପାରେ ଏବଂ ଯଦି ପ୍ରାଚୀ ବନ୍ଦକଳେ
ସର୍କର (Spark) ଦେଖାଯାଏ କାହାହେଲେ
ଏହିଥିର୍କର୍ତ୍ତ୍ଵ ଗୋଟିଏ ତିରଗୋଲ ଧ୍ୟାନର
ପାରେ, ଏହି ଦୂରକିଳକ (ଡିଟ୍ରୋଇଟ୍ସ)
ଦ୍ୱାରା ମୁଁ ଏକମୁକ୍ତ ଘନଃସ୍ଥାନରୁ ଯେ
ବୌଣୀ ମୁକ୍ତ ଦେଇଅ କରିପାରିବା ।

ଯେ କେତେବୀର ଜାଗର ଅଛି ଖାଦ୍ୟ
ଦେଇ କେତେବୀର ଶାନ୍ତିଭାବ କରି ପକ୍ଷା-
ଦୂରେ । ପେଣ୍ଡଳ ମେହି ଜାହାକରେ
ଜଗତର ଗୋଟିଏ ବିଦ୍ୟବୁକର ବିଶ୍ୱାସ
ଅନ୍ତରୁର ଚୋପୁଥିଲ ଏବେ ବେହି କଳ
କରାଇବାଧୀନର ଜୀବନଯାତ୍ରାର ଏକ ମହା-
ପରିଷ୍କାର ଆସି ଦୋଷଥିଲା

ଶାଲିକାହାଙ୍କ ପେରେବେଳେ ନିମ୍ନ-
ଅସୂର୍ବଦ୍ଧ ପ୍ରକୋଷ୍ଣ କଲ୍ପ ମର୍ତ୍ତ୍ତା ତାତର ଏହି
ଅକ୍ଷରର ବସ୍ତୁରେ ଆଗ୍ରହ ଲେ । କାହାକିମ୍ବା

Wanted

1. Office

2. Post vacant and pay

3. Qualification required.

4. Office to whom applications should be made.

5. Date by which application should be submitted.

15-9-26

Director of Agriculture, Bihar and Orissa, Sabour.

One Assistant on Rs. 40-3-55, rising by several grades up to Rs. 250/- p. m. The selected candidate has every chance of being made permanent after completion of satisfactory probationary period.

Must at least be a Matriculate and know Oriya. Candidates with higher educational qualification will be given preference.

Director of Agriculture, Bihar and Orissa, Sabour, E. I. Ry. Loop.

19th September 1926.

Sd/- A. C. Dobbs,
Director of Agriculture,
Bihar and Orissa.

N. B. None need apply who is not a native of or domiciled in the Province of Bihar and Orissa.

2. **WANTED** 18-9-26

An assistant professor of English for the Ravenshaw College at Cuttack on an initial pay of Rs. 350/-+450-50-550 in the Bihar and Orissa Educational Service in which also there is a selection grade on Rs. 600-40-800. Only persons with special qualifications in the subject who hold a degree of a British University and have previous experience of teaching English, need apply. Applications should be submitted to the principal, Ravenshaw College before the 21st September, 1926.

Preference will be given to a candidate who is a native of or domiciled in the province of Bihar and Orissa. The selected candidate will be required to join on the 1st November next.

Patna, T. C. Orgill.
The 2nd September, 1926.
Deputy Director of Public Instruction.

4. **WANTED** 18-9-29

A trained Vernacular teacher for the Prithwi Raj High English School at Bolangir, Patna State on Rs. 25/-+Rs 49/- per mensem plus an allowance of Rs. 6/- per month as Assistant Hosted Superintendent with free quarters. Applicants must be natives of or domiciled in Orissa and Matriculates with at least three years teaching experience. Preference will be given to an applicant who has had experience in Boy Scout training.

Applications with copies of certificates and testimonials to be submitted before the 4th October 1926 to the undersigned together with an undertaking to serve the State for a minimum period of these years if required to do so.

The appointment will be on probation for six months.

SUPERINTENDENT,
Patna Fendatory State,
Bolangir, P. O.
Via-Sambalpur, B. N. Ry.

ଉତ୍କଳସାହିତ୍ୟ

ସେପ୍ଟେମ୍ବର ତା ୧୫ ରଜ ସନ ୧୯୨୭ ମସିହା ।

୧୦—୧୫୨ କୁଳମ ଟୋଣ୍ଟ ଅଟେ ତାହା ଓ କଥ ପାଇଗାନା ଓ ବୃକ୍ଷାର ସହିତ
ନିଲମହେବ ।

ସବ୍ୟମେଳରେଥିବା ନ କାହା ମର ଶାତା

ମୌଖିକ ଉତ୍କଳରେଥିବା ନ କାହା ମର ଶାତା
କାହା ଏ—୧୫ ତାହା ମଧ୍ୟରୁ ଏ—୧୫୧ କୁ
କୁଳମ ଟୋଣ୍ଟ ଅଟେ ତାହା ନିଲମହେବ ।୨। ପ୍ରଥମ ଜାରଣ ନ ୨୪୮ ମର ତାହା
ମୌଖିକ ଉତ୍କଳରେଥିବା ନ କାହା ମର ଶାତା
କାହା ଏ—୧୫ ତାହା ମଧ୍ୟରୁ ଏ—୧୫୧ କୁ
କୁଳମ ଟୋଣ୍ଟ ଅଟେ ତାହା ନିଲମହେବ ।୩। ପ୍ରଥମ ଜାରଣ ନ ୨୪୮ ମର ତାହା
ମୌଖିକ ଉତ୍କଳରେଥିବା ନ କାହା ମର ଶାତା
କାହା ଏ—୧୫ ତାହା ମଧ୍ୟରୁ ଏ—୧୫୧ କୁ
କୁଳମ ଟୋଣ୍ଟ ଅଟେ ତାହା ନିଲମହେବ ।୪। ପ୍ରଥମ ଅଧିକ ନ ୨୪୯ ମର ତାହା
ମୌଖିକ ଉତ୍କଳରେଥିବା ନ କାହା ମର ଶାତା
କାହା ଏ—୧୫ ତାହା ମଧ୍ୟରୁ ଏ—୧୫୧ କୁ
କୁଳମ ଟୋଣ୍ଟ ଅଟେ ତାହା ନିଲମହେବ ।୫। ପ୍ରଥମ ଅଧିକ ନ ୨୪୯ ମର ତାହା
ମୌଖିକ ଉତ୍କଳରେଥିବା ନ କାହା ମର ଶାତା
କାହା ଏ—୧୫ ତାହା ମଧ୍ୟରୁ ଏ—୧୫୧ କୁ
କୁଳମ ଟୋଣ୍ଟ ଅଟେ ତାହା ନିଲମହେବ ।୬। ପ୍ରଥମ ଅଧିକ ନ ୨୪୯ ମର ତାହା
ମୌଖିକ ଉତ୍କଳରେଥିବା ନ କାହା ମର ଶାତା
କାହା ଏ—୧୫ ତାହା ମଧ୍ୟରୁ ଏ—୧୫୧ କୁ
କୁଳମ ଟୋଣ୍ଟ ଅଟେ ତାହା ନିଲମହେବ ।୭। ପ୍ରଥମ ଅଧିକ ନ ୨୪୯ ମର ତାହା
ମୌଖିକ ଉତ୍କଳରେଥିବା ନ କାହା ମର ଶାତା
କାହା ଏ—୧୫ ତାହା ମଧ୍ୟରୁ ଏ—୧୫୧ କୁ
କୁଳମ ଟୋଣ୍ଟ ଅଟେ ତାହା ନିଲମହେବ ।୮। ପ୍ରଥମ ଅଧିକ ନ ୨୪୯ ମର ତାହା
ମୌଖିକ ଉତ୍କଳରେଥିବା ନ କାହା ମର ଶାତା
କାହା ଏ—୧୫ ତାହା ମଧ୍ୟରୁ ଏ—୧୫୧ କୁ
କୁଳମ ଟୋଣ୍ଟ ଅଟେ ତାହା ନିଲମହେବ ।୯। ପ୍ରଥମ ଅଧିକ ନ ୨୪୯ ମର ତାହା
ମୌଖିକ ଉତ୍କଳରେଥିବା ନ କାହା ମର ଶାତା
କାହା ଏ—୧୫ ତାହା ମଧ୍ୟରୁ ଏ—୧୫୧ କୁ
କୁଳମ ଟୋଣ୍ଟ ଅଟେ ତାହା ନିଲମହେବ ।୧୦। ପ୍ରଥମ ଅଧିକ ନ ୨୪୯ ମର ତାହା
ମୌଖିକ ଉତ୍କଳରେଥିବା ନ କାହା ମର ଶାତା
କାହା ଏ—୧୫ ତାହା ମଧ୍ୟରୁ ଏ—୧୫୧ କୁ
କୁଳମ ଟୋଣ୍ଟ ଅଟେ ତାହା ନିଲମହେବ ।୧୧। ପ୍ରଥମ ଅଧିକ ନ ୨୪୯ ମର ତାହା
ମୌଖିକ ଉତ୍କଳରେଥିବା ନ କାହା ମର ଶାତା
କାହା ଏ—୧୫ ତାହା ମଧ୍ୟରୁ ଏ—୧୫୧ କୁ
କୁଳମ ଟୋଣ୍ଟ ଅଟେ ତାହା ନିଲମହେବ ।୧୨। ପ୍ରଥମ ଅଧିକ ନ ୨୪୯ ମର ତାହା
ମୌଖିକ ଉତ୍କଳରେଥିବା ନ କାହା ମର ଶାତା
କାହା ଏ—୧୫ ତାହା ମଧ୍ୟରୁ ଏ—୧୫୧ କୁ
କୁଳମ ଟୋଣ୍ଟ ଅଟେ ତାହା ନିଲମହେବ ।୧୩। ପ୍ରଥମ ଅଧିକ ନ ୨୪୯ ମର ତାହା
ମୌଖିକ ଉତ୍କଳରେଥିବା ନ କାହା ମର ଶାତା
କାହା ଏ—୧୫ ତାହା ମଧ୍ୟରୁ ଏ—୧୫୧ କୁ
କୁଳମ ଟୋଣ୍ଟ ଅଟେ ତାହା ନିଲମହେବ ।୧୪। ପ୍ରଥମ ଅଧିକ ନ ୨୪୯ ମର ତାହା
ମୌଖିକ ଉତ୍କଳରେଥିବା ନ କାହା ମର ଶାତା
କାହା ଏ—୧୫ ତାହା ମଧ୍ୟରୁ ଏ—୧୫୧ କୁ
କୁଳମ ଟୋଣ୍ଟ ଅଟେ ତାହା ନିଲମହେବ ।୧୫। ପ୍ରଥମ ଅଧିକ ନ ୨୪୯ ମର ତାହା
ମୌଖିକ ଉତ୍କଳରେଥିବା ନ କାହା ମର ଶାତା
କାହା ଏ—୧୫ ତାହା ମଧ୍ୟରୁ ଏ—୧୫୧ କୁ
କୁଳମ ଟୋଣ୍ଟ ଅଟେ ତାହା ନିଲମହେବ ।୧୬। ପ୍ରଥମ ଅଧିକ ନ ୨୪୯ ମର ତାହା
ମୌଖିକ ଉତ୍କଳରେଥିବା ନ କାହା ମର ଶାତା
କାହା ଏ—୧୫ ତାହା ମଧ୍ୟରୁ ଏ—୧୫୧ କୁ
କୁଳମ ଟୋଣ୍ଟ ଅଟେ ତାହା ନିଲମହେବ ।୧୭। ପ୍ରଥମ ଅଧିକ ନ ୨୪୯ ମର ତାହା
ମୌଖିକ ଉତ୍କଳରେଥିବା ନ କାହା ମର ଶାତା
କାହା ଏ—୧୫ ତାହା ମଧ୍ୟରୁ ଏ—୧୫୧ କୁ
କୁଳମ ଟୋଣ୍ଟ ଅଟେ ତାହା ନିଲମହେବ ।୧୮। ପ୍ରଥମ ଅଧିକ ନ ୨୪୯ ମର ତାହା
ମୌଖିକ ଉତ୍କଳରେଥିବା ନ କାହା ମର ଶାତା
କାହା ଏ—୧୫ ତାହା ମଧ୍ୟରୁ ଏ—୧୫୧ କୁ
କୁଳମ ଟୋଣ୍ଟ ଅଟେ ତାହା ନିଲମହେବ ।୧୯। ପ୍ରଥମ ଅଧିକ ନ ୨୪୯ ମର ତାହା
ମୌଖିକ ଉତ୍କଳରେଥିବା ନ କାହା ମର ଶାତା
କାହା ଏ—୧୫ ତାହା ମଧ୍ୟରୁ ଏ—୧୫୧ କୁ
କୁଳମ ଟୋଣ୍ଟ ଅଟେ ତାହା ନିଲମହେବ ।୨୦। ପ୍ରଥମ ଅଧିକ ନ ୨୪୯ ମର ତାହା
ମୌଖିକ ଉତ୍କଳରେଥିବା ନ କାହା ମର ଶାତା
କାହା ଏ—୧୫ ତାହା ମଧ୍ୟରୁ ଏ—୧୫୧ କୁ
କୁଳମ ଟୋଣ୍ଟ ଅଟେ ତାହା ନିଲମହେବ ।୨୧। ପ୍ରଥମ ଅଧିକ ନ ୨୪୯ ମର ତାହା
ମୌଖିକ ଉତ୍କଳରେଥିବା ନ କାହା ମର ଶାତା
କାହା ଏ—୧୫ ତାହା ମଧ୍ୟରୁ ଏ—୧୫୧ କୁ
କୁଳମ ଟୋଣ୍ଟ ଅଟେ ତାହା ନିଲମହେବ ।୨୨। ପ୍ରଥମ ଅଧିକ ନ ୨୪୯ ମର ତାହା
ମୌଖିକ ଉତ୍କଳରେଥିବା ନ କାହା ମର ଶାତା
କାହା ଏ—୧୫ ତାହା ମଧ୍ୟରୁ ଏ—୧୫୧ କୁ
କୁଳମ ଟୋଣ୍ଟ ଅଟେ ତାହା ନିଲମହେବ ।୨୩। ପ୍ରଥମ ଅଧିକ ନ ୨୪୯ ମର ତାହା

